Haber
SON HAVADİSLER
AKŞAM POSTASI
5 KURUŞ

Telefon: 23872 Sene: 8 — Sayı: 2644 24 HAZİRAN 1939 CUMARTESİ İlân işleri: Tel. 20335

Türkiye ve Fransa sulh yolunda işbirliği için ittifak ettiler

Akdeniz havzasında doğacak tehlikeler

Ingiltere, Fransa ve Türkiyeyi bir cephede ve yanyana görecektir

Dün Ankarada anlaşmanın im zası merasiminden bir görünüş

İtalyan ajansının garip tefsiri

Fransa

Hatayı terketmekle İtalyan isteklerine mukavemete hazırlanmış

Başvekil

Anlaşmaların herhangi bir devlet aleyhine olmadığını tebarüz ettirdi

Ankara, 23 (A.A.) — Hatayın Türkiyeye ilhakına mütedair mukavele ve merbutatı bugün saat 13.30 da Hariciye Vekâleti kütüphane salonunda Hariciye Vekili B. Saracoğlu ile Fransız büyük elçisi B. Masigli arasında merasimle imza edilmiştir:

Hariciye Vekâleti umumî kâtibi B. Numan Menemencioğlu

(Devamı 10 uncuda)

Satye binası meselesi

Suçlulardan Atıf Lüleburgazdan getirildi

Adliyede isticvap ediliyor

Yusuf Ziya Öniş ve beş arkadaşı dün geceyi Tevkifhanede geçirdiler

Eski Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş, umum müdür muavinlerinden Tahir Kevkep ile Hamdi Emin Çap, hukuk müşaviri avukat İsmail İsa Caniş, kâtibi umumî Sadun Galip Savcı, yapı ve binalar servisi şefi mühendis Neşet Kasımgil, meclisi idare reisi Ziya Taner, aza Şahin giray, Sedat Oral, reassürans avukatı Akif Ödül, Rejans şirketi müdürü Meteas Temel, reassürans ikinci müdürü Malik Kevkep hakla-

Devamı 4 üncüde

Tevkif edilenlerden (soldan itibaren) Yusuf Ziya Öniş, İsmail İsa Caniş, Tahir Kevkeb ve Ankaradan ihzaren getirilmekte olan Hamdi Emin Çap

Güzel gözler müsabakamızın neticesi

6408 okuyucumuzun reyini kullandığı müsabakada kazanan gözler şunlardır :

Birinci: 3861 reyle 114 numaralı göz. (Sahibi: Hisar, Kerime)

İkinci: 2977 reyle 7 numaralı göz. (Sahibi: Maçka P. R.)

Üçüncü: 2609 reyle 2 numaralı göz. (Sahibi: Firuzağa 125)

Dördüncü: 1853 reyle 5 numaralı göz. (Sahibi: Emirgân N. V.)

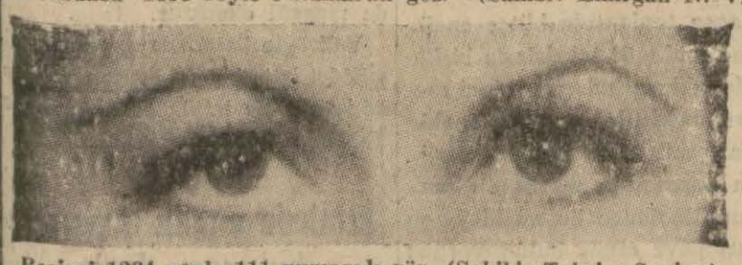

Beşinci 1234 reyle 111 numaralı göz. (Sahibi: Taksim Seniye)

Müsabakada kazananların listesi ve hediyelerimizin tevzi şekline dair tafsilât 5 inci sayfamızdadır

Reisicumhur İnönü

Denizbayramını şereflendirecek

1 Temmuzda yapılacak büyük deniz bayramı hazırlıkları hararetle devam etmektedir.

Deniz bayramının Barbaros bayramiyle birleştirilmesi işi, bu sene vaktin müsaadesizliği yüzünden, geri kalmıştır.

Bu iki bayram ayrı ayrı tes'id edilecektir.

Deniz bayramını hazırlıyan heyet, Reisicümhur İnönüyü, bayram şenliklerine davet edecektir. Reisicumhurun merasimi Savarona yatı ile takip etmesi muhtemeldir.

Balıkesirde üç idam

Yazısı 4 üncüde

Sovyetlere Almanyadan kredi şayiaları tekzip ediliyor

Moskova, 24 (A. A.) — 750 milyon marklık bir kredi teklif etmek üzere bir Alman iktısadi heyetinin yakında Moskovaya geleceğine dair verilen haberleri Alman mahfelleri tekzib etmektedirler.

Bugünkü sayımız 16 Sayfadır

ÇERÇEVE

Millî hançere

Filân kelime arabca, filân lâtince, acemce, yahut rumca diye bir mesele yoktur. Mesele, muhtaç olduğumuz kelimeleri nerede bulursak hemen benimseyip üzerlerine milli hançere damgasını vurabilmekte. Almancanın almanca oluşu böyledir. Zaten hangi batı dili, kafasını rumcayla lâtinceye emzirtmedi? Yok eğer eskiden yapıldığı gibi, dilimize yabancı dil aşılarını bütün kanunları ve asıllarile tatbik edersek lisanımız o lisanın sömürgesi olur.

Dilimize benliğini kazandırdık. Kabul etmeliyiz ki birtakım mefhumlar ve ıstılahlar bakımından züğürdüz. Muhtaç olduğumuz unsurları, meselâ fransızca gibi, içimize fazlaca girmiş bir dilden aynile almak fikrine asla yanaşamayız. Fakat başka bir çare var: Istılah aileleri daima bellibaşlı bir edata bağlı olduğuna göre bu ailelerden kendi kendisine dilimize girmiş kelime olup olmadığını araştırmalıyız. Varsa geriye kalanları da, hançeremizde uyandırdığı intiba yoluyla hemen kabullenmeliyiz. Meselâ fransızca (isme) ve (ie) edatlarile biten iki büyük ıstılah familyası var. Onların sesi ve kendi imlâmızla misal verelim: Jeografi, Mekanizm. İkisi de dilimize girmiştir. Mekanizma ve coğrafya olarak. Misaller çoğaltılabilir. Romatizma, manyetizma, topoğrafya, etnoğrafya ve saire.

İşte milli hançerenin verdiği iki ip ucu. Demek ki (izm) sesile biten bütün fransızca ıstılahları (izma) sesile ve (i) sesile bitenleri de (ya) sesile dilimize çekebiliriz. Böylece mücerred mefhumlar serisinden ve dünyalar kadar zengin bir ıstılah âlemi kazanacak, kazandıklarımızı da topraklarımız kadar Türkleştirmiş olacağız.

Necip Fazıl KISAKÜREK

TAKSİMDE
PANORAMA
BAHÇESİNDE Her Akşam
Hamiyet Yüceses
Bestekâr Tanburî
Selahattin Pınar
Kemani NOBAR TEKYAY
ve arkadaşları
İlâveten: Mısır yıldızı
Semira Muhammet

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?..

Bugünkü başmakaleler hemen müştereken Hatay zaferinden bahsetmektedirler.

Onlardan aldığımız hülâsaları ve parçaları okuyucularımız için bu sütunda topluyoruz:

VAKIT

Hakkı Süha Gezgin yazısının başlığına Hatay zaferi adını vermiştir. Hatayın bizden, uzun zaman bütün haklarımıza rağmen nasıl uzak kaldığını, onun için nasıl ve nasıl bir duyuşla çalıştığımızı anlattıktan sonra şöyle söylüyor:

"Biz, Avrupada en küçük vesilelerle ikide bir şahlanan ve her kalkışında iri bir lokma ile beslenen Cermen iştihasını örnek tutmadık. Hakkın zaferini, kanlı bir kılıç zaferinden üstün bildik. Çünkü böyle bir şahlanışın karşısında notalardan, protestolardan başka silâh olmadığını biliyorduk.

Biliyor, ve bu kadar tehlikesiz bir hareketi kahramanlık saymıyorduk.

Soğukkanlılığımız, sabrımız biraz da bu, erkek tarafımızdan ileri geliyordu. Kılıç kabzasından sapana, pergel ve fırçaya sarılan ellerimizin de, yüreklerimizin de bu yaradılış mazhariyetinden, şu kubbe altında şüpheye düşecek bir tek adam yoktur.

Bekledik... Çünkü ergeç bugünün geleceğini biliyorduk. Bu bekleyişin zaferi, yalnız Hataya erişmekten, anamın evlâdına kavuşmasından da ibaret değilse de bugün kutluladığımız vatan bayramı; aynı zamanda hakkın da bir zafer bayramıdır. Siyaset tarihinin asırlardanberi inkâr ettiği, kalp para saydığı hak, Türkün elinde somaltından bir geçer akça oldu. Hatayı kılıçla alsaydık, eskiyi tekrardan başka bir şey yapmış olmıyacaktık. Onun için bugün kendimizde iki kere muzaffer bir milleti alkışlıyoruz.

CUMHURİYET

Yunus Nadi: "Hatay anavatana kutlu olsun,, başlıklı yazısında, güç ve geç bile olsa, müzakere yoluyla bir hakkın teslim edilmesi neticesi olarak anavatana iltihak ettiğini görmekle sevinçli bulunduğumuz Hatay hakkında, şimdiye kadar geçen safhaları kısaca anlattıktan sonra hakkın yerine getirilmesi hâdisenin Fransız - Türk dostluğunun müsbet bir sahada tahakkuku keyfiyetile gerek Türkiye, gerek Fransa için iki katlı bir muvaffakiyetin tecellisine "dün,,ün sahne olduğuna bu kalmerli muvaffakiyetten dolayı her iki tarafın yekdiğerini tebrik etse yeri olduğunu söyliyerek ilâve ediyor:

"Hatayın kendi kucağına gelmesini anavatana kutlularken bu mesut günümüzde, her vatanî mesele gibi Hatay davasında dahi en büyük ehemmiyeti vermiş olan Ebedî Şef Atatürkün hatırasını taziz etmeyi vazife bilir, ve Ebedî Şefin ruhunu şadedeceğinde şüphe olmıyan son parlak neticeden dolayı Millî Şef İsmet İnönü ile Doktor Refik Saydam hükûmetini ve büyük milletimizi tebrik ederiz.,,

***

Peyami Safa Hataya kavuşmamız üzerine şöyle yazıyor:

"Şimdi Akdenizin şarkında, bir elimizi İngiltereye, öbürünü de Fransaya vermiş bulunuyoruz. Akdeniz kıyısında Türk seddi İskenderuna kadar uzanıyor. Bu körfezin yanında Türk - Fransız - İngiliz dostluğunun deltası var ve üç devletin yakın şarktaki askerî, siyasî ve iktisadî menfaatlerini birleştiriyor.

Dost Fransayı selâmlıyalım. Başında alev dehayla Millî Şefile Türk milletinin bu en büyük gününü kutlulayalım ve Hatayı bağrımıza basarken onun ilk ve ebedî hamisi Atatürk adını da eksilmiyen ve gevşemiyen bir minnetle analım.,,

TAN

Aka Gündüz şöyle yazıyor:

"Sevgili Hatayа geçmiş olsun diyelim ve bin türlü zorluklar içinden sıyrılıp kendini bizim gibi bir örnek devlet etmeğe muvaffak olan Fransayı tebrik edelim.

Bu mesut vesile ile bir defa daha söylemesi bizden:

Anlaşma, emniyet ve sulh içinde yaşamayı istiyen milletler! Eğer bu ideallerinizde samimî iseniz, haydi bizim cepheye!

Yenibaştan kapıların eşiklerine yaklaşmak istiyen kan ve ateş selini ancak bu kuvvet, insanlık ve birlik barajı gerisin geriye püskürtebilir.

Bu barajda yeri olmıyacaklara ne yazık!.,,

İKDAM

İkdamcı imzalı yazıdan da şu satırları alıyoruz:

"Artık her şey maziye karıştı. Artık İngiltere ile olduğu gibi Fransa ile de aramızda halli zarurî hiçbir pürüz kalmamıştır. Artık dünya sulhunü ve Akdenizin emniyetini tehdit eden tehlike karşısında yekdiğerimize yaslanarak kudretli ve muzaffer süngünlerimizi gösterebiliriz.

Hatayın ne güzel tecellisidir ki ana vatana kavuşurken beraberinde büyük Türk milletine kahraman bir dost, medenî ve demokrat milletlerin en derin insanî hislerle kurdukları sulh cephesine de yeni bir tesanüt vesilesi getiriyor.

Mesut Hatay! Saadetini yalnız anavatan değil, bütün medeniyet dünyası paylaşmaktadır. Millî bünyemizin bir parçası olmaktan mütevellit lâyetenahi kıymetin sulh davasına büyük hizmetinle tetevvüç etti.

Ve sen, ey ebediyetlere şeref veren Atatürk, milletinin firkatile yaralanmış yüreğinde müsterih uyu; değerli halefin İnönü, uğrunda çırpındığın Hatay davasını büyük bir kudretle halle muvaffak olmuştur.,,

Hatayın anavatana kavuşmasını mümkün kılan anlaşmanın Ankara- da imzası merasiminden iki intiba.

Haber Şehirden ve Memleketten

Kömür havzasında Sağlık teşkilâtı

Zonguldak amele hastahanesinin kadrosu hazırlandı

Zonguldak kömür havzasında teşekkül eden sağlık komisyonu havzanın bütün mıntakalarında süratle kuvvetli bir sıhhî teşkilât yapılmasına karar vermiş ve derhal harekete geçilmiştir.

İlk olarak Zonguldakta yeni kurulan amele hastanesi için bir bevliye mütehassısı, bir bakteriyolog, Kandilli amele hastanesi için bir operatör, Gelik, Kozlu, Armutçuk, Çamlı, Kilimli İnağzı, Kireçlik dispanserleri için birer doktor, bir eczacıbaşı, Kelik, Kandilli ve Kilimli dispanserleri için birer eczacı, Zonguldak hastanesi için bir eczacı, ocaklar dahilinde vazife görmek üzere beş sıhhat memuru ve Zonguldak hastanesinde çalışmak üzere dört hemşire alınmasına karar verilmiştir.

Operatöre 350, bakteriyologa 300, mütehassısa 275 doktorlara 225 den 275 liraya kadar, eczacıbaşıya 130, eczacılara 100, sıhhat memurlarına 60 ar ve hemşirelere 70 er lira maaş verilecektir .

Bu şekilde kömür havzamızda memleketin en mükemmel ve kuvvetli sıhhî teşkilâtı kurularak en ağır iş sahasında çalışan maden işçilerinin sıhhatleri ile çok yakından alâkadar olunacaktır.

Sivil barem projesinin birinci müzakeresi ikmal edildi

Denizyolları bütçesi de Meclisin dünkü içtimaında müzakere ve kabul olundu

Ankara 23 (Hususî) — Büyük Millet Meclisinde Denizyolları ve limanları idaresinin yeni bütçesi müzakere vekabul edilmiştir. Bu münasebetle söz alan müstakil grup reis vekili Ali Rana Tarhan bütçe encümeninden bir temennide bulunmuş ve ezcümle demiştir ki:

"— Encümen, Denizbank ve onun yerine kaim olan dairelerin tahsisat ve kadroları arasında bir mukayese yapmış olacaktır. Bu mukayesenin neticesini bildirmek lûtfunda bulunmalarını rica ederim.,,

Encümen namına mazbata muharriri Sırrı Day (Trabzon) bu lâyihaya bağlı olarak takdim edilen kadroda Denizbankta mevcut olan kadroya nisbetle 200 bin liralık bir tasarruf mevcut olduğunu söylemiş ve bu hususta izahat vermiştir.

Hikmet Bayur (Manisa), kürsüye gelerek demiştir ki:

— İki müessese arasında 200 bin lira kadar bir tasarruf var. dediler; Denizbank banka muamelesi yapmıyor mu idi, bankanın bu yüzden temin ettiği kâr bunu karşılamıyor mu idi? Bu tasarruf hakikî midir, yoksa artacak olan banka muamelesinin durmasile bir zarar mı hasıl olmuştur? Bu hususta izahat rica ediyorum. (Rasim Kaplanın oturduğu köşeden mırıltılar).

Münakalât Vekili Ali Çetinkaya, Hikmet Bayurun sualine cevap vererek yeni teşkilâtın tam bir kadro halinde vaziyeti tanzim eylediğini ifade ederek ilâve etmiştir:

— Denizbankın dokuz aylık bir hayatı vardır. Dokuz ay zarfında banka muamelesi denilecek esaslı bir şey yapmamıştır ve yedi buçuk, 8, 8,5 faizle para almıştır. Bu parayı etrafa icap ettikçe vermek istemiştir. Tabiatile ağır bir muameleye namzet bulunmuştur. Onun için yaptığı banka muamelesi diye esaslı bir şey yoktur.

Süleyman Sırrı İçöz (Yozgat), bir müddet evvel yaptığı bir Trabzon seyahatinde yanımda tüccar bir arkadaşı bulunduğunu söyliyerek Denizbank vapurlarında bu tüccara gösterilen müşkülâtı anlattı ve bu tüccarın vapurda bulunan banka müfettişine şu suretle mukabele ettiğini ilâve etti:

— Tmenni ederim, Çetinkayanın pençesine düş.

Hakkı Kılıçoğlu (Muş), halka bu gibi teşekküllerde hisse verilmesi işine temas etmiş ve buna mümasil işlerde halka meydan bırakmak, yer bırakmak ve inkişaf imkânı vermenin faydalı olacağına işaret eylemiştir.

Tekrar kürsüye gelen Ali Çetinkaya, ticareti bahriye işine hükûmetin vermekte olduğu ehemmiyeti anlatmış, mektebin yeniden tanzim edilmesine, çalışıldığını, fabrikanın, ıslahı lâzım geldiğini, havuzlar meselesile esaslı bir surette meşgul olduğunu beyan etmiştir.

Ali Rana Tarhan, Trabzon limanı inşaatının ne safhada olduğunu sormuş, Nafıa Vekili General Ali Fuat Cebesoy, şu izahatı vermiştir:

— İngiliz kredisinden heyeti vekilece bu işe bir miktar ayrılmıştır. Bu işin halli için İngiltereden mütehassıs celbediyoruz. Buna göre inşaata başlanacaktır.

Bundan sonra sivil barem projesinin müzakeresine devam edildi. Geçen toplantıda bütçe encümenine muhtelif takrirlerle birlikte iade edilmiş bulunan ikinci muvakkat maddenin encümende aldığı yeni şekil ve bu hususta encümenin hazırladığı mazbata okunmuştur. Encümen bu maddeye şu esasları ilâve etmiş bulunuyordu:

1 — Kanunun neşri tarihinde bulundukları vazifede 3 seneden fazla olanların bir yukarı derecelere geçirilmeleri.

2 — Ücretlilerin yeni derecelerinin tesbiti için yapılacak hesaplardan son aylarda alınan acele zamları karşılıyacak formül olarak encümen 1 Kânunusani 1939 tarihini esas tutmuş ve ücretlilerin yeni dereceleri tesbit olunurken bu tarihte almakta oldukları ücretin hesaba esas tutulması.

3 — Halen ücretle müstahdem bulunan mütekaitlerin ücret müddetlerinin hesabında tekaütten evvelki hizmetlerinin nazarı itibare alınmaması.

4 — Tayin ve murakabeleri hükûmete ait bulunan mektep muallimlerinin bu muallimlikte geçirdikleri müddetin de intibak hükümlerinin tatbikında hesaba katılması.

5 — Encümen projeye ayrı bir madde olarak mütekaitlerin ücretli bir vazifeye alınmaları halinde bunlara en çok tekaütlüklerine mesnet olan memuriyet veya rütbe dereceleri maaşına tekabül eden ücretin verebileceğini ilâve etmiştir.

Encümenin teklif ettiği muvakkat ikinci madde aynen kabul edildikten sonra muvakkat üçüncü madde de görüşüldü.

Müteakiben projenin geriye kalan maddeleri sıra ile görüşülmüş ve sivil barem projesinin birinci müzakeresi bu suretle ikmal edilmiştir.

Meclis, Pazartesi günü toplanacaktır.

Küçük şişelerde Rakı

İnhisarlar bunları tedricen piyasadan kaldırılacak

İnhisarlar idaresi rakının satışını azaltmak için yeni tedbirler almıştır. Halkın bu fazla ispirtolu içkiyi tedarik etmekte müşkülâta uğraması için küçük şişe rakılar piyasadan yavaş yavaş kaldırılacaktır.

İlk olarak 16 kuruşa satılan rakılar piyasadan kaldırılmıştır. Sıra ile 21 ve 29 luk daha sonra da diğer şişeler satıştan çıkarılacaktır.

Bu vaziyet litrelik şişelere kadar devam edecektir. Buna mukabil diğer az ispirtolu içkilerin fiyatları ucuzlatılacak ve bunların daha ufak şişelerde satılması temin edilecektir.

İdare 40 derecelik rakı çıkartmak hususundaki hazırlıklarını bitirmiş ve imalâta başlamıştır. Bu rakılar bir aya kadar piyasaya çıkarılacaktır.

Belediye vergileri

Muhtelif taksit zamanlarına ayrıldı

Belediye, İstanbulda belediye varidatını arttırmak gayesile belediye vergi ve resimlerinin tamamen tahsili için tertibat almış ve yeni tahakkuk cetvelleri tamamen tanzim edildiğinden faaliyete geçilmiştir. Bu suretle bina vergisi, tanzifat vergisi ve tenviriye resmi, arazi vergisi, yol parası tahsilâtının bu malî sene içinde büyük bir intizam dahilinde alınmasına çalışılacaktır. Belediye riyaseti tahsilâtın intizamı muhafaza için taksit zamanları için de tahsilâtın yapılması ve bir taksitten diğerine geçilmesi usulünü vazetmiştir. Bu suretle mükellef de sıkışmadan vergisini verebilecektir.

Bina vergisi dört taksitte temmuz eylûl, teşrinisani ve kânunusani ayları sonunda, tanzifat ve tenviriye resmi iki taksitte eylûl ve kânunusani ayları sonunda, arazi vergisi iki taksitte temmuz ve kânunuevvel ayları sonunda, yol parası iki taksitte haziran ve teşrinievvel ayları sonunda tahsil olunacaktır.

Tahsil ayları zarfında borcunu bizzat belediye tahsil şubelerine gidip ödemiyenler hakkında tahsili emval kanunu hükümleri tatbikine geçilecektir.

Belediyede, bu sene gösterilecek sayret sayesinde tahsilât miktarının çok artacağı kanaati vardır.

—0—

İlk okullarda

Mezuniyet imtihanları bugün başlıyor

On gündenberi devam eden ilk okul mezuniyet imtihanları bugün tamamlanacaktır. İlk okul son sınıflarından alınan neticeler katî olarak beş temmuzdan sonra belli olacaktır. Buna sebep te ikmal imtihanlarının beş temmuza kadar yapılmasıdır. Lise ve orta okulların sözlü imtihanları da tamamlanmıştır.

İlk okullarda imtihanlardan sonra yapılması tekarrür eden ilk okul sergileri 26 hazirandan itibaren açılacaktır. Sergiler bir hafta devam edecek, herkes gezip görebilecektir.

Marmarada iki motör çarpıştı

Evvelki gece Marmarada İmralı adası açıklarında bir deniz kazası olmuş, bandırma limanına ait on beşer tonluk Kocadere ve Alaçay motörleri İstanbula gelirken gece karanlığında çarpışmışlardır. Bereket kaptanlar müsademeden az evvel biribirlerni görmüşler ve kazanın zayiatsız atlatılmasını temin edebilmişlerdir. Müsademe hakkında fazla haber alınamamıştır.

Bir haftada 51 kaçakçı yakalandı

Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza teşkilâtı: Suriye hududunda: Kırkbir kaçakçı, yediyüz altı kilo gümrük kaçak malı ile iki bin yirmi altı defter cıgara kâğıdı, iki silâh, yirmi yedi mermi, yirmi sekiz Türk lirası, kırk kaçakçı hayvanı,

İzmirde: Sekiz suçlu, elli altı kilo sekiz yüz dört gram uyuşturucu madde.

Trakyada: İki suçlu, kırk kesim hayvanı,

Ege denizinde: kara sularımızda avlanan beş yabancı ile otuz üç parça ağ, üç balıkçı sandalı ele geçirilmiştir.

Elektrik ve Tramvay idareleri

Belediyeye devir işine bu sabah başlandı

Belediye, elektrik, tramvay ve tünel idarelerini devir işine bu sabahtan itibaren fiilen başlamıştır. Bu idarelerin belediyeye geçeceğini duyan birçok kimseler iş için belediye reisine müracaat etmeğe başlamışlardır. Halbuki bu idarelerin nafıa vekâleti tarafından evvelce hazırlanmış bir kadroları vardır. Şimdi aynen bu kadro kalacak ve yeni memur alınmıyacaktır.

Tonton amca ressam

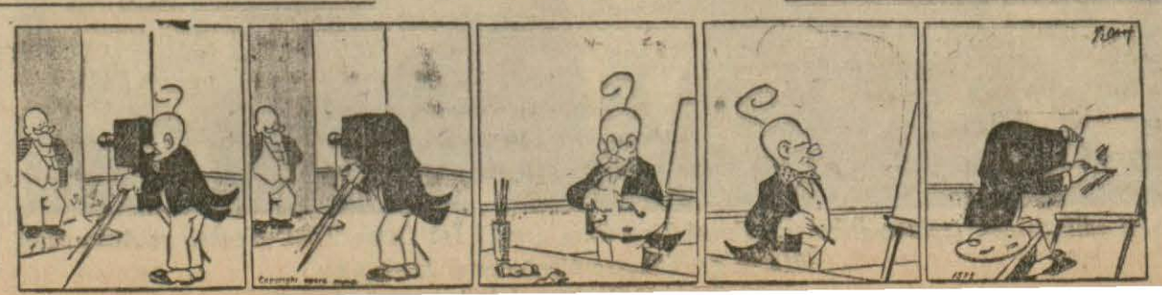

İzmirde enkaz arasında bulunan kasa

İzmir 23 (A.A.) — Bulvar inşaatı için yıkılan binaların enkazı kaldırılırken kantar karakolu civarında bulunan büyük kasa bugün bir heyet huzurunda açılmıştır. İçinde altmış altı altın lira ile bazı mücevherat ve muhtelif kıymette muhtelif devletlere ait esham ve tahviller çıkmıştır. Mücevherat arasında elmas küpe, tek taşlı elmas yüzük ile eski zamanlara ait Osmanlı ve ecnebî paraları, ziynet altınları da vardır. Kasa sahibinin kim olduğu tesbit olunamamıştır.

Belediye reisi Lûtfi Kırdar

Bu sabah Şişli, Fatih ve Adalarda tetkikat yaptı Sonra Yalovaya gitti

Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, bu sabah Şişli ve Fatih taraflarında yeni yapılacak yollar hakkında tetkikat yapmış ve sonra belediyeye gelerek öğleye kadar orada meşgul olmuştur.

Vali öğle üzeri adaya geçmiş, bir müddet istirahat ve buranın muhtelif işlerini de tetkik ettikten sonra, Yalovaya hareket etmiştir.

—0—

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu : 23872
İdare " " : 24370
İlân " " : 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50 "	14.00 "
3 aylık	4.00 "	8.00 "
1 aylık	1.50 "	3.00 "

Hayata dair

Hatay

HATAY Türkiye'ye iltihak ediyor... Hatay anavatana kavuşuyor... İtiraf edeyim ki bu sözler bana bir tuhaf geliyor, sevincim içinde bir hayret duyuyorum. Hatay'ın bizde olmaması fikrine, hiçbir Türk, bir an bile alışamamıştı. Antakya'nın evlerinde, çarşısında türkçe konuşulan, mekteplerinde türkçe okunan, gazeteleri türkçe çıkan, yanıbaşımızda olan bir şehrin Türkiyenin eczasından olmaması,ne bileyim? meselâ Bursa'nın, Konya'nın, Erzurum'un Türkiye'den ayrılması gibi garip, kafanın alamıyacağı bir şeydi. Ne zaman bir Antakyalı ile konuşsak, onun Türkiye cumhuriyeti vatandaşı sayılmaması bize sadece bir haksızlık gibi de değil, bir oyun gibi görünüyordu. Bir evde iki kardeşin misafirlik oynamasını andıran bir hal. Bunun devamına imkân yoktu. Gene çok uzun sürdü, sinirlendiğimiz günler oldu.

O oyunun devam edemiyeceğini yalnız biz söylemiyorduk, herkes biliyordu. Sadece gördüğünü söylemek istiyen, zorla gözlerini yummağa çalışmıyan her insan - hangi milletten ve hangi siyasî kanaatte olursa olsun - bizim Hatay üzerindeki hakkımızı teslim ediyordu. Bir gün Fransız gazetelerinin birinde bir karikatür çıkmıştı: hayvanat bahçesinde, hem kuşa, hem kaplana, hem kertenkeleye benzediği için hiçbir şeye benzemiyen garip, efsanevî bir hayvan; onu seyreden iki kişiden biri: "İskenderun Sancağı olmalı!,, diyor (Ça doit être le Sandjak d' Alexandrette.) Fransız için Hatay, İskenderun Sancağı o derece manası anlaşılmaz sözlerdi. Halbuki biz Antakya, İskenderun, Hatay deyince kendi toprağımızı anmış oluyoruz.

Türkiye komşularının hepsi ile iyi geçinmeğe, hepsinin saadetini ve refahını gönülden temenniye azmetmiş bir memlekettir. Kimsenin toprağında gözü yoktur. Niyetlerinin hâlis olduğunu isbat için, bazı hakları üzerinde fazla ısrar etmekten bile çekinmiştir. Fakat Hatay meselesinde ısrar etmemek kabil değildi. "Antakya'nın, İskenderun'un insanları, Türkiye cumhuriyetinin vatandaşlarından farklı sayılabilir, o halde bizden ayrı yaşamaları kabildir,, desek, açıkça yalan söylemiş, bütün dünya ile ve kendi kendimizle alay etmiş olurduk. Hatay meselesi üzerinde ısrar etmemek bizim tarafımızdan hüsnü - niyet, müsamaha değil, miskinlik göstermek olurdu. Bunu da kabul etmemek pek tabiî idi.

Hatay'ın bizden ayrı sayılmasına Atatürk biran tahammül edemedi. Hatay'ın anavatana kavuşacağı günü yaklaştırmak için mütemadiyen çalıştı. Türk milletine bıraktığı mevkî vasiyetin başında, öz toprağımızın parçasını, bize yabancı olmaktan kurtarmak emri geliyordu. O emrin yerine getirilmesi için lâzımgelen her şeyi hazırladı. Sulhu severdi; bu meselenin tamamile dostça sulhu kuvvetlendirecek bir surette halledilmesi büyük ruhunu ebedîyette şadetmiştir.

Hatay anavatana kavuştu... Hataylılara kavuşuyoruz. Hayır! Onlardan hiçbir zaman ayrılmamıştık. Bir kez kavuşalım. Beraberdik, gene beraberiz. On dokuz yıl içinde onların çektiği her azabı, her sıkıntıyı, en küçük kederi bu memleketin her ferdi, her Türk kendi etinde duydu.

Nurullah ATAÇ

POLİTİKA

Almanların arzularile hakikat arasında büyük fark var !

Romanya Hariciye Nazırı M. Gafenko, memleketi ile Yugoslavya arasındaki dostluk bağlarının kuvvetinden son günlerde bir çok defa bahsetti.

Diğer taraftan, Fransız Hariciye nazırı M. Georges Bonnet de geçen gün kabine toplantısında Yugoslavyanın kral naibi prens Fol, Hitleri son ziyareti esnasında hiç bir taahhüde girmemiş olduğunu söyledi.

En salâhiyetli ağızlardan işittiğimiz bu sözler, Belgrad hükûmetinin vaziyeti hakkında ötedenberi beslediğimiz kanaati kuvvetlendirmiş bulunuyor.

Belgrad hükûmeti, Mihver devletlerinin bir tahrik addedebilecekleri herhangi bir hareketten sakınmakla beraber, Balkan müttefiklerinin ve Garp dostlarının menfaatlerini haleldar edecek herhangi bir vaziyet almağı da kabul etmiyor.

Nitekim, Prens Polün Roma ve Berlin seyahatleri bu iki memleket için müsbet bir netice vermemiştir. Yugoslavya kendi kaderine hâkim bulunuyor.

* * *

Orta Avrupadaki hâdiselerin cereyanı bakımından Budapeşte hükûmetinin vaziyeti Belgrad hükûmetinin vaziyetinden daha az mühim değildir.

Macaristandaki son mebus seçimi hem memlekette kont Teleki hükûmetine karşı mevcut bulunan kuvvetli cereyanı, hem de müfrit sağ partilerin, bilhassa Hitler taraftarı "oklu haç,, partisinin tehlikeli bir şekilde inkişafını gösterdi. Bu suretle, Macaristanda iki cereyan arasında müthiş bir mücadele açılmış bulunuyor ve daha bugünden hükûmet müzaffer bir şekilde bunlara karşı çarpışmıya başlamıştır.

Macaristandaki bu dahilî kavgaları hatırlatışımız, bunların haricî siyasete de tesir etmeleri ihtimali bulunmasındandır. Hakikatte mücadele Pancermanizm ile mukaddes imparatorluk fikrine sadık Macar an'anesi arasında cereyan ediyor.

Birinciler, maksatlarına vasıl olmak için Alman ittifakına hiçbir şeyi feda etmekten çekinmiyeceklerdir. Bereket versin henüz memleketin çok büyük bir ekseriyetini teşkil eden diğerleri ise, bilâkis, Alman dostluğuna sadıktır, fakat körükörüne değil ve memleketlerinin istiklâlini her şeyin üstünde tutarak..

İhtilâfın bilhassa hissedildiği bir mesele varsa o da Lehistanla Almanya arasında Danzig meselesi çıktıktan sonra Macar - Leh münasebatında görülen ihtilâftır.

Almanlar, Macar ve Leh dostların arasını açmak için son zamanlarda ellerinden gelen herşeyi yaptılar. Bir an için, bunda muvaffak olacakları zannedildi. Budapeştenin resmî gazetesi "Peşter Lloyd,, Almanca saysında zehirleyici, neşriyata girişmişti. Fakat sonu gelmedi.

Alman - Leh ihtilâfı karşısında Macaristanın vaziyeti nedir, diye Macar dostlarıma sordum. Hepsi Lehistanla Macaristan arasında bir ihtilâfın mevzubahis bile olmıyacağı cevabını verdiler.

— Fakat, dedim, Almanya ile Lehistan harp ederse sizin alacağınız vziyet ne olacak?.

— Hissiyatımız bizi her ne kadar Lehlerden yana sevkediyorsa da mümkün olduğu kadar bitaraf kalmıya çalışacağız. Ancak iki taraftan biri bizim hakkımızda düşmanca bir harekette bulunduğun takdirde bitaraflığı terkederiz.

Demek oluyor ki Almanya Macaristanı henüz tamamiyle kazanmış değildir. Hattâ bilâkis, Almanya, o daima hatalı hareketleri ile, Lehistanla ihtilâf haline düştüğü gündenberi Macaristanda mevkiini kaybetmiş bulunuyor.

Esasen Macar efkârı umumiyesini yalnız Lehistan meselesi meşgul etmiyor. Slovakyanın uğradığı akibetten Macarlar da korkuyor.

Macaristan, harpten evvel mukaddes imparatorluğa dahil olan eski arazilerini tekrar elde etmekle ümidini daima beslemiştir. Fakat bugün Almanya bu toprakları kendi askerlerini yerleştirmiş bulunuyor ve bu askerler her gün biraz daha takviye ediliyor.

Bu suretle, Alman tazyiki Leh ve Macar ovalarına doğru şiddetleniyor, demektir.

Bu şerait dahilinde Macaristanın büyük komşusu Almanya ile, davet edildiği halde, bir gümrük birliği ve askerî ittifak imzalamakta tereddüt etmesindeki sebebi anlamak kabildir.

Bundan bir müddet evvel "Völkischer Beobaehter,, gazetesi bir harita neşretmiştir ki, bunda Macaristan - Yugoslavya da öyle - Almanyanın dostu ve müttefiki olarak gösterilmektedir.

Yukarda anladıklarımızla görülüyor ki, Almanların arzuları ile hakikat arasında büyük bir fark var. — **Serge Sabattier**

"La Tribune des Nations,,

Not

Hemşehrilik milliyetinin sonu !

Yazan: **M. DALKILIÇ**

YENİ Cemiyetler Kanunu 14 temmuzdan itibaren tatbik mevkiine geçiyor. Bu kanunda (her ne şekilde olursa olsun mıntakavî maksad güden veya unvan taşıyan cemiyetlere müsaade edilmez) kaydile şimdiye kadar memleketimizin hemen her tarafında (Karadenizliler, Aydınlılar, Egeliler) gibi isimler altında kurulmuş cemiyetler lâğvolunmaktadırlar.

Bu meseleyi, eğer yanılmıyorsak, o tarihlerde İstanbulda neşredilmekte olan bir gazetede ilk defa pek eski, feodal zihniyetlerden kalma bir garabet olarak biz ortaya atmış ve bu teşekküllerin beslediği duyguların zararını şiddetle işaret etmiştik. Bir iki sene sonra bir kanunla meselenin halledilişini bundan dolayı en derin bir memnuniyetle karşılamak vaziyetindeyiz.

Filhakika Anadoluda şahsan yaptığımız mükerrer seyahatlerdeki müşahedelerle Avrupadaki seyahatlerimizde gördüğümüz vaziyet arasındaki tezat, o zaman bizi bu nokta üzerinde ehemmiyetle durmağa sevketmişti.

Avrupa memleketlerinde bu nevi cemiyetlere tesadüf etmemiştik.

Anadoludaysa hâlâ bir şehirlinin diğer şehirliyi bizzat pratik hayatın içinde her itibarla kendinden farklı addettiğini acı bir şekilde görerek hayrette kalmıştık.

İşi biraz kurcalayınca bu mahallî cemiyetlerin ayni gaye ile bu kabil duyguları beslediğine vâsıl olmamak kabil değildi.

Halbuki bu nevi duygular tâ her şehrin müstakil olduğu derebeylik devirlerinden kalma ölü bir zihniyetin pek şuurlu olmamasının bir nevi devamından başka bir şey değildi.

Milliyet duygusu tecezzi kabul etmez bir bütünlük duygusu istilzam eder. Bugünkü milliyet anlayışında şehir yoktur, bütün bir vatan vardır. Hemşeri yoktur, vatandaş vardır.

Her şehirli için diğer bir şehirli de ayni derece mukaddestir. Zira mukaddes olmak için Türk olmak kâfidir.

Cemiyet teşekküllerine, içtimaî birlik ve bütünlüğümüzün betonlaşması için şiddetle ihtiyacımız olduğu aşikârdır. Fakat yekpare milliyet duygusunu tecezziye uğratacak cemiyet teşekküllerine aslâ.

Yalnız Cumhuriyet rejimidir ki bütün rejimlerin farkında olmadığı ve kendi kendisine bu asırlara kadar akabilmiş olan bu geri ve ölmüş zihniyet izlerini de bir hamlede ortadan süpürmüş bulunuyor. Hemşerilik milliyeti yerine yekpare Türk cemiyetinin vatandaşlığı her Türkü bir aslan yapmağa kâfi gelecek mucizeli çelik suyudur.

Düşündüğüm gibi:

Kitabı okuduktan sonra hakkında yazı yazacak münekkitlere ihtiyacımız var

Yazan: SUAD DERVİ

Kendime ait mevzularda kalem oynatmağı ve okuyucularımı kendimle meşgul etmeği bir küstahlık bilirim. Eğer mesele sadece bana ait bir iş olsaydı, buna sütunumda temas etmeği düşünmedim bile... Fakat maalesef, aşağıda mevzuu bahsedeceğim şey yalnız benim derdim değil, bütün Türk muharrirlerinin derdi olduğu için bu mesele hakkında konuşuyorum.

Bundan altı sene evvel kalem aldığım, dört sene evvel de bir yevmî gazetede neşrettiğim bir romanım kitap şeklinde çıktı.

Belki de okurlar ümidiyle bu kitaptan bir kaç tanesini meslektaşlarıma yolladım. Meslektaşlarım bu kitabı okudular mı, yoksa yapraklarını açmadan bir tarafa atıp bıraktılar mı haberim yok. İçlerinde yalnız birisi, kendisine karşı büyük saygı ve takdir beslediğim üstad Turhan Tan Lûtfen bu yazım hakkında, (Tan) gazetesindeki kitap tenkidleri sütununda uzunca bir yazı yazmışlar. Üstadın eserim hakkında bir yazı yazması beni ne kadar müteessis ve minnettar ettiyse, bu eseri okumadan hakkında bir şeyler yazmış olması da beni o kadar kırdı ve meyus etti.

Üstadın bu eseri okumadığını, mevzuunu yanlış hülâsa edişinden anladım..

Kitabımın mevzuu hülâsa olarak şudur: Seza isminde genç ve dul bir kadın kendisiyle evlenmeğini ümit ettiği bir evli erkekle sevişmektedir. Fakat bu büyük sevgi ayni mukabeleyi görmüyor. Erkek onu bir müddet için sevmiştir. Fakat ne karısını, ne çocuğunu terketmek arzusunda değildir. Bunun için Sezanın küçük oğlu Mehmedin bir miras meselesini halletmesini bahane ederek Sezaya ödünç bir para verip Avrupaya yollamış ve bu suretle başından savmıştır. Sevgilisinden ayrılmaktan duyduğu azapla esasen bunalmış bir halde bulunan Sezanın küçük oğlu Mehmedin hastalanması ve ölümü romanın yarısından fazlasını işgal ettiği gibi, mevzuun da esasını teşkil etmektedir.. Ve roman daha fazla bir aşk hikâyesi olarak değil bir anne hikâyesi olarak yazılmıştır. Romanın sonunda ve başında mevzuu bahsolan Yusuf, bir teferruattır.

Esasen Turhan Tan'ın hülâsasında mevzuu bahsolan, Sezaya mektup vermiş bulunan komşu delikanlısı, Yusuf değildir. O Sezanın hayatının başlangıcında, görünen bir gölgedir. O kadar.. Yusuf Sezanın komşusu değil, sokakta ve yolculukta gördüğü bir insandır. Ve ilk genç kızlık aşkıdır. Bundan sonra basit sade bir insanla evleniip dul kalmış olan Sezanın genç kızlık hayatında, başka bir macerası olmadığı için Yusufla olan kısa münasebetini en güzel ve en temiz bir hatıra olarak muhafaza etmiştir. Oğlunun ölümünden sonra hayatla bütün münasebetini kesmiş gibi yaşayan Seza, tesadüfen Yusufla karşılaşınca bundan büyük bir memnuniyet duymuş, bomboş hayatında hatırasını sakladığı bu adamın da kendi hatırasını ayni sadakatle sakladığına kani olarak, sanki aralarında ciddî bir his rabıtası varmış gibi bilâtereddüt onun evine gitmiştir.

Fakat onun evinde, ve yakınında bir iki saat geçirdikten ve onun hallerini görüp anladıktan sonra yaptığı hareketten kendisi utanıp tiksinmiye başlamıştır. Gayet fena bir his hali içinde onun evini terkettiği zaman, adamın kendi çantasına para koymuş olduğunu görünce, oğlunun ölümündenberi

(Lütfen sayfayi çeviriniz)

Seyrüsefer memurlarının konforu

GAZETELERDEN biri, İstanbuldaki seyrüsefer işaret memurlarını yazın sıcağından korunmak için dörtyol ağızlarına birer şemsiye konulmasını istemiş. Bu işle alâkalı zevat başında madeni bir tasla saatlerce güneşin altında kalmanın ne demek olduğunu bilmiyor olmalı ki biçare işaret memurlarının vaziyetinde hiç bir değişiklik olmadı diye tekrar şikâyetlerde bulunuyor.

Peki ama yazın bu memurcağızların başları üstünde şemsiye konuldu, sıcaktan kurtuldular, diyelim.

Peki, kışın?

Kışın da dörtyol ağızlarına mangallar mı koymalı?!..

* * *

Kocasını zehirliyen bir kadın

İSTANBUL ağırceza mahkemesinde bir zehirliyerek öldürme davasına başlandı. Bir kadın olan suçlunun ölen kocasını zehirlediği ihbar edilmiş.

Şimdi bu kadının kocasını nasıl zehirlemiş olduğu tetkik olunuyor. Demek anlaşılamamış?..

İstanbulda sütten, yoğurttan, etten, pastırmadan, sucuktan, kıymadan, hattâ fasulyeden zehirlenildiğini işitip hayretler içinde kalıyoruz.

Bu kadıncağız kocasını henüz anlaşılamıyan bir şekilde zehirlemiş.

Tuhaf: İstanbulda kadınlar da zehirli olmasın?!.

Rasgele

İftihar ederiz !

ÇORAB fabrikatörlerile Almanyadan getirilen Alman çorab mütehassısı arasında bir kavgadır gidiyor.

Fakat bu alıp verme arasında şu garib cihet anlaşılmış bulunuyor: Meğer bugün dünyanın en ince kadın çorabları memleketimizde yapılıyormuş!.. Ne buyrulur?

Bu sanayiimizde iftihar edilecek bir şey değil mi?. Bu bir şey değil: Hattâ o kadar incesini yapmağa muvaffak olmuşuz ki, bacaklarını örtebilmek için bayanlarımız haftada üst üste yedi çorab giymeye mecbur oluyor!.. İftihar ederiz!..

* * *

Silivrinin imarı

YOĞURTLARİLE meşhur Silivri kasabasının imar plânını, çok şükür, bir Türk mimarı yapmış. Fakat galiba işte bu sebebden eksiklik var.

Zira Silivrinin yeni plânı hakkında şu izahat veriliyor:

Kazanın ortasında 20 metrelik asfalt cadde açılıyor. Deniz kenarı yeşillik sahaha hükûmet daireleri hep bir yerde toplu. yor. Çiftçi ve amele mahalleleri vücuda getiriliyor...

Fakat boya fabrikalarının yeri yok!..

4 Ayda evlenenler..

İSTATİSTİĞİ okudunuz mu?

4 ay zarfında şehrimizde 1777 çift evlenmiş. Kutlu olsun. Ayni müddet zarfında da 72 si ev, 85 apartıman olmak üzere İstanbulda 157 ev yapılmış...

Yani hakikatte kutlu çiftler içinde ancak 157 si hakikaten (evlenmiş) desene!..

* * *

Kaşık adası satılığa çıktı...

ŞU Kaşıkadasını meşhur üstad Çallı İbrahim, bir tablosundan alacağı parayla satınalmak istiyordu. Gazetelerin yazdığına göre ada sahibleri olan Hızıryan veresesi tarafından satılığa çıkarılmış.

Fakat fiatı hiç de Çallı üstadımızın hallendiği gibi değil: 4000 lira!

Yani Kaşıkadası işi çatallaşıyor!

* * *

Sevinç taklası...

ZİMMETİNE geçirdiği para ile tagayyüb eden Kadıköy belediye tahsildarı teslim oldu. Yapılan tetkiklerde zimmetine geçirdiği paranın 400 lira olduğu anlaşılmış..

Fakat tuhafı nerede, şimdi de Şişli tahsildarı kayıb!

Daha tuhafı, onun da zimmetine geçirdiği 400 lira!...

Çok tuhaf değil mi?

Belki o da teslim olacak..

Fakat paraya, 400 liraya gelince bu tahsildarlara ne oluyor: bir kaybolup bir görünüyorlar?.. Zahir bizim tahsildarlar para 400 e gelince sevinçlerinden âlemi gayba kadar bir takla atıyorlar!..

Satie binası meselesi

Suçlulardan Atıf Lüleburgazda bulunamadı

Devamı 15 incide

rında, Satie binası Nafıa Vekâletinin istimlâke karar verdiği miktardan çok fazlasına satın alarak devlet alım satım işlerine fesat karıştırmak suretiyle menfaat temini, resmî evrakta sahtekârlık ikaı ve vazifei memuriyetlerini suiistimal suçlarından dava açılarak, bu suçluların dün sabah asliye dördüncü sorgu hâkimliğinde sorguya çekildiklerini ve neticede Yusuf Ziya Öniş Tahir Kevkeb, İsmail İsa Caniş, Sadun Galib Savcı, mühendis Neşet Kasımgil, Meteos Temelin hemen tevkif edilerek tevkifhaneye gönderildiklerini, âzâdan Sahin Giray, Sedat Oral, Malik Kevkep'in de haklarındaki takibatın gayrimevkuf olarak devamına karar verilerek serbest bırakıldıklarını, Ankarada bulunan Hamdi Emin Çap ve Lüleburgazda olduğu anlaşılan avukat Atıf Ödül haklarında da ihzar müzekkeresi kesildiğini dünkü ikinci basışımızda haber vermiştik.

Bu mühim hâdisenin bütün tafsilâtını bugün veriyoruz:

Müddeiumumî Yolsuzluğu Anlatıyor

Bu mühim yolsuzluk işi etrafında efkârıumumiyeyi tenvir için kendisiyle konuşan bir muharririmize, Müddeiumumî Hikmet Onat, yolsuzluğun bütün safhalariyle tahkikatın en ince noktalarını anlatmıştır.

Müddeiumumî Hikmet Onat demiştir ki:

— Denizbank tarafından tesisatı elektrikiye Türk Anonim Şirketinden satın alınan Satie binası, nın, alım satım işinde bir yolsuzluk olup olmadığı hakkında İktısat Vekâleti emriyle Maliye ve iktısat müfettişleri tarafından müşterken yapılan tahkikat sonunda hazırlanan fezlekeli tahkikat evrakı usulen memuriyetimize verilmiştir.

Bu evraka nazaran Satie binasına İktısat Vekâletince mütehassıslardan mürekkep olmak üzere teşkil edilmiş olan bir heyet tarafından 113,134 lira kıymet kondu. ğu, istimlâk kıymeti de 105.000 lira bulunduğu ve bankanın inşaat servisi şefi mühendis tarafından 223.000 lira kıymet takdir edildiği halde Denizbank tarafından bu kıymetler, nazara alınmadan istimlâk kanunu hükmü tatbik edilmeden, pazarlık suretiyle 250.000 liraya mübayaa edilerek binnetice hazine 100 bin liradan fazla bir zarara uğratılmıştır.

Alım satım işinde muamele, Jerans şirketi müdürü ile Reassürans şirketi avukatı tarafından takip ve tavassutta bulunularak ikmal edilmiş, bunların yaptıkları işten dolayı da komisyon namiyle 12.500 lira para almış oldukları ve komisyonun usulen yüzde 2 yi geçmemesi iktiza ederken, alınmış olan paraya nazaran komisyonun yüzde 5 i bulduğu ve alım satım işinin de Elektrik — Tünel şirketlerine, elektrik vesaiti temin etmek maksadiyle teşkil edilmiş olan Satie şirketinin elektrik, tünel şirketlerinin hükûmetçe satın alınması üzerine esasen idamei mevcudiyet edemiyecek bir hale geldiği ve tatili faaliyete karar verdiği ve ayrıca Nafia Vekâletinin istimlâke teşebbüs ettiği bir zamana tesadüf etmiştir.

Nafia Vekâleti İktısat Vekâletine 1 - 11 - 938 tarihinde yazdığı tezkere ile elektrik umum müdürlüğü tarafından istimlâkine teşebbüs edilen Satie binasının Deniz. bankça satın alınmak istediğini bildirerek bankanın mümkün ise bu alıştan vazgeçmesini istemiş, İktısat Vekâleti bunun üzerine bankaya yazmış olduğu 8 - 11 938 tarihli tezkere ile bu binayı, ne maksatla satın almak istediğini ve mübayaasına ne gibi lüzum ve zaruret hasıl olduğunu ve böyle bir muamele mesbuk ise, ne safhada bulunduğunu sormuş ve Nafia Vekâletinin yazısının bir suretini de bağlayarak Bankaya göndermiştir.

Denizbank iktisat vekâletinin tezkeresini alır almaz, ferag çabuklatırmış ve 14.11.1938 tarihinde binayı teferrüğ ederek 16.11.1938 tarihinde İktısad vekâletine (kısa bir müddettenberi fiili tasarrufumuzda bulunan binanın bu kerre muamelesi ferağiyesi de ikmal edilmiştir.) tarzında cevap vermiştir., Halbuki bankanın binayı filen işgal edebileceği tarih 31.12.1938 olarak tesbit edilmektedir.

Bankanın bu tarihten evvel verdiği cevap ile fiilen tasarrufumuzdadır demesi hakikata muhalif meyan mahiyetinde görülmüştür.

Bankanın bu binayı depo ittihaz etmek kasdiyle iştiraya talip olmasına göre, denizle ittisalini temin içinde ön tarafta bulunan ve Belediyeye aid olan denizden dolma arsa ve rıhtımın da alınmasında zaruret bulunduğu cihetle şirket, bu zaruret icabı olarak rıhtımı da ihtiva eden arsayı satın alıp bina ile birlikte Denizbanka satmak imkânlarını aramış ise de Belediye bu talebe yanaşmamıştır. Yani arsayı satmamıştır. Bu suretle Denizbankın Belediyeden bilâhare arsayı satın alabileceği de ihtimal halinde bulunsa bile pek zayıf bir vaziyette kalmış ve rıhtım ile ittisali olamıyan bu binanın maksadı temin edemiyeceği meydanda iken bu cihet göz önünde tutulmamıştır. Fakat, banka, zayıf bir ihtimal dahi olsa arsa ve rıhtımı Belediyeden almak ümidinde bulunmuş ve bu ümidini tecelli ettirebilmek için de araya girmiş olan müşkilin halli için bir formül aramış ve banka aleyhinde olmak üzere izah edeceğim şekilde şu formülü bulmuştur:

"Denizbank arsa için bina beleli olan 250 bin liradan 15 bin lira tenzil edecek ve banka Belediyeden arsayı 15 bin liradan fazlaya satın aldığı takdirde fazlası için şirkete rucu hakkını muhafaza edecektir.

Bulunan formül budur. Fakat, banka inşaat servisi şefi mühendis tarafından tanzim edilmiş olan keşif raporunda ise Belediyeden mübaaya edilmesi iktiza eden mezkûr arsa ve rıhtım 40 bin 798 lira değerinde gösretilmiştir.

Alım ve satım muamelesinin ikmalinden ve iktısad vekâletince bu işin incelenmesi hakkında alâkadarlara tebliğat yapıldıktan sonra, binalar servisinde bulunan Satie dosyası aldırılarak evvelce bankanın bina ve yapı servisi şefi mühendis tarafından tanzim edilmiş olan 4-8-1938 tarihli 223 bin liralık keşif raporu müsveddeleri ile beraber yırtılarak yerine ayni mühendis tarafından yazılan 269.455 liralık bir keşif raporu konmuş ve bu rapor eşli tarihle yani 4.8-1938 tarihiyle tanzim ve ayni mühendis tarafından imza ve alâkalı memurlar tarafından da kezalik imza ve havale muameleleri yapılarak dosyasına konulmuştur.

Şimdi elimize gelmiş olan bu hazırlık tahkikatı münderecatına göre, memuriyetimiz, Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş, umum müdür muavinlerinden Tahir Kevkep ile Hamdi Emin Çap, hukuk müşaviri avukat İsmail İsa Caniş, Kâtibi umumî Sadun Galib Savcı, yapı ve bina servisi şefi mühendis Neşet Kasımgil, meclisi idare reisi Ziya Taner, Aza Şahin Giray, Sedad Oral, Reasürans avukatı Atıf Ödül, Jerans şirketi müdürü Meteos Temel Reasürans ikinci müdürü Malik Kevkep, haklarında Devlet alım satım işlerine fesad karıştırmak suretiyle menfaat temini, resmî evrakta sahtekârlık ikaı, vazife ve memuriyeti suiistimal suçlarından dava açmıştır.

Tahkikat evrakı dördüncü sorgu hâkimliğine verilmiş ve bugün sabahleyin saat 8,5 te başlayan sorgu saat 12,5 e sona ermiş ve sorguların yapılmış olan suçlulardan Yusuf Ziya Öniş, Tahir kevkep, İsmail İsa Caniş, Sadun Galip Savcı, mühendis Neşet Kasımgil, Meteos Temel, sorgu hâkimliği kararıyle tevkif edilmişlerdir.

Diğer sorguları yapılan Ziya Taner, Şahin Giray, Sedad Oral, Malik Kevkep haklarındaki tahkikatın da hâkimlikçe gayri mevkuf olarak devamına karar verilmiştir.

Dava açtığımız suçlulardan başka yerlerde bulundukları anlaşılan Hamdi Emin Çap ile avukat Aatıf Ödül haklarında da sorgu hâkimliğince ihzar müzekkeresi kesilmiştir.

Tahkikata devam olunmakta dır. Mahiyet mesele bundan ibarettir.

Ceza Kanunundaki Maddeler

Suçlular hakkında açılan dava ceza kanununun 205, 240 ve 339 uncu maddelerine temas etmektedir.

Suçlular hakkında açılan davanın temas ettiği ceza kanununun maddeleri sırasiyle şunlardır:

205 inci madde — Bir kimse Türkiye devleti hesabına olarak almağa veya satmağa, yahut yapmağa memur olduğu her nevi eşyanın alım ve satımında ve paahsında ve miktarında ve yapmasında fesat karıştıran her ne suretle olursa olsun irtikâp eylerse beş seneden aşağı olmamak üzere muvakkat ağır hapis cezasiyle cezalandırılır ve 3 seneden 10 seneye kadar rütbe ve memuriyetten mahrumiyet cezası dahi hükmolunur.

240 mcı madde — Kanunda yazılı hallerden başka her ne suretle olursa olsun vazifesini suiistimal eden memur derecesine göre 3 aydan 3 seneye kadar hapsolunur. Cezayı tahfif edecek sebeplerin vücudu halinde bir aydan az olmamak üzere hapis ve 30 liradan 100 liraya kadar ağır cezai nakdî ile cezalandırılır ve her halde müebbeden veya muvakkaten memuriyetten mahrum edilir.

339 uncu madde — Bir memur memuriyetini icrada tamamen vya kısmen sahte bir varaka tanzim eder veya hakikî bir vesikayı tağyir ve tahrif eyler ve bundan dolayı umumî ve hususî bir mazarrat tevlid edilirse 3 seneden 10 seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur. Eğer işbu varaka sahteliği isbat edilmedikçe muğber olan evrak kabilinden ise ağır hapis cezası 5 seneden 12 seneye kadar verilir.

Evrakın musaddak suretleri kanunen zayi olan asılları makamına kaim olmak lâzım geldiği takdirde mezkûr suretleri hakkında asılları gibi muamele olunur.

Atıf Ödül

Millî Reassürans avukatı Atıf Ödül bugün Lüleburgazdan getirilmiştir. Gazetemizin makineye verildiği saatte adliyede ifadesi alınmaktaydı.

Ankarada bulunan ve şimdi Maliye Vekâleti kırtasiye işleri umum müdürlüğü vazifesini yapmakta olan eski Denizbank umum müdür muavini Hamdi Emin Çap'ın şehrimize ne zaman gönderileceği hakında son dakikaya kadar müddeiumumiliğe bir haber gelmemiştir.

İhzaren celbleri kararlaştırılan Hamdi Emin Çap ve Atıf Ödül bugün öğleden sonra ve yarın adliye tatil olduğundan pazartesi gününe kadar polis nezareti altında bulundurulacaklar ve o gün adliyeye getirilerek sorguya çekileceklerdir. Bu iki kişi hakkında ne gibi karar verileceği sorgudan sonra belli olacaktır.

şuursuz bir halde yaşayan kadın her yaptığı jestin nasıl tevil edildiğini anlamaktan duyduğu bir azap ile bu parayı Yusufun başına atarak evden fırlamış.. Ve gayet şaşkın bir halde, iğrendiği benliğinden kaçmak isteyen bir telâşla koşarken bir tramvay arabasının altında kalarak ölmüştür.

Üstad Turhan Tan'ın kitabını hakkında yazdığı hülâsadaki gibi 19 sene evvel sevdiği bir komşu delikanlısına on dokuz sene sonra rastgelip onun bu tesadüfü aşk dili, aşk üslûbuyla besleyemediğini gördüğü için sinir buhranına uğramış ve buhran içinde tramvay altına düşüp ölmüş bir Seza yoktur.

Romandaki Seza, hiç sinir buhranına uğramayan bilâkis çocuğunun ölümünden sonra durgunlaşmış bir insandır.

Eğer üstad, kendisi tarafından okunulacağını ümit ettiğim kitabı okumak lûtfunda bulunsaydı veya bir iki satırını okuduktan sonra kıraatine tahammül edemediğini yazısında sarahaten yazmış olsaydı, elbette ki beni daha çok minnettar ve karii romanım hakkında daha iyi tenvir etmiş olurdu.

Bu satırları yazmaktan maksadım, bütün Türk müelliflerinin bir inkisarına tercüman olmak isteğidir. Kitap yazıyoruz, kötü ise, "kötüdür, okunmaz,, denilmiyor hatır için hakkında böyle yanlış şeyler yazılıyor.

Müellif yetişmiyor diye feryad edeceğimize münekkid yetişmiyor diye niçin şikâyet etmiyoruz.

Bir edibi edip yapan, yalnız kendi istidat veya dehası değildir. Muhiti onu yaratır, Ciddî bir tenkidle karşılaşıp hatalarını öğrenmiyen bir müellifin eserlerinde tekâmül beklemek abes olmaz mı? Ben Üstad Turhan Tanın yazısını bana bir kusurumu öğretecek sevinciyle okudum. Eseri okumadığını anladığım üstadın, tenkidlerini nasıl ciddî telâkki edebilirim.

Türk müellifinin münekkide ihtiyacı vardır. Eğer tenkid etmek için bir kaç yüz sayfalık bir kitabı okuyacak kadar vaktimiz yoksa onu yanlış anlatıp gözden düşürmek hakkımız mıdır?.

Suad DERVİŞ

Bu akşamdan itibaren
Harbiyede BELVÜ Bahçesinde
ALATURKA KISMINDA
MUALLA
Kemani SADİ, Piyanist ŞEFİK ve arkadaşları
Mısır Yıldızı KİKİ
ve SEMİRA MUHAMMET
Ayrıca muazzam saz heyeti. Telefon: 49711

Taksimde METE caddesinde
İZZET BAHÇESİNDE
SAFİYE
Mısır Yıldızları HAYRİYE ve FETHİYE
ÇALI KUŞU LÜTFİYE
ve muazzam saz heyeti Tel: 41992

Ingiltere Romanyaya 36 milyon lira borç veriyor

Londrada yapılan müzakereler nihai bir anlaşma ile neticelendi

Londra, 24 (A. A.) — İngiltere ile Romanya arasında Londrada cereyan eden mali müzakereler nihai bir anlaşma ile neticelenmiştir. Bu anlaşma mucibince İngiltere, Romanyaya beş buçuk milyon sterlin ikraz edecektir. Bu para, iki memleket arasındaki mübadelelerin kolaylaştırılmasına tahsis edilecektir.

Sovyet - Mançori hududunda hâdiseler

Japon menbalarına göre

100 Sovyet tayyaresi hududu tecavüz etmiş

Londra, 23 (A.A.) — Reuter Ajansının Tokyodan istihbarına göre, Mançukodaki Japon ordusu umumî karargâhının bir tebliğinde dün saat 16 da 100 Sovyet tayyaresi Buirnor gölü üzerinden Mançuri hududunu geçtiğini bildirmektedir.

Tebliğde Japon tayyarelerinin Sovyet tayyarelerini durdurduğu ve bunlardan bir çoğunu düşürdüğü ilâve ediliyor.

Tokyo, 23 (A.A.) — Domei: Hsinking'den bildiriyor: Kungtung ordusunun salâhiyettar bir mümessili tarafından gazetecilere verilen bir tebliğde ezcümle deniliyor ki:

17 Haziranda 12 Sovyet tayyaresi Hsinking'in 450 kilometre batı şimalindeki Rodonal Shal'ı bombardıman etmiştir. Birkaç sivil ölmüş ve yaralanmıştır.

19 Haziranda, 17 Sovyet tayyaresi Buirmor gölünün şimalindeki Konjur üzerinden uçarak 500 benzin sandığı imha etmiştir.

12 tayyare müteaddit vesilelerle Nomjahan yakinindeki Zongonobo'yu bombardıman etmiştir.

Tokyo, 23 (A. A.) — Hsinkingden Domei ajansına bildiriliyor:

Mançuri hükûmeti Mançuri topraklarına mükerreren vaki olan akınları ve Mogol kıtaatının Mançuri hududunu geçmelerini 19 haziranda radyo ile dış Mogolistan makamları nezdinde protesto etmiştir. Hükûmet, Mogol makamlarını her türlü yeni tahrikâtta bulunacak Mogol kıtaatını püskürtmeğe amade bulunduğundan haberdar eylemektedir.

Değirmencilere buğday beğendirilemiyor

Belediye iktisadi istişare heyeti pazartesi günü toplanacak ve ekmek narhına esas tutulan imalâthane ücretleri üzerinde tetkikler yapacaktır. Bu toplantıya fırıncılar cemiyetinden de iki mümessil çağırılmıştır.

Diğer taraftan değirmenciler belediyeye müracaat ederek toprak mahsulleri ofisinin sattığı buğdayların fenalığından ve randıman verdiğinden bahsetmişler ve kendi masraflarile belediyenin bu yolda bir tecrübe yapmasını istemişlerdir.

Değirmenciler bu tecrübede hakikatin meydana çıkacağını söylemektedirler. Bu takdirde ise ofis satışlarına göre tesbit edilen narha zam yapılması icap edecektir. Çünkü bu buğdaylara daha iyi buğdayların karıştırılması lâzım geldiği anlaşılmış olacaktır. Halbuki ofis fiyatlara zam yapmamak için, yeni mahsule kadar, işi böyle idare ederek halkı korumağa çalışmaktadır.

Balıkesirde üç idam

Balıkesir, 24 (hususî) — Dört kişiyi fecî surette öldüren ve üç kişiyi de ağır surette yaralayan Bandırmalı Kara Hasan ile, Esma isminde bir kadını parasına tamaederek öldüren Susurluklu Ziya ve Bandırmalı Şabanın temyiz tarafından tasdik edilen ve Millet meclisi tarafından da kabul olunan ölüm cezaları gece saat 22,30 da infaz edilmiştir. Üç mahkûm şehrin muhtelif köşelerinde asılmışlardır.

Bugün LÂLE
1-Paris ışıkları
TİNO ROSSİ tarafından
2 - Ölüm geçidi
JAK HOLT tarafından
3-YENİ Metro Jurnal
Yaz fiatları 20 - 25 - 30 kuruş
Bugün saat 1 ve 2.30 da
Tenzilâtlı matineler

ZAYİ

Nüfus cüzdanımı ve içinde 3018 kaza numaralı maaş cüzdanımı, tatbik mührümü kaybettim. Bulanın Köprü Kadıköy - Haydarpaşa iskelesinde gazete müvezzii Meşkûreye getirmesini insaniyet namına rica ederim. Meşkûre

Güzel gözler müsabakasının neticesi

Müsabakamızın neticesini geciktirmiş olmamızın iki sebebi vardır. Biri, uzak yerlerdeki okuyucularımızın da iştiraklerini temin edebilmek, diğeri de iştirak edenlerin fazlalığından ki bu yüzden tasfiye bir hayli güç olmuştur.

Şimdiye kadar aldığımız rey mektuplarının yekûnuna nazaran müsabakamıza 6408 karilimiz iştirak etmiştir.

Evvelce de bildirdiğimiz gibi en çok rey alan gözlerden birinin sahibine 20, ikinciye 15, üçüncüye 12,5, dördüncüye 10, beşinciye de 7,5 lira mükâfat verilecek ve arzu ettikleri takdirde asıl hüviyetlerile veya müstear adlarla resimleri de gazetemize dercedilecektir. Kazanan gözleri sırasile bildiriyoruz:

Birinciliği 3861 reyle 114 numaralı göz, ikinciliği 2977 reyle 7 numaralı göz, üçüncülüğü 2609 reyle 2 numaralı göz, dördüncülüğü 1853 reyle 5 numaralı göz, beşinciliği 1234 reyle 111 numaralı göz kazanmıştır.

Reylerini kullanan karilerimize de mükâfat şu usul dahilinde tevzi olunmuştur: En büyük mükâfat, kazanan gözlerin beşini birden beğenenler arasında dağıtılmış, mütebakisi sırasile dördünü tesadüf ettirenlere, sonra üçünü, ikisini ve nihayet birini seçebilenlere ayrılmıştır. Bu suretle evvelce de ilân etmiş olduğumuz gibi iki yüz okuyucumuza hediyeler verilmiştir. Bu okuyucularımızın müsabakamıza iştirak ettikleri zaman ellerine verilen numaralarla kazandıkları hediyeleri sırasile dercediyoruz

60 lira kıymetinde radyo kazanan:
2091

27 lira kıymetinde su geçmez pardesü kazananlar:
183, 3624

22,50 lira kıymetinde elbiselik kumaş kazananlar:
194 734

20 lira kıymetinde Ekselsiyorun eşya bonosunu kazananlar:
212 2933 4407 6400

15 lira kıymetinde Ekselsiyorun eşya bonosunu kazananlar:
377 1405 5661

14 lira kıymetinde beyaz yünden süeter kazananlar:
497 1621 4768

12 lira kıymetinde kadın el çantası kazananlar:
836 3369

10 lira kıymetinde Modellânın eşya bonosunu kazanan:
2243

9 lira kıymetinde erkek cep saati kazananlar:
28 191 1683 4320

9 lira kıymetinde gümüş yemişlik
207

9 lira kıymetinde yemişlik kazanan:
6101

8,40 lira kıymetinde çatal, bıçak kaşık takımı kazananlar:
817 1016 5171

8 lira kıymetinde kadın kol saati kazananlar:
2221 3105 4426

5 lira kıymetinde Modellânın eşya bonosunu kazananlar:
189 271 998 2101

5 lira kıymetinde salon masa saati kazananlar:
25 165 301 842 1701

5 lira kıymetinde divar saati kazananlar:
60 1185 2405 3333 4555

3 lira kıymetinde büyük Bozkurt saati kazananlar:
115 150 951 3770 6408

3 lira kıymetinde eşarp kazananlar:
108 160 287 1002 1606

3 lira kıymetinde altı kişilik sofra örtüsü kazananlar:
7 303 777 2111 3030

Bozkurt masa saati kazananlar:
2 59 144 3592 5121

Halk masa saati kazananlar:
6 90 113 1266 2515 2708 3010 4111 4751 5002

Havlu kazananlar:
53 94 825 1666 3150

İpek çorap kazananlar:
65 97 190 603 810

Büyük kolonya kazananlar:
46 76 134 219 376 448 1668 2873 3161 4432

Ceb elektrik lâmbası kazananlar:
80 107 273 361 426 819 1222 3606 4212 5991

Makas kazananlar:
96 136 305 666 1115 1712 3165 4444 4821 5005

Hamam tası kazananlar:
30 101 405 1661 3552

Orta boy kolonya kazananlar:
93 197 685 1818 2603 3777 4105 4902 5731 6111

Lüks kolonya kazananlar:
186 436 559 705 1717 2113 3399 4918 5105 5901

Küçük kolonya kazananlar:
154 181 475 893 1762 3919 4415 5601 6234 6392

İpek kadın mendili kazananlar:
71 169 3380

Briyantin kazananlar:
15 148 284 367 473 987 1705 2153 2641 5719 5808 6377

Diş macunu kazananlar:
8 81 175 462 626 1534 1985 2313 2714 4028 6005 6405

Sabun kazananlar:
10 125 182 502 1815 2090 2901 3256 3773 4441 4862 5556

Tüp briyantin kazananlar:
14 88 178 231 761 917 1784 1900 2926 3222 6190 6278

Yukarıda yazılı numaraları ellerinde bulunduran okuyucularımız önümüzdeki pazartesi gününden itibaren on beş gün içinde Ankara caddesinde Vakit kütüphanesine uğrıyarak hediyelerini alabilirler. Taşra okuyucularımız için müddet bir aydır. Hediyelerinin gönderilebilmesi için bu bir ay içinde ellerindeki numaraları idarehanemize hangi bir vasıta ile yollamış bulunmaları lâzımdır. Posta ücreti bize aittir.

Göz müsabakasına bizzat göz resimlerini göndermek suretile iştirak eden kadın okuyucularımıza teşekkür ederken, yukarıda numaraları yazılı göz sahiplerinin de bu on beş gün içinde gene Vakit kütüphanesine uğrıyarak kendilerine vaadetmiş olduğumuz para mükâfatlarını almalarını rica ederiz.

Talebe kampları

Bu sene orta mektepler için de kamp açılacak

İlkmektep talebe kamplarının kadrosu hazırlanmıştır. Maarif vekâleti lise, ortamektep ve muallim mektepleri için iki kamp daha açacaktır. Erkeklere ait olan kamp Maltepede ve kızlara ait olan ise Kandilli kız lisesinde kurulacaktır.

Kamplarda çocukların fikir ve vücut terbiyelerile uğraşacak mütehassıs muallimleri yetiştirmek üzere Pendikte birinci ilkmektepde de bir hazırlık kampı kurulacaktır. Kamp 27 hazirandan 7 temmuza kadar sürecek ve 45 muallim iştirak edecektir.

TELGRAF • TELEFON • RADYO

Üstündağ: "ben bîgünahım!,, diyor!

Eski vali müdafaasını yaptı, beraat istedi

Her üç davanın tahkikat ve tetkikatı ikmal edildi; karar 8 temmuzda verilecek

Ankara, (Telefonla) — Eski vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ ve arkadaşlarının otobüs ve Asrî Mezarlık yolsuzlukları hakkındaki muhakemelerine bugün öğleden evvel, saat onda temyiz dördüncü ceza dairesinde devam olunmuştur.

Reis Mecdi idi. Maznunlardan Üstündağ ve muavini Ekrem Sevencan, Üstündağın avukatları hazır bulunuyordu.

Otobüs davasında her türlü tahkikat ikmal edilmiş olduğundan maznunların müdafaa yapmalarına Asrî Mezarlık davasında, bu mezarlık mevkiinin şehir sınırı dahilinde olup olmadığının tahkikine, Sürp Agop Mezarlığı davasında da Dahiliye Vekâletinden İstanbul valiliğine yazılan tahriratın aslının ve Vekâlette bulunan müsveddesinin istenmesine karar verilmişti.

Evvelâ otobüs yolsuzluğu hakkındaki davanın müdafaası yapıldı. Avukat Kenan iddia makamının iddialarının katî bir esasa dayanmadığını müfettişler tarafından hazırlanan fezlekenin bir tek rarından ibaret bulunduğunu söyledi.

Bundan sonra İstanbul gibi büyük bir vilâyette vesaiti nakliyenin ilk zamanlarda halk için çok büyük zararlar husule getirdiği ve daha sonra belediye otobüslerinin faaliyete geçmesiyle bu gibi zararların sona erdiğini ifade etti.

Belediyenin otobüs işletme faaliyetinin âmme menfaatine olarak tam bir şekilde temini için aldıkları kararların tamamen kanuna muvafık olduğunu ileri sürerek dedi ki:

— İstenmemesine rağmen bazı yolsuzluklar vukubulmuşsa, bu hal bir zaruretin neticesidir. Faaliyette bulunmak istiyen otobüslere verilecek müsaadenin şehir meclisi tarafından verilmesi lâzımgelirken encümen tarafından verildiğine dair yapılan itirazatımız vardır. Müvekkilim Üstündağ bu icraatı belediye encümeninin kararıyle yapmasına rağmen şehir meclisinden karar almak için de müracaatta bulunmuştur.,,

Avukat bundan sonra, ruhsatın geri alınması yolundaki isnat edilen iddiaya cevap verdi. Burada da:

— Müvekkilimin talimatname ahkâmına göre hareket ettiğini bu işte muhakkak bir mesul aramak lâzım geliyorsa mesul olacak kimsenin Üstündağ olmayıp talimatnameyi yapan kimseler bulunduğunu,, söyledi.

Ve iddia makamının belediye kanunlarını değil, ceza kanunu ahkâmını nazarı itibare alarak hareket ettiğini, orada verilecek cezanın nihayet vekâlet emrine alma, vazifeye nihayet verme gibi haller olacağına göre, ceza kanunu ile hiç bir alâkası bulunmadığını ilâve eyliyerek dedi ki:

— Gözümüzü kırpmadan hak ve adaletin tecellisini bekliyoruz.,,

Avukattan sonra söz alan Muhittin Üstündağ iddia makamının kendisine isnat ettiği fiil ve hareketlerle kendisinin hiç bir alâkası olmadığını bitaraf bir görüşle bu hâdiseler tetkik edildiği takdirde kendisinin tmamen masum ve bigünah olduğunun aşikâr bir şekilde görüleceğini ifade etti.

Otobüs işinin içyüzünü bir çok defalar anlattığı için tekrar ederek baş ağrıtmak istemediğini söyledi. Bir saat süren bir müdafaa yaptı. Ezcümle dedi ki:

— *İddia makamının hakkımda isnat ettiği fiil ve hareketlerin neden dolayı bir suç teşkil etti. ğini benim âciz kafam bir türlü anlıyamadı. Mazur görmenizi rica eder beraetime karar vermenizi beklerim!.,,*

Vakıt bir hayli geçmiş oldu. ğundan muhakemenin öğleden sonra saat on dört otuzda devamına karar verildi.

ÖĞLEDEN SONRA

Öğleden sonra celse tekrar açıldı. Reis, sözü Ekrem Sevencana verdi. Ekrem, müddeiumumi. nin kendisine isnat ettiği suçluluk fiili ile bir alâkası bulunmadığını söyleyerek beraetini istedi. Bundan sonra Ekrem Seven. canım avukatı, İsmail Hakkı söz aldı. Müekkilinin kanun icaplarına göre hareket ettiğini söyleyerek:

— Bu işte aranması lâzımgelen şey kasıttır. Ne devlet şûrası mazbatası, ne de diğer evrakı müsbite müekkilimin bir kastı olduğunu tebarüz ettirmiyor. Cürmü kastî bulunmayınca mesuliyeti mucip bir hal olmadığına kuvvetli bir karine mevcut demektir. Müekkilimin beraetini isterim.

Bundan sonra Sürp Agop meselesine geçildi.

Gelen evrakta Dahiliye Vekâleti tarafından gönderilen tahriratın Ekrem Sevencan tarafından alındığı bildiriliyordu.

Reis Ekrem Sevencana:

— Tahriratın aslını siz almışsınız, dedi.

Ekrem:

— Hayır, ben almadım, evrak hukuk işlerine gelmiştir. Benden bir derkenarla havale ettim. Evrakım benimle esasen hiç bir alâkası yoktur. diye cevap verdi.

Müddeiumumî muavini Arif Çankaya, bazı istizahlarda bulunacağını bildirdi. Üstündağa bazı sualler sordu.

Üstündağ bu sualleri pek anlıyamadığını, mevzuu bahis arsanın mesahası üzerinde katî bir şey söylemek imkânının mevcut olmadığını bu avarızı ölçen her mühendisin başka rakamlar bildirdiğini ifade etti.

Bundan sonra müddeiumumî başmuavini Arif Çankaya iddianamesini okudu.

İddianamenin hulâsası şudur:

1) Belde ve belediyenin lehine daha müsait şeraitle sulh akdi çok mümkün iken bilâkis bu imkânı elde etmek için hiç bir teklif ve teşebbüste bulunmıyarak Ermeni cemaatinin ileri sürdükleri sulh şartlarını olduğu gibi kabul ve belediye aleyhinde sulh akteylediğinin,

2) Sulhname ve haritalar mucbince belediye uhtesine tesçil ettirilmiyen daha bir miktar mezarlık arsası mevcut ve bu miktar sulh muktezası olarak Ermeni cemaatine terki ikti. za ederken, bunu yapmıyarak Belediye uhtesine tesçil edilen kısımdan ifrazen görmek hususları vazifeyi suiistimal mahiyetinde görülerek ceza kanununun 240 ve 80 inci maddelerile tecziyesi istenmiş ve sulhnameyi Dahiliye Vekâletine tasdik ettirmeden tatbik ve infaz noktasından da lüzumu muhakeme kararı mevcut ise de bu hareketi yukarıda gösterilen vazifeyi suiistimal suçunun bir mütemmimi sayılması talep ve iddia edilmiştir.

İddia makamının bu sözlerinden sonra avukat Kenan Ömer, müvekkili Üstündağın her türlü icraatının kanuna uyduğunu, ve eğer mutlaka bir mesul aramak lâzım gelirse, bunun, Üstündağın değil, talimatnameyi yapanlar olduğu yolundaki mütaleasını tekrarladı.

Üstündağ avukatının fikrini daha şümullü bir şekilde izah etti; ve her türlü isnatları reddeden uzun bir beyanatta bulunduktan sonra Sürp Agop Mezarlığı işinden de beraetini istedi.

Bundan sonra Asrî Mezarlık davasına geçildi.

ASRÎ MEZARLIK DAVASI

İstanbuldan gelen tahriratta Zincirlikuyudaki Asrî Mezarlık adı verilen arsanın belediye hudutları dışında olduğu bildiriliyordu.

Bu sırada Muhittin Üstündağ arsanın satın alındığı sırada Ankada olduğunu bildiren bir vesika ibraz etti.

Ve geçen celsede müddeiumumî ile aralarında geçen münakaşalı bir konuşmayı telmih ederek:

" — Eğer valinin işi bir havaleden ibaret ise, bu valiliği kim olsa yapar,, sözüne cevap verdi.

İstanbulda on üç sene vali olarak çalıştığı zamanlarda her an mesuliyetini müdrik bir memur gibi hareket ettiğini ve müddeiumuminin bu sözünün kendisini mütessir ettiğini söyledi.

Müddeiumumî başmuavini Arif Çankaya, istihfaf maksadiyle bir söz söylememiş bulunduğunu, sözünün bir suitefehhüme yol açtığı için kendisinin de müteessir olduğunu söyledi.

Bundan sonra her üç dava her türlü tahkikat ve tetkikat ikmal edildiğinden karar verilmek üzere muhakeme 8 Temmuz Cumartesi gününe tâlik edildi.

Amerikan Ticaret ateşesi öldü

Amerikan sefaretahanesi ticaret ataşesi M. Gillespie dün dairesinde çalışırken anszın hastalanmış ve hastaneye kaldırılırken otomobilde ölmüştür.

Kırk dokuz yaşında olan M. Gillespie şehrimizde yirmi senedir ataşelik yapıyordu. Hakikî bir türk dostuydu. Ailesine teessürlerimizi bildiririz.

Küçük Haberler

İÇERDE:

* İstanbul - Edirne asfalt yolunun İstanbul vilâyeti içinde bulunan Topkapı - Küçükçekmece kısmında yol çok bozuk bir hale gelmişti. Belediye bu ana caddenin derhal tamirine karar vermiştir.

* Sahillerde deniz üstüne kurulacak gazinoların betondan yapılması alâkadarlara bildirilmiştir.

* Büyükadada menba sularının çok pahalı satıldığı hakkında belediyeye şikâyetler yapılmıştır. Bu vaziyete bilhassa Ada hamalları sebeb olmakta ve 30-35 kuruşluk bir damacana suyu 20 kuruşa nakletmektedirler.

* Tokyo elçimiz Hüsrev Gerede altı ay mezuniyetle memlekete gelmek üzere Tokyodan hareket etmiştir.

* Türk - Alman ticaret anlaşmasının yenilenmesi hususunda Ankarada müzakereler başlamıştır.

* Son günlerde şehir haricinde kesilen etlerin şehirde kaçak olarak satıldığı görülmüş ve bunun önüne geçilmesi için tedbirler alınması kararlaşmıştır.

* Büyükçarşı esnafı cemiyeti dün bir toplantı yapmış ve nizamnamenin tadili ile cemiyet isminin bayındırlık ve koruma cemiyeti şekline sokulmasını kararlaştırmıştır.

* Süleymaniye, Mahmutpaşa ve bu civarda bulunan dökümcülere başka bir yere nakilleri için verilen üç aylık mühlet bitmiştir. Fakat bunlar hâlâ bir yer bulamıyarak taşınamamışlardır. Prost bu esnafa Halicin nihayet taraflarında yer göstermiştir.

* Gazi köprüsünün ortasındaki açılır kapanır dubalar yerine konmuş ve köprü dün sabahtan itibaren kapanmıştır. Deniz vesaitini sabahları köprü açıldığı zaman Halice girip çıkabilecektir.

* Taksim emlâk şirketi muamelâtının hükûmete devrine karar vermiştir. Stadyomun bulunduğu yerler yakında belediyeye verilecektir.

* Dolmabahçedeki İstabl âmire binasının stadyom yapılması için beden terbiyesi umum müdürlüğüne verildiği alâkadarlara bildirilmiştir.

* Kirkor Danilyan isminde bir müteahhit devlet dairesinde iş almaktan menedilmiştir.

DIŞARDA:

* Feniks denizaltısının ölen subay ve efradının hatırasını taziz için dün Paristeki Notrdam kilisesinde bir âyin yapılmış, âyinde Lebrun, Daladye, Campinchi ve Saro da hazır bulunmuşlardır.

* Pariste bugünkü nazırlar konseyi dış işlere tahsis edilecektir. Sovyet - Fransız görüşmeleri, uzak doğu işleri ve Türk - Fransız itilâf ve beyannamelerinin imzası, Bonenin vereceği izahata başlıca mevzu teşkil edecektir.

* İtalyada döviz ticaretini yasak eden kararname aleyhinde hareket etmekten suçlu kimseler hakkında pek mühim vakalarda bundan böyle idam cezası dahi hükmedilebilecektir. Bu tedbirin sebebi son günlerde bu kabil suçların artmasıdır.

* Birkaç yüz İtalyan eski muharibin Münihe gelmesi vesilesile Hitler, yarın öğleden sonra bir nutuk söyliyecektir.

* Danimarka hariciye nazırı Much birkaç günlük hususî bir ziyarette bulunmak üzere dün Berline vasıl olmuştur.

Çocuk bilmecemiz

Ben sekiz harfli öyle bir vilâyet ismiyim ki son üç harfim okunduğu zaman hatıra yüksek bir kara parçası geli. İlk beş harfim ekseriyetle köyler için kullanılan bir tabirdir. 7 inci ve 8 inci harflerimle balık tutulur.

Beni bildiniz mi?.

Bilmecemizi halledenlerden **birinciye bir şişe büyük kolonya,** ikinciye bir şişe ufk kolonya, üçüncüye yarım kilo çikolâta ve ayrıca 200 okuyucumuza muhtelif hediyeler vereceğiz.

Allo Allo

İtalyanlar büyük deniz manevraları yapıyorlar

İTALYAN gazeteleri bu sene haziranın son haftası zarfında İspanya, Portekiz ve Cezair sularında yapılacak olan İtalyan deniz manevralarına büyük bir ehemmiyet veriyorlar. Bunun mutad manevralar mahiyetinde olduğunu zikretmekle beraber havadisi büyük serlevhalarla haber vermektedirler.

Çekoslovakyada spor men edildi

BOHEMYADAKİ Alman himaye hükûmeti tarafından neşredilen resmî bir tebliğle bütün Çekoslovakyada haziran ayı zarfındaki her türlü spor müsabakaları yasak edilmiştir. Bu yasağın sebebi Pragda 8 haziranda Berlin ve Prag takımları arasında yapılan futbol maçıdır. Maç esnasında Çek seyirciler Alman takımına hakaretli sözler bağırmışlar ve bir Çek sahaya bir bira bardağı savurmuştur.

Bunun üzerine Çek ve Alman seyirciler arasında münazaa çıkmıştır. Halk tarafından teşvik edilen Çek takımı da sert bir oyun oynamağa başlamış ve Berlin takımı oyuncularından biri yaralanarak sahadan çıkarılmıştır.

Romanya Bulgarlara tazminat veriyor

GEÇEN Mayıs zarfında Romanyada öldürülen 24 Bulgar komitecisi için Romanya hükûmeti tazminat verecektir. Bükreşten bildirildiğine göre bu hâdiseden mes'ul olan Romen jandarmaları hakkında kanunî takibat yapılmaktadır. Jandarmaların subayları da tecziye edileceklerdir. Romanya tarafından alınan bu tedbirlerin Sofya hükûmetini tatmin edeceği zannolunmktadır.

100 kız bir harp gemisi idare ediyor

İNGİLTEREDE Portsmouth limanında bulunan (İmplacable) ismindeki harb gemisini bu ay üç hafta müddetle yalnız kızlar idare edecekler, harb gemisinin mürettebatı ylanız kızlardan mürekkeb olacaktır.

Nöbet beklemek, güverteleri yıkamak, gemiyi sevk ve idare etmek gibi bahriye mürettebatının bütün vazifelerini kızlar yapacaklardır.

Bunlar, İngilterenin her tarafından gelmiş olan denizci kız izcilerden 100 kişidir. Bütün geçen kış, bu yaz tatilinde bir harb gemisi idare etmek için hazırlanmışlardır.

Bu gemi, İngilizlerin denizci izcilerin egzersizleri için tahsis ettikleri eski bir harb gemisidir.

Meşhur Trafalgar deniz muharebelerine iştirak etmiş ve esir düşmüştü. Bugün antrenman gemisi olarak kullanılmaktadır.

Gemiyi idare edecek olan 100 kızın hepsi mükemmel yüzme bilmekte ve herhangi bir erkek yüzücü gibi atlamada mahir bulunmaktadırlar.

Gemide sabahları altı buçukta kalkarak üzerlerinde uyudukları hamakları toplayıp yerleştirecekler ve kahvaltıdan evvel erkek bahriyelilerin bütün vazifelerini yapacak, güverteleri yıkayıp temizliyecek, sandalları ve boyaları parlatacaklar, bütün gün gemiyi kullanmak, deniz işaretlerile muhabere etmek, tehlike zamanlarında tahlisiye ameliyeleri için egzersizler yapmak gibi gemi mürettebatı vazifelerini görecekler, akşam üzeri milli marşı söyliyerek bayrak indireceklerdir.

Kız tayfalar gemide ekseriya mayolarla vazife göreceklerdir.

ŞAKA

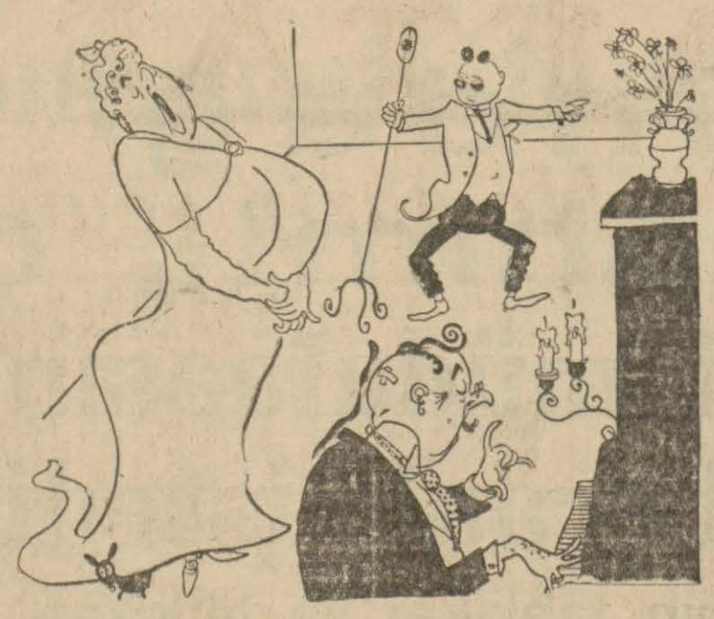

RADYO STÜD YOSUNDA

— Affedersiniz, mikrofona ihtiyacımız var. Fakat siz rahatsız olmayın, şarkımıza devam edebilirsiniz.

İtalyan fıkrası

Kadın — Bir saattir peşimden geliyorsunuz. Canımı sıktınız artık...

Erkek — O halde evinizin adresini verin de önden gideyim.

Hasta

Hastaydı. Ziyaretine gelen arkadaşına:

— Ah, dedi, çok fenayım. Fakat borçlarımı ödemeden ölmek istemiyorum.

Onun borç ödemek hususundaki imsakini bilen arkadaşı fırsatını bulup odadan çıkarak hastanın karısına:

— Çabuk doktor çağırınız, dedi. Kocanız fenalaştı, sayıklıyor.

— Fransız karikatürü —

— Misafirlikte sana kaşlarımı çattım. Anlamamazlığa geldin.

— Ne yapayım anne, traş ettirdiğindenberi kaşlarını çattığını anlamıyorum ki...

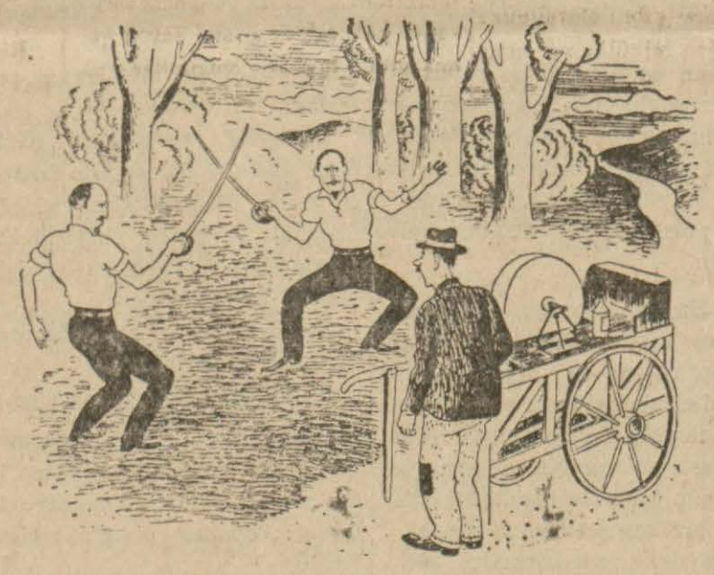

— Kılıçlarınızı bilemek lâzım mı?

— Fransız karikatürü —

— Bu çakmak fena değil. Yüz cigarada nekadar benzin sarfediyor? — Fransız karikatürü —

İngiliz fıkrası

Norveçli sinema artisti — Hollivudda kalmam için bana on beş bin dolar teklif ettiler.

Gazeteci — Bu parayı Norveç mi teklif etti?

Randevu

Geçerken tramvay istasyonunda bir arkadaşı ile karşılaştı. Bir müddet konuştular. Sonra:

— Ben gideyim dostum, dedi. Karımla saat ikide şuradaki pastacıda buluşacaktık. Saat beş oldu - ğuna göre neredeyse gelir.

— İşte size iki günlük yemeğin iz. Ben iki gün için Pendikteki kızımın yanına gidiyorum.

Kurnazlık

Çocuk dükkâna girdi. Bir şişe uzatarak:

— Bir kilo siyah cilâ istiyorum, dedi.

Dükkâncı şişeyi doldurdu:

— Bir lira...

— Babam gelecek hafta bugün gelip parasını verecek.

Dükkâncı ses çıkarmadan şişeyi alıp boşalttı. Boş şişeyi çocuğa verdi.

Çocuk şişeye baktı:

— Babamın hakkı varmış. Şişede bir iskemle boyıyacak kadar cilâ kaldı..

— İşte, briç için dördüncü oyuncuyu bulduk.

— Fransız karikatürü —

Tebrik

— Bana borcun olan beş liradan ne haber?

— Cuma günü bayram değil mi? O gün tebriklerimle beraber takdim edeceğim.

— Sen parayı şimdi ver, ben kendi kendimi tebrik ederim.

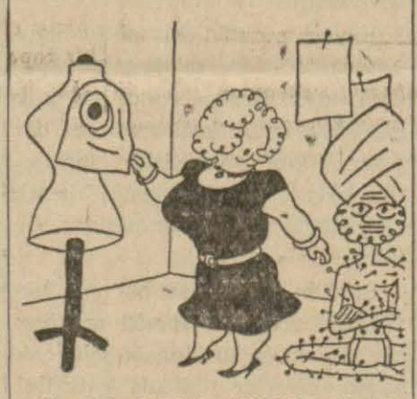

Terzi kadın bir (Hintli fakir) le evlenmişti!

— Gösteriş olsun diye çocuğa bir kaç tane balon al diye sana kim söyledi? Bir tane yetişirdi.

—Fransız karikatürü—

Mahkemede

Karısı tarafından aleyhine boşanma davası açılmış, sebeb olarak da evini terketmiş olması gösterilmişti. Hâkim sordu:

— Evinzi terketmişsiniz öyle mi?

— Evet efendim.

— Sebeb?

— Kaynanam başıma bir iskemle attı. Sonra...

— Sonra?

— Karım masayı üzerime devirdi.

— Demek bunun üzerine evden kaçtınız?

— Hayır efendim.

— Ya ne zaman?

— Karım masayı üzerime devirdikten sonra baldızımın dikkatle büfeye baktığını görünce..

Her mevsimde yenilen patates

Yazan: Dr. G. A.

Kuru fasulyenin her mevsimde velinimet sayılması, şüphesiz, patatesin bilinmediği yahut bilinmiş olsa bile şimdiki kadar yayılmış olmadığı zamanlardan kalmış olsa gerektir. Şimdi patates kuru fasulyeden elbette daha çok yenilir.

Vakıa insanı beslemek bakımından patates kuru fasulye ile mukayese edilemez. bir kere şeker ve şeker olacak maddeler patateste yüzde 20 olduğu halde kuru fasulyede onun üç mislidir. Sonra kuru fasulyede yüzde 21 nisbetinde azotlu maddeler bulunduğu halde patateste bunlar ancak yüzde iki nisbetindedir. İkisinde de pek ehemmiyetsiz olan yağlı maddeleri bir tarafa bırakırsak yüz gram kuru fasulye 332 kalori verdiği halde, o kadar patates ancak 84 kalori verebilir.

Patatesi ekmekle bile mukayese edince patates gene geride kalır. Ekmekteki yüzde 55 şeker ve şeker olacak maddelere karşılık ancak 20 ve ekmekteki yüzde 7 azota karşılık ancak yüzde 2.

Bununla beraber patates her yerde kuru sebze olarak, kuru fasulyeye tercih edilir. Bir çok memleketlerde ekmek yerine bile patates yerler. Bunun birinci sebebi patatesin fasulyeden ve buğdaydan daha bereketli ve daha alçak gönüllü olmasıdır. Patates gerek buğdaydan, gerek fasulyeden daha kolay ve daha çabuk yetiştirilir. Ondan başka ekmekten iki defa, kurufasulyeden de altı defadan ziyade suluca olduğundan, kuru sebze ile taze sebze arasında mideye biraz ferahlık verir. Bir iyiliği de kurufasulyeden ve şüphesiz ekmekten daha ziyade türlü türlü şekillerde yenilmeğe müsait olmasıdır.

Patates büsbütün çiğ olarak, yahut çiğ patatesi rendeleyerek çorba içerisine karıştırıp yiyenler bile vardır. O zaman ağız hastalıklarına iyi bir ilâç olur.

Püre şeklinde, sütlü, etsuyu ile yahut yalnız olarak hastalara, her vakit yedirilen değerli bir ilâç olur. Bazıları sadece suda haşlayarak, kabuklarını kendi elleriyle soyarak, tereyağiyle yemesini severler. O zaman da pek lezzetli olur. Tavada kızartması, hele minimini taze patateslerin fırında kızartması pek meşhurdur. Hangi şekilde olursa olsun her türlü et yemeğinin yanında pek hoşa giden garnitür olur. Fakat bifteğin yanında en ziyade yakışan tavada temiz kızartılmış ve pişirilmiş patatestir. Patatesin salatası da ayrıca nefis bir yemek olur.

Onun en büyük değeri bir taraftan böbrek hastalarına, bir taraftan da şeker hastalığına tutulanlara mükemmel bir gıda olmasıdır. Terkibindeki tuz pek az olduğundan böbrek hastalarına dokunmasına sebep yoktur. Şekerli hastalara iyi gelmesi de patatesin kimyaca hali ekşi değil alkalen olmasındandır. Ekmek kimyaca yüzde 7,5 derecede ekşi olduğu halde patates, aksine, yüzde 7,84 derecede alkalen olduğundan şekerli hastalar için biçilmiş kaftan gibi mükemmel gıda sayılır. Alkalen olmasından dolayı kızarırken içtiği yağın ve yanı sıra garnitür olduğu etin ekşiliğine karşı gelir. Yalnız yumurtanın ekşiliği fazlaca olduğundan patatesli omlet pişirilirse yumurtanın iki misli patates karıştırmak şarttır.

Patatesin vitaminleri de, miktarca değilse de cins bakımından ehemmiyetlidir. Vakıa 55 ölçü A vitamini ile 40 ölçü B1 vitamini ve 40 ölçü B2 vitamini patates pişince kaybolurlar. Fakat 20 miligram C vitamini patatesin haşlanmışında ve kızartmasında ancak yarı yarıya kaybolur. Patates kabuğu ile birlikte haşlanırsa o vitaminden kaybolacak miktar hesaba katılmıyacak kadar ehemmiyetsizdir. Ağız hastalıklarından koruyan bu vitamin kuru fasulyede ve ekmekte hiç bulunmadığı için patates kuru gıda komanyaları arasında en kıymetli olanıdır. Bu bakımdan patates pirinçten de üstün çıkar.

Madenler cihetinden de patates tam bir gıda olur. Hele potasyom madeninden patateste yüzde 450 miligram bulunması ona ispanağa pek yakın bir pâye verir. Zaten yüzde 1 miligram çeliği de bulunduğundan bu bakımdan da ekmekle omuz öpüşür..

İster inanın, ister inanmayın, ben tavşan bile avladım.

— Fransız karikatürü —

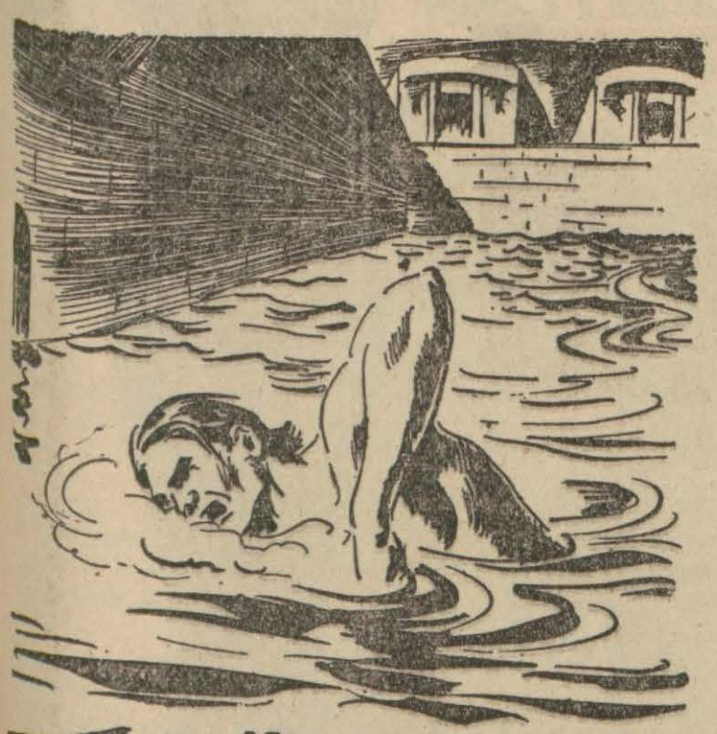

TARZAN

Define Peşinde

— 15 —

Bunlar adanın yerlileri idi ve halyamyamlara benziyordu. Halbuki, Tarzan ve Kaya Gülle, Adada kadar dolaştıkları halde hiç bir ona tesadüf etmemişlerdi.

Yamyamlar, kendilerine doğru akın yabancıların geldiğini gö - ce hemen silâhlarına sarıldılar üzerlerine ok atmağa başladılar. Aslan, dişi Tarzan ve arkadaşlarına vahşiyavrusu gibi dağılmağa mec - bur oldular.

Bu karışıklık esnasında Tarzanın onu kendisini yakındaki ırmağa atmış ve yüze yüze karşıya geçmeye başlamıştı.

Diğer taraftan, Tarzan da maruz kalmış olduğu en tehlikeli anlarını yaşıyordu:

İki canavarın elinden kendini kurtarıp mağaraya atılır atılmaz birdenbire geri çekilmiye mecbur olmuştu.

Mağarayı su basmış, kapıyı aşmaz, bulunduğu yere de bir hücum etmiye başlamıştı... Hem de sular o kadar büyük bir şiddetle hücum ediyordu ki; kapıyı tekrar kapamanın imkânı yok gibi idi.

Tarzan, birdenbire üzerine inen suyun tesiri altında evvelâ bir sendeliyor gibi oldu. Fakat, sonra kendini topladı ve gerisin geri dönüp canavarlara yem olacağına, kendini selin ortasına attı. Çok iyi bir kuvvetli bir yüzücü olduğu için sular ne kadar şiddetli bir surette akarsa aksın, kendini dalgaların üzerinde tutabiliyor ve böylece onu canavarların bulunduğu tarafa sürüklemesine mani olmak için, kuvvetli kulaçlar atarak, istikamete doğru gidiyordu. Aynı zamanda, olup bitenleri anlamak için zihnini işletiyordu:

Ne olmuş? Bu su nereden geliyordu? Mağarayı nasıl su bastı? Acaba bu maymunların ve canavarların bir hilesi miydi? Yoksa bir kaza mı olmuştu?

Doğrusu Tarzan bu işe akıl erdiremiyordu. Çünkü, hikâyeyi okuyarak bizim de öğrendiğimiz gibi Dine mağarası yüksek kayaların üzerinde idi ve Tarzan onu binbir müşkülâtla çıkmıştı. Bu kadar yüksek yeri nasıl su basabilirdi?

Her halde, sular kayaların arasından geliyordu. Her halde daha yukarı taraflarındaki bir gölün suları boşalmıştı.

Ne olursa olsun her ne suretle gelirse gelsin, acaba maksat neydi? Hakikaten bu bir suikast miydi?.

Tarzan bunu aklından geçirirken Kaya Gülleyi düşündü.. Sa-

.... Evet, sakın bu maymun da ötekilerle bir olup Tarzanın başına çorap örmüş olmasın?

Tarzan, kendisine ilk karşılaştığı zamandanberi Kaya Güllenin ne kadar sadık bir şekilde yardım ettiğini, onunla beraber ne büyük fedakârlıkla çalıştığını unutmuş değildir. Fakat, kendi kendine:

"İnsanlara bile güven olmaz, diyordu. Nere de kaldı ki maymun gibi dönek ve afacan bir hayvana!,,

Hakikaten, kararından çabuk dönen insanlara "maymun iştahlı!,, demezler mi?. Kaya Gülle de uzun müddet Tarzana yardım ettikten ve onunla beraber çalıştıktan sonra kendi cinsinden olan maymunları bulunca ondan dönmüş ve bu sefer de bunlarla birleşip Tarzan aleyhine bir suikast hazırlamış olabilirdi?.

Tarzan:

"Hattâ evveldenberi bana gösterdiği dostluk acaba bu neticeyi hazırlamak için değil miydi?.,, diye düşünüyordu.

Bu da akla gelebilirdi..

* * *

Tarzan, bir yandan aklında bu düşüncelere, bir yandan bulunduğu bu müşkül vaziyetten kurtulmak çaresi arayarak, yüzüyordu.

Mağaranın, biraz evvel, içinde Kaya Gülleyi maymunlar kralı ilân ettiği kısmına gelmişti. O zaman, gözleri bir kat daha hayretle açıldı.

Mağaranın dış kapısı kapalıydı!

Halbuki, kendisi mağaranın, canavarlara rastgeldiği kısmına girmeden evvel, Kaya Gülleyi bu kapının önünde bırakmıştı .. Orangotan, sözde maymunları dışarı çıkarmış, ve mağarayı bekliyordu.

Şimdi Tarzanın Kaya Gülleye karşı beslediği şüphe daha fazla kuvvetlenmişti. .

(Arkası var)

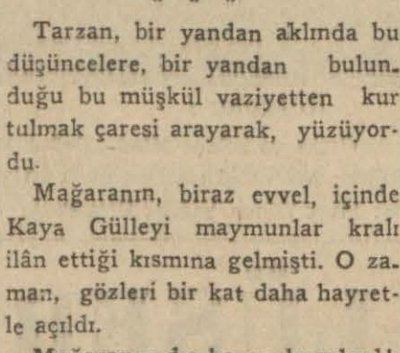

Şen Sözler

POT KIRDI!

Küçük Tuncer misafirin yanına geldi. Misafir kadın çocuğu sevdi, okşadı ve:

— Maşallah, dedi, büyümüşsün. Tıpkı benim oğluma benziyeceksin.

O zaman Tuncer bir pot kırdı:

— Annem de bundan korkuyor ya, dedi.

* * *

AKIL

İhtiyar bir kadın arabaya bindi. Elinde büyük bir bohça vardı. Arabacı:

— Ver, anne, dedi, bohçayı yanıma koyayım.

Kadın:

— İstemez, oğlum, dedi. Hayvanların zaten cılız, yük olmasını istemem! Ben kendi kucağımda tutarım! (Sanki kendi kucağında tutarsa arabaya yük olmazmış! akıl!)

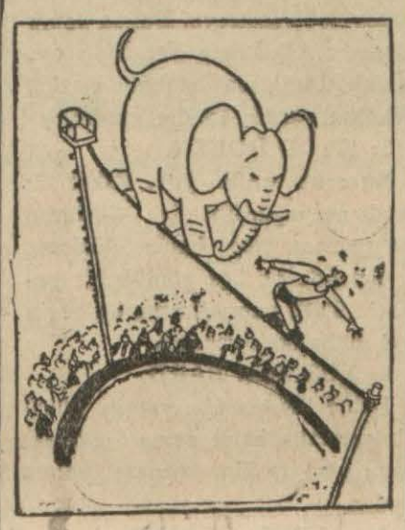

İp canbazı (arkasından gelen file) — Hınzır hayvan! ben sana demedim mi her yere benim peşimden gelme diye!

İMTİHANDAN SONRA

Turgut sınıfta kalmıştı. Babası:

— Sınıfta kalmayıp arkadaşlarını geçseydin sana bisiklet alırdım, dedi.

O zaman Turgut güzel bir cevap verdi:

— Daha evvel alsaydın bisiklete biner, arkadaşlarımın hepsini geçerdim!

— Geceleri mektebin kapısı kapanmıyor mu?

— Tabiî kapanır. Neye sordun?

— Fıstıklarımı bitiremedim, sıranın gözüne koyacağım, acaba hırsızlar gelip çalar mı diye korkuyorum.

PİYANKO

İki arkadaş konuşuyordu:

— Piyango çıkarsa evvelâ Ahmedi alıp bir gezinti yapacağım, sonra...

Öteki, sözünü kesti:

— Sonrasını anlatmaya lüzum yok, dedi. Ahmedi, alıp gezmeye gittin mi paran hemen biter, başka bir şey yapamazsın...

ÇARE!

Arkadaşına anlatıyordu:

— Dün tiyatroda oyunu seyrederken mütemadiyen erik yedik.

— Ne iyi! Sakın çekirdeklerini yere atmasaydınız?

— Hayır, yanımızdaki adamın cebine koyduk..

HABER
ÇOCUK SAYFASI
Bilmece kuponu
24 HAZİRAN — 1939

(Bilmecemiz 15 incide)

Ne garip şeyler !

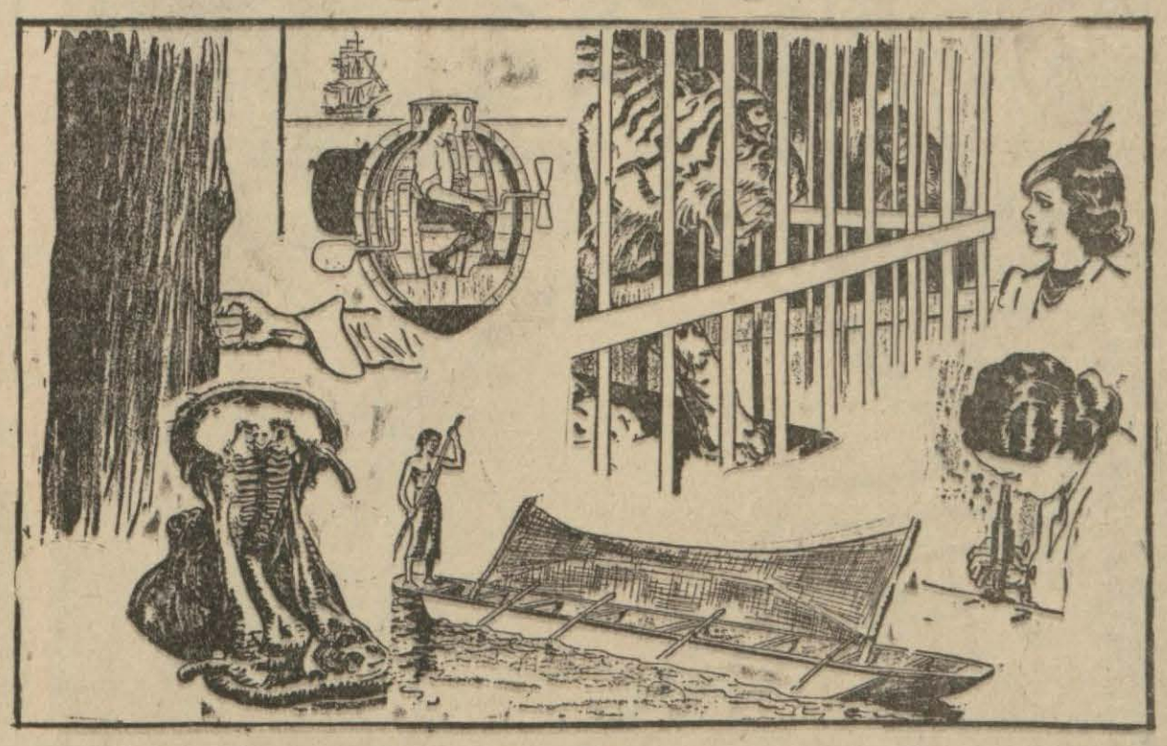

Dünyada bizim görmediğimiz, bilmediğimiz neler var! Bunlar belki onları bilenler için gayet tabiî şeylerdir. Fakat bizim bilmediğimiz için çok garip geliyor.

Böyle bir kaç garip şey daha öğrenmek istemez misiniz? İstersiniz. O halde, yukardaki resimleri soldan sıra ile takip ederek okuyun:

Yumruğunuz acımaz! — Şu kalın gövdeli ağaca, ne kadar şiddetle olursa olsun, yumrukla vurursanız yumruğunuz hiç acımaz! .

Neden? Çünkü, ağacın kabuğu lâstik gibidir ve siz sanki lâstik bir topa vurmuş gibi olursunuz: ağaç içeri doğru bükülür ve yumruğunuz sert hiç bir şeye değmez!.

Bu, sıcak memleketler de yetişen bir ağaçtır ve kabuğundan akan kırmızı ve sakız gibi maddeler lâstik yapmıya yarar. Ağacın lâstik gibi olması da bundan ileri geliyor .

İlk tahtelbahir. — Geçenlerde bir İngiliz, bir Amerikan ve bir Fransız tahtelbahiri denize dalıp bir daha çıkamadı.Bu acı hâdiseler tahtelbahir üzerine dikkatimizi çekiyor. Şüphesiz, bu deniz altı gemileri harplerde büyük rol oynar. Meselâ, umumî harpte çok faydaları olmuştur. Bununla beraber, daha evvel de tahtelbahir kullanılmıyor değildi. Hattâ, ilk tahtelbahirin bundan bir buçuk asır evvel icat edilmiş oldunuğunu söyleyebiliriz.

Hakikaten, Amerikanın, istiklâlini ilân eden meşhur Vaşington, o zamanki harp esnasında kendisi bir tahtelbahir yapmış ve denize inerek düşmanlarla çarpışmıştı.

Bu, resmini gördüğünüz gibi, âdeta bir fıçıya benziyordu ve önünde bir pervane, arkasında bir dümenle idare ediliyordu. O zaman bu iptidaî denizaltı gemisine şeklinden dolayı "kaplûmbağa,, derlerdi.

Kafeste vahşi hayvanlar — Hayvanat bahçelerinde, sağlam kafesler içine aslan, kaplan gibi yırtıcı hayvanları korlar ve herkes bunları, kapanlarına kadar yaklaşarak seyreder.

Her gördüğü mahlûk üzerine atılmak istiyen bir aslanın, tâ yanına başına kadar geldiği halde, karşısındaki insana saldıramayınca duyduğu hiddeti bir düşünün! .

Hakikaten, aslanlar, kaplanlar, kafes arkasında, yanlarına biri yaklaşınca son derece hiddetlenirler. Öfkelerinden köprürürler ve ağızlarından salyaları akarak, bağırırlar, yerlerinde duramazlar.

Halbuki, bazı yarı vahşi hayvanlar vardır ki bunlar kafes arkasında gayet uslu otururlar. Meselâ, ormanda olsa üzerinize atılacak veya hiç olmazsa ürküp kaçacak olan maymun, kafesin arkasında sakin sakin oturur ve sanki hayvanat bahçesinde o sizi seyre gelmiş gibi, dikkatle yüzünüze bakar, sizi başınızdan ayağınıza kadar gözden geçirir !

Bir buçuk metre ağız! — Şu müthiş ağıza bakın! Ne korkunç değil mi?. Hakikaten, suaygırı esnediği zaman ağzı böyle açılır. O zaman iki çenesinin arasındaki mesafe bir buçuk metre kadardır. Yani bir çocuk, yahut kısa boylu bir adam, bu mağara gibi ağza kolay kolay girer! .

Kurnaz bir av usulü: — Bu da hiç görülmemiş bir balık avı usulü! Fakat, bakın ne kadar kurnazca düşünülmüş..

Kapının bir tarafında, beyaz bir tahta var. Bu tahtanın bir ucu denize giriyor. Bilhassa suyun oldukça yüksek tabakalarımda yüzen balıklar bunu görünce, altında kalmak korkusu ile, üstünden sıçramak isterler.

Halbuki, kapının öbür tarafında, resimde görüldüğü gibi, bir ağ gerilmiştir. Tahtayı sıçrayarak aşmak istiyen balık, zıpladığı gibi, hop! bu ağın içine düşüyor!.

Bir dünya nüfusu kadar! — Bakteri denilen bir nevi mikroplar vardır ki bunların oldukça büyükleri gibi, çok küçüklerine de tesadüf edilir. Şüphesiz büyüklerini bile ancak mikroskopla görmek kabildir.

Hele küçük bakteriler o kadar ufak mikroplardır ki bunların ancak 1 milyar 250 milyonu (Yani aşağı yukarı dünyadaki nüfus miktarı kadar) bir araya gelirse ancak bir nokta teşkil edebilir.

Bakalım ne çıkacak?

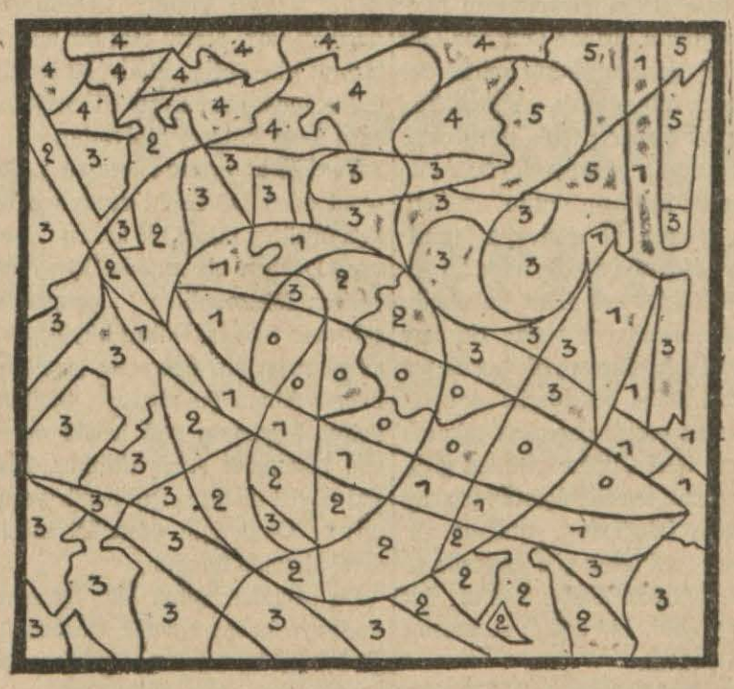

Bu hafta verdiğimiz boyama eğlencesi belki her haftakinden daha güzel. Onun için, boyamakta acele edin: Bakalım ne çıkacak!

Resimde, çizgiler arasındaki yerleri, içindeki rakamlara göre, şu şekilde boyayacaksınız:

0 — Sarı, 1 — Kırmızı; 2 — Menekşe, 3 — Yeşil, 4 — Açık mavi; 5 — Koyu mavi,

YAZISIZ HİKÂYE

Diyanna Dürben, ve kendisile evleneceği bahsa mevzu olan Vohn Pol

Diyanna'nın aşkı bütün ümitleri suya düşürdü

Bugün sadece Dük dö Vindsor ismile anılan eski İngiliz kralı, sevdiği kadınla evlenmek için tahttan vazgeçtiği vakit İngiliz kral ailesini bu karara muhalefete sevkeden sebebleri tabiî herkes anlamış ve takdir etmiştir.

Bugün Üniversal stüdyosuna mensup hissedarlar ve şefler pek meyus ve müteessirlerdir. Ve bir aşkı önlemeğe, bu stüdyoya mensup olan Diyanna Dürbeni "bülbül sesli sevimli kuzu,, ismile tanınan bu şirin sanatkârı sevgisinden vazgeçirmeğe uğraşıyorlar. Bu sanatkâr bugün çılgıncasına âşıktır.

Vakia gerek bu stüdyo mensupları gerekse sevimli sanatkârın hayranları günün birinde Diyanna Dürbenin de âşık olmasının muhakkadder olduğunu biliyorlardı. Fakat bugünün bu kadar çabuk gelip çatacağını tahmin edemiyorlardı. Amerikan genç kızlarını bütün saffeti, bütün şetareti ile dünyaya tanıtmak vazifesini üzerine alan bu kızın aşkı düşünecek vakit bulamadığını zannedenler de vardı. Bunlara göre yıldız henüz on yedi buçuk yaşındadır. Daha bekeklerile oynıyor, ayaklarına çocuk patenleri takarak kayıyor; Geri Cupere gizliden gizliye bir çocuk segsilie âşıktır; akşamları onun fotoğrafını yatağına alıyor, ve resmi sıcak göz yaşlarile ıslatarak ağlıyor. Fakat hakikî bir genç kız gibi, bir erkeği sevmesine imkân yoktur.

Fakat bu düşüncenin doğru olmadığı bugün tahakkuk etmiştir. Diyanna, Vohn Pol isminde birisile kur yapıyor.

Stüdyoyu idare edenler, bir iki sene içerisinde yıldıza hakikî bir aşk filmi çevirtmek fikrindeydiler. Ve bugüne kadar da yıldızı manen ve maddeten bakir olarak bulundurmak istiyorlardı. Bu adamlar üç senedenberi bu iş için emek sarfediyorlar; Dürbenin filmlerinden hafif sayılacak sözleri hazfediyorlar, şuh sayılacak hareketleri çıkarıyorlar. Bütün emekler müstakbel aşk filmindeki ilk öpüşme sahnesinin zevkini bozmamak içindir. Bu ilk öpüşme sahnesi aylardanberi tasavvur edilmektedir. Orkestra bu sahne çevrilirken "kalbim hıçkırıyor,, parçasını çalacak, semada bembeyaz bir güvercin uçacak, hafif hafif esen rüzgâr gül yapraklarını âşıkların üzerine dökecek. Bu sahnenin asıl dekoru ya bir gondol, yahut çiçeklerle süslü bir balkondur.

Fakat bugün bütün bu ümitler suya düştü. Dürben bu sahneyi kendi seçtiği partünerle ve kendi hesabına çevirmeği tercih ederek, Amerikalıları ve dünyayı bu zevkten mahrum bıraktı. Yıldız günün birisinde bir delikanlıya rastgeldi, bu Rober Taylor kadar güzel değildir, şairane sözler söyliyen bir şair de değil... Hiçbir krallık hanedanına ünsiyeti yok. Hattâ eski bir ailenin torunu bile değil.. Stüdyolar kendilerine milyonlar ziyan ettirecek bu aşka karşı küplere biniyorlar.

Verdiği kararlarda sonuna kadar sebat eden Dürbenin stüdyoyu telâşa düşüren ikinci bir kararı daha var.. Dürben bir müddet için Nevyorkun Metropoliten operasında çalışmak istiyor. Bütün büyük sanat şöhretlerinin operadan geçtiğini bilen yıldızın bu arzusu tabiîdir. Fakat Dürbenin sesi henüz opera için tekemmül etmiş değildir. Musiki bilgisi de bu iş için henüz yetişmiyor.. Onun için şimdilik müzik dersi almakla meşgul..

Bu şayiaları işiten bir gazeteci stüdyoya kadar giderek Dürben ile görüşmüştür. Gazeteci yıldızın bu görüşmesini şöyle anlatıyor:

"Dürben beni stüdyoda görünce alıp locasına götürdü. Burası bilhassa sanatkâr için hazırlanmış çok güzel bir odadır. Güzel döşenmiş, ipekli, rahat bir şezlong bir köşede duruyor. Bir köşede de bir piyano ve üzerinde bir çok notalar bulunan bir masa var..

Bu odada yıldıza başka bir kadın arkadaşlık ediyor. Bu kadın Dürbenin hususî muallimi madam Morisondur. Dürben, oraya girince ilk olarak onu gösterdi ve bana şunları söyledi:

— Görüyorsunuz ya, musikiye çalışıyorum. Şimdilik Persifal operasını öğrenmekle meşgulüm. Fakat bunu sahnede terennüm etmek için yaptığımı sanmayınız, başka maksatlarım var.

Bu suretle yıldız opera oynamak hususundaki arzusunu itiraf etmiş oluyor.

Bundan sonra yıldız sanat hakkında düşüncelerinden ve ileride çevireceği filmlerden bahsetti ve:

— Şarl Bovaye ile bir aşk filmi çevirmek üzere olduğuma dair rivayetler yanlıştır. Ben henüz Hedi Lamar gibi hakikî aşk filmleri çevirmek fikrinde değilim.

Bu cümleyi işitir işitmez dudaklarımı yakan suali sordum:

(Devamı 13 üncüde)

Korin Lüşer

YILDIZLAR VE TATİL AYLARI

Bir kadın yıldız, çırılçıplak, bir vahşi gibi yaşamak istiyor

Eski bir Fransız şarkısının nekaratında "tatile kavuştuk, artık vazife belâsı yok, defterleri ateşe atalım, kırlarda dolaşalım,, cümleleri vardır. Tatile müştak olan yalnız çocuklar değildi. Büyükler de onu sever ve ister.

Fakat tatile kavuşunca ne yapmalı?. Bir Fransız muharriri tanınmış yıldızlar arasında bir anket yapmış ve onlardan tatil mevsimini geçirmek için tavsiyeler istemiştir. İşte cevapları:

1: YİVET LÖBON.

Bilmem herkes benim gibi midir? Ben köy hayatına bayılırım.

Geniş kırlar, tabiatın sakin ve açık manzarası, yorgunluğu giderir. İnsan oralarda hiç bir kayda bağlı olmadan yaşar. Benim her yaz gittiğim bir köy var. Fakat müsaade ediniz de ismini söylemeyeyim. Sonra herkes oraya dolar ve rahatım bozulur.

2: DİTA PARLO.

Yazın dağlara çıkmalı.. Hiç olmazsa 2000 metreye. Dağda kamp kurmalı. Ağustosta kar topu oynamalı. Dağlarda sıhhat vardır, istirahat vardır, saadet vardır.

3: KLOD DOFEN.

Bu sene tatilim yok. Fakat olsaydı ne yapardım diye düşünüp duruyorum. Her halde Akdeniz kıyılarında on beş günlük bir gezinti.. Tatil yapıyorsanız bu gezintiyi muhakkak yapınız.

4: LÜSİYEN BARU.

Deniz kıyılarında, yahut güzel bir sandalla balık avına çıkmak, bana göre tatilin mânası yalnız budur.

5: ALBER PREJAN.

Seyahat.. Durmadan, dinlenmeden seyahat.. En iyi dinlenmek, seyahat yaparak yorumaktır.

6: DANYEL DARİYÖ.

Tatilde insan ne mi yapar?. Bol bol köpeklerle oynar..

7: GABİ MORLAY:

Tatil zamanını bol bol yüzerek geçirmek isterim. Fakat deniz tenha olmak ve benden başka yüzücü olmamak şartiyle.

8: VERA KOREN.

Tatili iş olmadığı için severim.. Nerede olursa olsun, hattâ evimde bile!. .

9: ANNİ VERNE.

Özlediğim gibi bir tatile kavuşmama imkân yok. Ben insan bulunmıyan bir yerde çırılçıplak bir vahşi gibi yaşamak istiyorum.

10: JAN GABEN.

Avı bol bir yer olsun da neresi olursa olsun.. Onun için benim tatilim eylülde başlar..

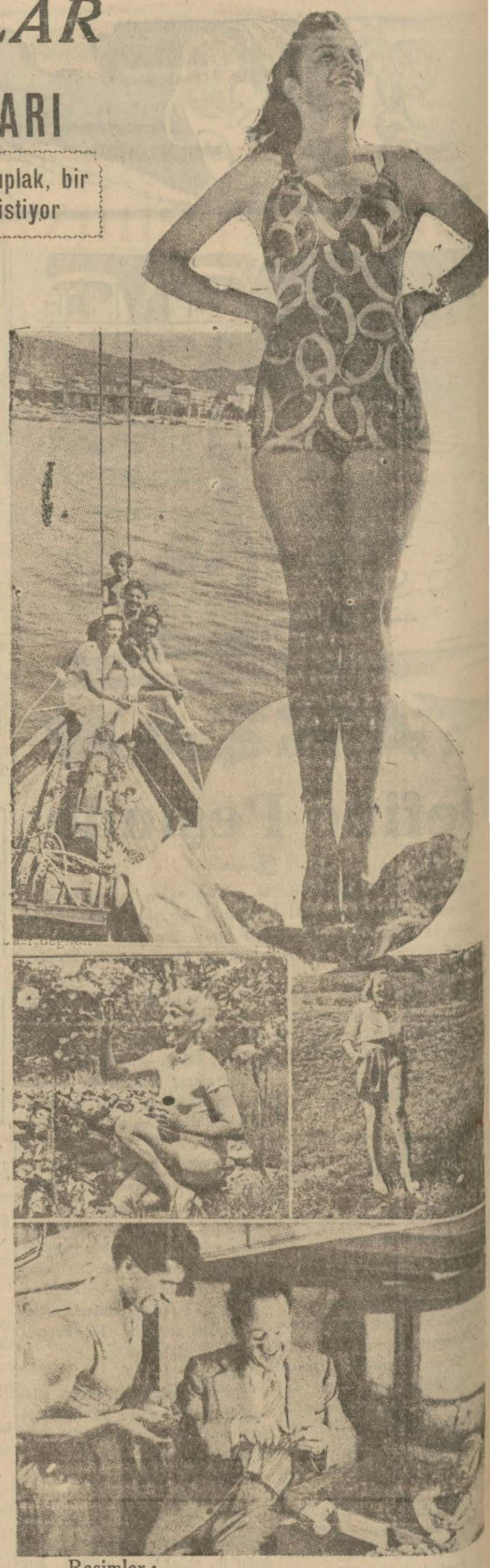

Resimler:

Üstte ve solda: Klod Dofen pek sevdiği deniz gezintilerinde. Sağda: Bir vahşî gibi yaşamak istiyen Anni Verne; ortada ve solda: Yivet Löbon, sağda: Dita Parlo. Aşağıda: Lusiyen Baru

KORİN LÜŞER

Boş vakitlerini nasıl geçirir

Yıldıza güldürücü gaz koklatarak apandisit ameliyatı yapmışlar

"Yapacak hiç bir işim olmadığı vakit tabii hiçbir şey yapmam. Sonra da çalıştığım vakit başımı kaşıyacak vaktim yokken çeşit çeşit işler yaparım. Bu cümlelerim ilk nazarda anlaşılmıyacak kadar karışık görünüyor. Halbuki kasd ettiğim mânâ çok basittir.

Sinemada çalışan bazı arkadaşlarım hiç yorulmadan, meselâ balık avına gidiyorlarmışçasına film çeviriyorlar. Bunlar talihli insanlardır. Öğle vaktinden itibaren sekize kadar çalışırlar, film çevirirler. Sonra da rollerini öğrenirler, misafirlerini kabul ederler. Ve akşamları gezmeğe çıkarlar. Halbuki ben böyle değilim. Bir film çevirdiğim vakit bu filmden çok bitkin bir halde çıkıyorum. Film çevirdikten sonra bir hafta hiç bir iş yapmamak, bol bol uyumak ihtiyacını hissederim.

Bu uyuşuk istirahat devresi geçtikten sonra tekrar dünyaya karışır, biraz eğlencelere iştirak eder, bir parçacık ta moda ile meşgul olurum. İstirahat devresinden sonra muhakkak elbiselerime bir veya iki akşamlık rop ilâve ederim. Bugün elbise hususunda idealim şudur. Terzime muslinden uzun pilise bir etekle beyaz bir smokin ısmarladım. Gündüz giymek için bir beyaz bir keten eteklik, ve perdelik kumaştan da bir ceket yaptırıyorum. Görüyorsunuz ya elbise hususunda müşkülpesend değilim. Bu iki takımı yaptırdıktan sonra bir ay hiç elbise yaptırmıyacağım.

Ne yazı yazmaktan, ne de iyi giyinmekten hoşlanırım.. Tatil zamanlarındaki sırtıma bir mayo giyer, yahut ta bir pantalon giyerim.

Otomobil gezintileri yapmak hoşuma gider. İyi bir şoför olduğumu artık bilmeyen mamıştır. Otomobil sahibi olmadan saatlerce piyano başından ayrılmazdım. Fakat arabam istediğim yere gitmek imkânlarını bulduğundanberi piyanoyu bıraktım.

Bu yazı nasıl geçireceğimi henüz bilmiyorum. Belki bir film çeviririm, belki de çevirmem. Fakat her halde Paristen uzun zaman ayrılacağımı ummuyorum. Belki tenha veya

Devamı 13 üncüde

SPOR

Bulgar pehlivanı bütün dedikoduları reddediyor

"Ben buraya bir arkadaşın sözüne kanarak geldim.. ... bir tuzağa düştüm,, diyor

Hâdise ile konsolosluk meşgul olmaktadır.. Bulgar pehlivan hâdise halledilinceye kadar burada kalacak, fakat güreş yapmayacak

Son günlerde gazeteler ve efkârı umumiye, bir spor skandalinin dedikodusu ile meşgul olmağa başladı.

Bulgaristanın tanınmış profesyonel pehlivanlarından Peter, memleketimizde birkaç güreş yapmak üzere, birkaç senedir profesyonel organizasyonlarla uğraşan bir grup tarafından Türkiyeye getirilmiş, fakat sonradan çıkan bir ihtilâf, Bulgar pehlivanının paraları alarak güreşmek istemediği şeklinde duyurulmuş ve hattâ işe polise dahi müdahale etmişti.

Bulgar pehlivanı matbaamızda başından geçenleri anlatıyor

Profesyonel güreşlerle meşgul olunduğundanberi, epey dedikodu mevzuu olan hâdiselerde karşılaştığımız organizatörlerin iddiaları günlerce gazete sütunlarında yer aldı. Fakat bir de Bulgar pehlivanını dinlemek, doğru hüküm verebilmek için en doğru yoldu.

Biz de öyle yaptık. Dün matbaamıza gelen Bulgar güreşçi Peteri, uzun uzun dinledik. Bu adamın anlattıkları, yalnız kendisini yapılan yersiz dedikodulardan temize çıkarmak değil, fakat son zamanlarda yapılan profesyonel güreş organizasyonlarının iç yüzünü de meydana vurmuş olduğundan cidden enteresandı.

Bulgar pehlivanın söylediklerini hemen hemen aynen yazalım...

Biraz türkçe, ve fransızca bilen ve neşeli bir adam olan Peter, başından geçenleri, bulgarca bilen bir arkadaşımıza heyecanlı bir lisanla şöyle anlattı:

— Ben, Dinarlıyla eski dostum. Hattâ onu, benim birçok müsabakalar yaptığım Almanyaya getirmek istiyordum. Epey zamandır muhabereye giriştik. Kendisini kardeş gibi severim.

Ben son zamanlarda Polonyada oturuyor, fakat civar memleketlere giderek müsabakalar yapıyordum.

Rigadayken bir gün Dinarlıdan bir mektub aldım. Bana: "Mutlak Türkiyeye gel,, diye yazıyordu. Ben de: "Ben burada iyi para kazanıyorum, oraya da gelirsem iyi para isterim,, diye cevab verdim. Ve Anadoluda yapacağım güreşler için 220 şer ve İstanbul, Ankara gibi yerlerde 250 şer lira istedim.

Mehmetten: "Ne istersen hepsini yapacağız, mutlak gel,, diye kat'î cevablı bir telgraf alınca, kendi otomobilime binerek Romanyaya, oradan da vapurla İstanbula geldim. Fakat beni, Hamza Asım namında bir zat karşıladı. Kendini: "Ben Türkiyenin biricik güreş organizatörüyüm, Dinarlının ortağıyım,, Diye takdim ettikten sonra, tuttu bana (10) lira para verdi.

Bu garib hal, ve azıcık para beni hem şaşırttı, hem de gücüme gitti. Otelde üç gün bekledim. Dinarlı bir türlü görünmüyordu. Nihayet 4 üncü günü Bulgar konsolosuna giderek vaziyeti anlattım. Konsolos çıkardı, bana (50) lira verdi. Memleketime dönmeğe hazırlandım. Fakat bu sırada, Asımın bir arkadaşı geldi: "Aman gitme, Dinarlı geliyor, ne istersen verecek,, diye yalvardı.

İki gün sonra hakikaten bizzat Dinarlı çıkageldi. Bana hemen Bursaya gelmemi ve bir güreş yaptıktan sonra istersem gitmemi rica etti. Mutabık kaldığımız 200 lirayı peşin istedim. Bana (150) lira verebildi. Şimdilik başka paraları olmadığını, üst tarafını Bursada tamamlıyacaklarını söylediler. Bursaya gidince hakikaten kalan elli lirayı da verdiler.

Bursaya gidince, iki gün Uludağa çıktım. Açık havada güzel bir idman yaptım. Ve güreş günü müsabakada hazır bulundum.

Asım ve Dinarlıda bir telâş vardı. Bana: "Aman senin rakibin olacak güreşçi gelmemiş,, dediler. O zaman ısrar ettim.

Bugün güreş yapmak için sözleştik. Mutlak güreşmek isterim. Ya Dinarlı, yahut Kara Ali ile güreşirim, yoksa halka karşı ayıb olur, dedim.,,

O zaman bana ikisi de:

"— Yok, ayıb filân olmaz, sen paranı aldın ya, ona bak. Seni hükmen galib ilân ederiz,, dediler ve hakikaten dedikleri gibi de yaptılar. Hattâ müsabaka yapmadığım halde Bursalılar beni birçok alkışladılar. Pek memnun kaldım.

Bursadaki güreşler bitince, bana, İstanbulda da bir kaç müsabaka yapmak için yeni bir teklif yaptılar. Ben de: "Hazırım, yalnız para işini konuşalım,, dedim ve evvelce bildirdiğim gibi güreş başına (250) lira istediğimi söyledim. O zaman: "Aman şimdi paramız yok, bunu peşin isteme,, demeye başladılar.

Israrımda devam edince: Beni bir gazete idaresine çağırdılar, orada çıkacak yazının reklâm olacağına ve bu sayede bir yerden ödünç para alarak bana vereceklerini söylediler.

Gazete idaresinde spor muharririne bu organizatörlerin malî vaziyetini sormak istedim, fakat sonra belki mahcub olurlar diye vazgeçtim. Gazeteden saat 5 de çıkmıştık. Ben memleketime dönmekte ısrar ediyor, onlarsa o akşam saat 10 a kadar mutlak para bulup getireceklerini söyliyerek kalmam için ısrar ediyorlardı. Nihayet razı oldum. Akşam onları, Polonyalı güreşçi Gesviski ile beraber saat 10 a kadar bekledik. Nihayet 11 e doğru Dinarlı geldi. "Para yok!,, cevabını verdi. Benim fena halde sinirlenerek: "Hemen memleketime döneceğim,, dememe de tuhaf tuhaf güldü. O zaman anladım ki, saat 10 da verilen bu randevu, bana o gün kalkacak treni kaçırmak için verilmişti. Artık ertesi gün kat'î surette dönmeğe karar vermiştim.

O gece, gece yarısından biraz sonra kapım vuruldu. Baktım, Asım. Yanımda da daha iki kişi vardı. Bana: "İster istemez güreşeceksin, ne diye peşin para diye ısrar ediyorsun, sen burada benim elimdesin, karışmam!,, dedi.

Ben ertesi gün gideceğimi kendisine yine kat'î bir lisanla bildirdim.

Sabahleyin erkenden Dinarlı geldi. Ona da kat'î kararımı tekrar ettim. Ve sonra kalktım, o gün muhtelif ziyaretlere giderek tanıdıklarıma veda ettim. Otele geldiğim zaman beni bir polisin aradığını söylediler ve emniyet müdürlüğüne çağırıldığını bildirdiler. Vakit epey geçti. Fakat hemen kalkıp çağrıldığım yere gittim. Ben İstanbulda olduğum halde, emniyet müdürlüğü Edirneye ve başka yerlere telgraf çekerek beni aratıyormuş. Asım ve Dinarlı benim kendilerini dolandırdığımı ve kaçtığımı söylemişler.

Orada vaziyeti anlattım. Poliste pasaportumu aldılar ve ertesi sabah tekrar gelmemi söylediler.

Hemen konsolosa gittim. Başımdan geçenleri duyunca konsolos çok müteessir oldu ve hâdiseyle bizzat meşgul olmağı vaadederek benden tahrirî bir ifade aldı. Şimdi, iş benden çıkmıştır. Konsolos hakkımı aramaktadır. Bu günlerde belki de mahkemeye giderek bir karar alacağım.

Yalnız size şunu da söyliyeyim ki, ben dünyaca tanınmış bir güreşçiyim. söz verdiğim şeyi hayatım pahasına da olsa yaparım. Benim Asım, Dinarlı ve arkadaşlarile hiç bir mukavelem filân yok. Ben sah tekâr güreşçilerden değilim. Hakikî pehlivanım. Mindere çıkınca kimseyi dinlemez kuvvetimin yettiği kadar güreşirim. Ama geçimim bu yüzden olduğu için, kimsenin hatırı için bedava da kendimi yormam.

Ben Dinarlının bir tek sözü ile kalkıp buraya geldim. Böyle bir tuzağa düşeceğim hatırıma bile gelmemişti.

Dedikodusu yanlış akseden bu iş halledilinceye kadar burada kalacağım, fakat güreş yapmıyacağım.

Beşiktaş (B) takımı Tekirdağına gidiyor

Son zamanlarda spor hareketlerini çok genişleten Beşiktaşlılar, mektebliler vaziyetine rağmen, bir genç ve bir de (B) takımı kurmağa muvaffak olmuşlardır.

Kuvvetli bir kadrosu olan ve içinde büyük istidad vaadeden genç ler bulunan Beşiktaş (B) takımı yarın Tekirdağına gidecek ve orada Tekirdağ muhteliti ile bir maç yapıp akşam İstanbula dönecektir.

Trakyada spora çok ehemmiyet verildiğinden bu ziyaret ehemmiyetle karşılanacak ve Beşiktaşlı gençlere merasim yapılacaktır.

Tekirdağlıların talebi üzerine Beşiktaşlılara İstanbuldan bir hakem de refakat edecektir.

—o—

Galata Gençlerbirliği Ereğliye gidiyor

Galata Gençlerbirliği birinci futbol takımı yarın halkevi spor takımiyle bir maç yapmak için bugün Ereğliye gidecektir.

Genç ve çalışkan takımımıza muvaffakıyetler dileriz.

—o—

Halıcı oğlu klübünün tertip ettiği Futbol turnuvası yarın başlıyor

Halıcıoğlu spor klübü tarafından tertib edilen futbol turnuvasına iştirak eden klüblerin murahhasları geçenlerde bir içtima yapmışlar ve fikstürü tanzim etmişlerdir.

Doğuspor, Halıcıoğlu, Bomonti ve Okmeydanı klüplerinin A ve B takımlarile iştirak ettiği bu turnuvanın başlangıç tarihi 25 - 6 - 939 dur.

İlk günün müsabakaları şunlardır:

Bomonti - Doğuspor A 15,30. Bomonti B - Doğuspor B. 13,30. Halıcıoğlu A - Okmeydanı A. 17,30.

Halıcıoğlu B. - Okmeydanı B. 18,30.

Bu müsabakalar Halıcıoğlu sahasında yapılacaktır.

Meşhur boksör Levis Tek gözlü

Bu yüzden şampiyonluğu kaybediyor

Nevyork, 23 (A.A.) — Nevyork atletizm komisyonu yarı ağır siklet dünya boks şampiyognu zenci Levisin tek gözlü olduğunu tasdik etmiştir.

Binaenaleyh Levisin boksörlük hayatı sona ermiş bulunmaktadır. Ünvanı Amerikalı Bettinaya devredilmiştir.

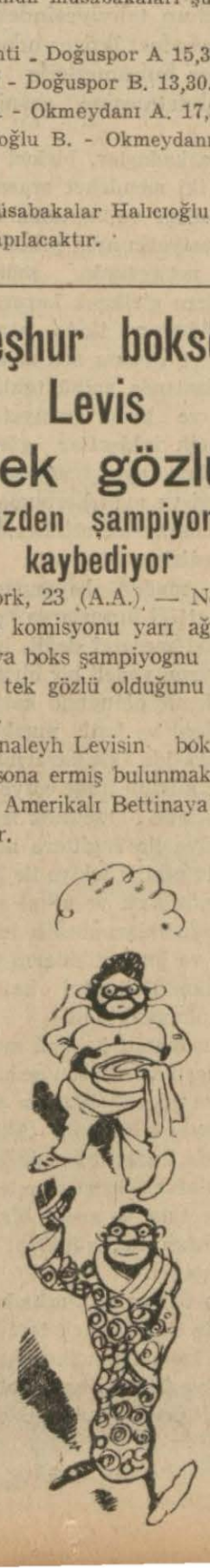

Bu haftaki maçlar etrafında

Ateş takımı Istanbulda

Izmir ikincisinin Istanbuldaki ikinci deplasman maçlarında tahminler

İzmir ikincisi Ateş ikinci deplâsman maçlarında cumartesi günü Galatasaray, pazar günü de Beşiktaşla karşılaşıyor.

Cumartesi günkü karşılaşmada Galatasarayın yine farklı bir sayı ile neticeyi lehine çevireceği tabiîdir.

İnkâr edilmez bir kuvvet olduğunu, üst üste kazandığı sayı farkı açık galibiyetlerle gösteren Galatasaray, İzmirden iki güzel galebe ile döndükten sonra, millî küme şampiyonluğunun kendisine dönen ve gülen yüzünden mahrum kalmamak için Ateş maçını muhakkak kazanmak mecburiyetindedir.

Takımın son vaziyetini ve istikrarını gözönünden geçirince, kat'î olarak (maçı kazanacaktır!) cümlesini sarfetmek söyliyeni mahcub çıkarmaz.

Genç, nefesli, oyunu başladığı gibi bitiren, fakat (futbol bilgisi) noktasından bu sene her senekinden daha zayıf takımlarla millî kümeye iştirak eden İzmirlilerin son açık sayı farklı mağlûbiyetlerini tabiî bulmak lâzımdır. İzmirde elde edilen galebeler de, bir oyunn üstünlüğünden ziyade iyi zamana tesadüf ediş, güzel şans ve karşı tarafın şanssızlığı yüzünden kazanılmış maçlardır.

Futboldeki sürprizleri, her sene millî kümenin kuvvetli takımlarını takıntılara uğratarak bize gösteren İzmirliler, pazar günkü Beşiktaş maçını da lehlerine çeviremezler. Bu maça bir de Galatasaray oyununun yorgunluğu inzımam edince, siyah beyazlıların rahat bir galebe elde edecekleri anlaşılır.

Diyeceksiniz ki; (Bu kadar kat'î söylüyorsun... Futbolde ne sürprizler vardır. Ya Beşiktaş veya Galatasaray Ateşe yenilirse?..)

Hakkınız var. Futbolde çok sürprizler vardır. Fakat - saha ve seyirci avantajlarından bahsetmeğe lüzum bile yok - Ateşin İstanbulda bu iki takımdan birine karşı bir galebe temin etmesi sürprizlerin çok fevkinde bir şeydir.

Her iki oyun da, geçen Doğanspor maçında söylediğimiz ve olduğu gibi seri ve zevkli oynanacaktır. Müdafaadayken bile açık bir oyun oynıyan Doğansporlulara benzemiyen Ateşliler, sıkıştıkları anlarda bütün sahadaki oyuncularını kale önüne toplamaz ve oyuna lüzumsuz bir sertlik vermezlerse, bitmek üzere olan millî küme maçlarının canlılarından birini seyretmiş oluruz.

Bugün Galatasaray, yarın da Beşiktaşla oynıyacak olan İzmirin Ateş takımı

Fenerbahçe Ankarada

Ankaragücü, Demirspor karşısında ne yapacak?

İstanbul takımlarından deplâsman maçlarını bitirmemiş olan Fenerbahçe bu hafta Ankarada Demirspor ve Ankaragücü takımlarile karşılaşıyor.

Şampiyonluk yolunda mevki alabilecek kuvvette takımlarla bu sene kuvvetli bir manzara arzeden Ankara takımları karşısında Fenerbahçenin nasıl bir netice alabileceği merak edilmektedir.

Kendi sahalarında çok güzel oyunlar çıkaran Ankara takımları, İstanbul sahalarında da güzel intibalar bıraktılar. Bilhassa Ankaragücünün İstanbul takımlarına pek az raslanan kombine oyunu, buradaki maçlarda hasım kalelere epeyce korku atlatmıştı.

Bu maçlarda bilgisine ilâve ettiği saha, seyirci avantajlarından istifade eden İstanbullular kazanmışlardı.

Bu sefer vaziyet aksine. Fenerbahçenin aleyhine yol ve birinci maçın yorgunluğunu da ilâve edersek, kendi sahalarımda güzel oyunlar çıkaran Ankaralıların güzel neticeleri beklenebilir.

Öyle zannediyoruz ki, Ankaradaki Fenerbahçe karşılaşmalarında makul dereceyi Ankaragücü, güzel dereceyi de Demirspor alacaktır.

Ankaragücü - Fenerbahçe maçında iki taraf da teknik ve kombine bir oyun çıkaracaklarından bilgisini üstün çıkaran günün galibidir.

Demirspor - Fenerbahçe maçı ise enerji ile tekniğin karşılaşmasıdır.

İngilizleri yenen bu enerjinin karşısında Fenerin tekniği ne dereceye kadar muvaffak olabilecek kestirilemez.

Sonu alınmakta olan millî küme maçlarının ehemmiyetli bir haftasını teşkil eden bu haftanın maçları bakalım nasıl bir neticeyle puvan vaziyetinde ve gol averajında değişiklikler yapacak.

Saeid T. ÖGET

Türkiye ve Fransa sulh için ittifak ettiler

Baştarafı 1 incide

ile Hatay mümessilimiz B. Cevat Açıkalın'ın, Sancak delegesi Albay Collet'nin, Fransız sefareti başkâtibi B. Roux'nun, Hariciye Vekâleti erkânının ve yerli ve yabancı matbuat mümessillerinin hazır bulundukları bu merasimde, vesikaların imzasını müteakıp, Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu, iki taraf münasebetlerini sarsmış olan bir meselenin artık tamamiyle halledilmiş olduğunu bildirmiş ve bu neticeye varmak için sarfedilmiş olan mesaiyi sitayişle hatırlatarak bu mesaiye iştirâk etmiş olanlara teşekkür etmiştir.

B., Şükrü Saracoğlu, B. Masigli'nin daima tekrar etmiş olduğu bir cümleyi, "Hatay meselesi, hali ve istikbali zehirleyen bir mazi meselesidir" cümlesini kaydeylemiş ve işte bu mesele, bugün kat'î surette halledilmiş bulunuyor, demiştir.

Hariciye Vekilimiz, nihayet, şampanya kadehini Türk - Fransız dostluğu şeerfine kaldırmış ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

Bu dakikada Türk - Fransız dostluğuna içiyorum. Pek yakında da Türk - Fransız ittifakına içeceğiz.

Fransız büyük elçisi B. Masigli, verdiği cevapta, Hatay işinin kat'î surette halledilmesinden duyduğu zevki tebarüz ettirmiş, o da bu hal işinde bezlolunan yayretlere işaret ederek bu arada bilhassa Hariciye Kâtibi Umumisi B. Numan Menemencioğlundan sitayişle bahsetmiş ve Fransa ile Türkiye arasındaki samimî dostluğa emin bulunan Fransız hükûmetinin gösterdiği anlaşma zihniyetini de ayrıca kaydeylemiştir.

B. Massigli, nihayet, Reisicumhur İsmet İnönünün Parti Kurultayında söylediği nutukta Türk—Fransız münasebetlerini alâkadar eden bir cümlesini, "Hatay işinin hallinden sonra Fransa ile Türkiye arasındaki yakınlığı hiçbir kuvvet bozmıyacaktır,, cümlesini hatırlatmış ve kadehini iki millet arasındaki yakın dostluk şerefine kaldırmıştır.

İki hükûmet mümessillerinin bu samimî temennilerine merasimde hazır bulunanlar da kadehlerini kaldırarak candan iştirâk eylemişlerdir.

Bu kadar samimî bir hava içerisinde geçen bu imza merasiminin akabinde, Hariciye Umumî Kâtibi Numan Menemencioğlu, imza edilmiş olan metinler hakkında Anadolu Ajansına şu izahatı lûtfetmişlerdir:

— Şimdi imza edilmiş olan vesikalar, bir anlaşma, bir protokol, iki lâyiha ve bir proseverbal ile iki mektuptan ibarettir.

Bunların esaslarına göre, 1921, 1926 ve 1930 mukaveleleriyle tesbit edilmiş olan hattı hudud tashih edilmek suretiyle, Haty, Türkiye arazisine ilhak olunmaktadır. Hatay ile Suriye arasındaki hudut, esasen bir Türk — Fransız askerî heyeti tarafından tahdit edilmiş bulunmakta idi. bu tahdit, iki üç noktanın çok ufak bir tashihi ile yeni hududu teşkil edecektir.

Vesikaların diğer hükümleri, birtakım emval, hukuk ve menafi meselelerinin halline mütedairdir.

Mukavele, tasdiknamelerin tatisiyle meriyete girecektir. Fakat, bu tasdiknameler, en geç 23 Temmuzda taati edilmiş bulunacaktır. Fransız askerinin Hatay'ı tahliyesi ve Fransız makamatının devir ve teslimi de en geç 22 Temmuzda ikmal edilmiş olacaktır.

Başvekilin beyanatı

Ankara, 23 (A.A.) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında ikinci celse açıldığı zaman reis Şemsettin Günaltay, söz Başvekilindir, demiş ve sürekli alkışlar arasında kürsüye gelen Başvekil Doktor Refik Saydam aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Muhterem arkadaşlarım,

Geçen Mayıs ayının 12 sinde, Türkiye ile İngiltere arasında muhtemel taarruzlara karşı teşriki mesaiyi istihdaf eden müşterek beyannameyi bu kürsüden okuyarak yüksek tasvibinize arzetmiş olduğum zaman, Türkiye ile Fransa arasında da aynı esasta anlaşmaların derdesti müzakere olduğunu söylemiştim.

Bugün huzurunuza, Türkiye ile Fransa arasında müzakeresi itmam edilen beyanname metnini getiriyor ve sulh davasına yeni ve kuvvetli bir düğüm ilâve eden bu teşriki mesaî senedini Millet Vekillerinin yüksek tasvibine arzediyorum. (Alkışlar).

Türkiye - Fransa beyannamesi, İngiltere hükûmetiyle kararlaştırmış ve tatbik mevkiine koymuş olduğumuz beyanname metninin harfi harfine aynıdır. (Bravo sesleri).

Büyük bir dava uğrunda girişilen mütekabil taahhütlerin, iki devlet ve millet arasında tam bir itimat havası içinde aktedilmesi ve bunun için de arada maziden müdevver bazı pürüzlerin halledilmiş olması hem bize ve hem Fransa hükûmetine daha muvafık göründüğü içindir ki bu beyannameyi, esasları tâ Mayıs aymdanberi mukarrer olmasına rağmen, şimdi yüksek tasvibinize arzedebiliyorum.

Menfaatlerimizin, hislerimizle müteradif olarak birçok noktalarda birleştiği Fransızlarla, artık en kuvvetli rabıtalar bizi biribirimize bağlamış oluyor.

(Alkışlar)

Akdenizin iki ucunda aynı sulh gayesinin samimî hadimleri olan Türkiye ve Fransa, uzun bir kara hududunun bize bağladığı arazideki vaziyet itibariyle de biribirine yakın, biribirinin kuvvetinden kuvvetlenen iki millet gibi yanyana, büyük davada yeralmaktadırlar. (Alkışlar). Türk milletinni idealist vasıfları, Türk ordusunun kahramanlık destanları, (Alkışlar, bravo sesleri), aynı idealimizin büyük kuvvetle ve büyük kahramanlıkla hadimi olan Fransız milletinin vasıfları yanında, muhtemel taarruzları defetmek gayesi ile, biribirini ikmal eden iki azmi metanet sütunu halinde dikilmiş bulunmaktadır (Alkışlar).

Türkiyenin Fransa ile birleşmesi, dünya sulhunun nefinedir ve her türlü hasis menfaatten ârî olarak bu sulhun muhafazasına yardım edecektir (Alkışlar, bravo sesleri).

Aziz arkadaşlar,

Size, şimdi Türkiye - Fransa müşterek beyannamesini aynen okuyacak ve bu fırsattan istifade ederek beyannamenin ihtiva ettiği maddeleri hakikî mana ve mefhumlarında hülâsatan teşrih edeceğim.

Bugün Pariste Fransa Hariciye Nazırı ile Büyük Elçimiz tarafından imza edilecek olan beyanname şudur:

Beyannamenin metni

"1 — Türkiye ve Fransa hükûmetleri, birbirleriyle sıkı bir ittifakede bulunmuşlardır. Aralarında ceeryan eden ve halen devam etmekte bulunan müzakeerler, görüşlerindeki mutat birliği tebarüz ettirmiştir.

2 — İki devletin, kendi millî emniyetleri nefine olarak karşılıklı taahhütleri tazammun edecek uzun müddetli nihaî bir anlaşma aktetmeleri takarrür etmiştir.

3 — Bu nihaî anlaşmanın akdine intizaren, Türkiye hükûmeti ve Fransa hükûmeti, vuku bulacak bir tecavüz hareketinin Akdeniz mıntakasında bir harbe saik olması halinde yekdiğeriyle bilfiil işbirliği yapmağa ve yediiktidarlarında bulunan bütün yardım ve müzahereti biribirlerine göstermeğe hazır bulunduklarını beyan ederler.

4 — Gerek beyanat ve gerek derpiş edilen anlaşma, hiç bir memleket aleyhine müteveccih değildir. Ancak lüzum tahakkuk ettiği takdirde Türkiyeye ve Fransaya karşılıklı bir yardım ve müzaheret teminine matuftur.

5 — Nihanî anlaşmanın ikmalinden evvel karşılıklı taahhütlerin mevkii fiile geçmesini icap ettirecek şartların daha sarih bir surette tayini de dahil olmak üzere, bazı meselelerin daha derin bir tetkike ihtiyaç gösterdiği her iki hükûmetçe kabul edilmektedir. Bu tetkik, halen devam etmektedir.

6 — İki hükûmet Balkanlarda emniyetin teessüsünü temin etmek lüzumunu dahi tasdik ederler ve bu gayeyi en serî bir surette istihsal için müşavere halindedirler.

7 — Şurası mukarrerdir ki, yukarda zikredilmiş olan hüküm ler iki hükûmetin herhangi birinin, sulhun takviyesindeki umumî menfaat iktizasından olarak diğer hükûmetlerle anlaşmalar akdetmesine mani değildir.

Aziz arkadaşlar, birinci maddesinde iki memleket arasındaki görüş birliği ve mütalea edilen siyasî vaziyetin aynı şekilde muhakeme neticesinde, müşterek taahhütlere girilmek kararı verilmiş olduğunu ifade etmekle, Türkiye ve Fransa son zamanların hâdisatında sulhü tehlikeye düşüren ve kendi emniyetlerine müteveccih inkişaflar gösteren manzaraları aynı sulhseverlik mefkûresi ve aynı korunma vazifesile muhakeme ettiklerini göstermektedirler.

İkinci madde, beyannamenin istihdaf ettiği hususlarda geçici bir teşriki mesaiyi değil, hakikî hedefin uzun vadeli bir birleşmede mündemiç olduğunu kabul ve tesbit eden ve katî muahedeyi yakın bir âtide akit kararını gösteren bir hüküm ifade ediyor. Bu münasebeletle arzetmek isterim ki, Türkiye ile İngiltere arasında olduğu gibi, Türkiye ile Fransa arasında katî ve nihaî anlaşmanın hazırlıkları süratle inkişaf etmekte ve bu vesikaların tanzim ve ikmali kuvvei karibeye gelmiş bulunmaktadır.

Beyannamenin üçüncü maddesi, feyizlerinden bütün sahildarların aynı veçhile istifade etmelerini ideal bildiğimiz Akdeniz havzasında, taarruzdan doğabilecek ihtilâfat için memleketin biribirine tam ve şamil bir şekilde yardım taahhütlerini ihtiva etmektedir.

Demek oluyor ki arkadaşlar, Akdenizde doğabilecek tehlikeler ve orada kopması melhuz fırtınalar Türkiye ile İngiltereyi olduğu gibi, İngilterenin müttefikleri olan Türkiye ile Fransayı da bir cephede yanyana görecektir. (Alkışlar, bravo sesleri).

Hayatî menfaatlerimizin ve emniyetimizin en mühim cenahı olan Akdeniz havzasında üç milletin teşriki mesaisi, sulhü arayan ve bir idealizmin, sulhü bulmasına matuf, kuvvetli gayretlerinden başka bir şey değildir.

Dördüncü madde, Türkiye — Fransa asistansının hakikî manasını tebarüz ettiren bir mefhum görüyoruz.

Evet arkadaşlar, bu beyanname ile giriştiğimiz taahhütler, yarınki muahedelerin istihdaf edeceği taahhütler gibi, yalnız bizim emniyetimizi korumağa matuftur ve hiç bir devletin aleyhine müteveccih bir mana bunlarda mündemiç değildir.

Beşinci maddenin mevzuu bahsettiği temaslar, biraz evvel arzetmiş olduğum gibi, faaliyetle devam etmekte ve bunlar Türkiye — İngiltere anlaşmasının mesnetlerini hazırladığı gibi, Türkiye — Fransa nihaî muahedesinin de aynı ruh ve mana dahilinde temellerini atmaktadır.

Beyannamenin altıncı maddesi, Türkiye emniyetinin yalnız Akdenizden gelebilecek tehlikelere karşı değil, bu emniyeti alâkadar edecek mıntakaların kâffesinde belirmesi muhtemel tehdit. lere ve tehlikelere karşı siyaneti istilzam etmektedir.

Muhterem arkadaşlar,

Malûmunuzdur ki, Türkiye emniyetinin bir cephesini kuvvetle tutan ve senelerdenberi feyizli semerelerile sulh davasına büyük hizmetler etmiş olan Balkan misakı, son görüşmelerimizden bir kat daha itimat ve kuvvet bularak çıkmış ve bugüne kadar olduğu gibi, yarın için de esaslı bir sulh unsuru olarak vazifesine devam etmek azmi katisini göstermekte bulunmuştur. (Alkışlar).

Türkiye — Fransa müşterek beyannamesinin altıncı madde sindeki hüküm bittabi Balkan misakının âkitlerine verdiği hukuk ve vezaif hiç bir veçhile ihlâl edecek mahiyette değildir.

Balkan misakı, Türkiye — İngiltere, Türkiye — Fransa anlaşmaları ile tedahül göstermeksizin bütün istiklâlini muhafaza etmekte ve ayrı bir sulh âmili halinde mevkiini tutmaktadır.

Beyannamedeki bu madde, her kesin anlamış olacağı veçhile, Türkiye ile Fransanın, Türkiye ile İngiltere arasında olduğu gibi bu âkit ile gözetilen emniyet endişelerini ve hususî vaziyetlerini alâkadar ediyor.

Yedinci madde, bir gaye etrafında birleşen memleketlerimizin sulh mıntakasını tevsi etmekte serbest olacaklarını göstermektedir ki, bu da akdetmiş olduğumuz asistansın hangi yüksek ideale müstenit olduğunu bir kere daha isbat eder.

Muhterem arkadaşlarım,

Siyasetinin bütün inkişafları, milletin hakikî menfaatlerini dikkatle aramakta ve, memleketin emniyetini teyakkuzla korumakta mündemiç olan Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti, millet vekillerinin yüksek direktifleri ve teşvikkâr tasvipleriyle kendine vermiş olduğunuz vazifeyi ifaya çalışmaktadır (Alkışlar). Bu vazifenin bir eserini daha yüksek huzurunuza getirdim. Türkiye — Fransa müşterek beyannamesi hakkında açık reylerinizi kullanmanızı rica ederim.

Başvekilin bravo sesleri ve sürekli alkışlar arasında karşılanan bu beyanatını müteakip birçok hatipler söz almışlar ve bir müzakere sonunda açık reye müracaat edilerek beyanat 343 reyle mevcudun ittifakiyle tasvip olunmuştur.

Hariciye Vekilinin beyanatı

Ankara, 23 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Şemseddin Günaltayın başkanlığında birbirini müteakip iki celse akteylemiştir.

İlk celsenin açılışını müteakip reis, sözün Hariciye Vekiline ait olduğunu bildirmiş ve Hariciye Vekili kürsüye gelerek şu beyanatta bulunmuştur:

Arkadaşlar,

Gelecek haftanın celselerinden birinde, Büyük Millet Meclisi, kendi tasdik ve tetkikine arzedilecek bir kanun lâyihasını bulacaktır. Bu kanun lâyihası, bir anlaşma, bir protokol, bir zabıtname, iki lâyiha ve üç mektuptan ibaret olacaktır. Bugün imza edilmiş olan bütün bu vesikalar Hatay topraklarının Türk topraklarına kvuştuğunu gösteren senetlerdir.,,

Hariciye Vekilimizin bravo sesleri ve şiddetli ve sürekli alkışlarla karşılanan bu beyanatından sonra ruznameye geçilerek devlet denizyolları ile devlet limanları idarelerinin 1939 yılı onbirer aylık bütçelerine ait kanun lâyihaları müzakere ve kabul edilmiştir.

Müteakiben devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülü hakkındaki kanunun müzakeresine devam edilerek geçen celsede verilen temenni takrirleriyle encümene verilmiş olan ve buna nazaran tadil edilerek Meclis heyeti umumiyesine arzedilen maddeleri ve kanunun dokuzuncu muvakkat maddesine kadar olan kısmını tasvip eylemiş ve birinci celseye nihayet vermiştir.

Pariste imza merasimi

Paris, 23 (A.A.) — Bugün öğleden sonra saat 18,30 hariciye nezaretinde, hususî merasimle, Türk - Fransız karşılıklı yardım deklarasyonu hariciye nazırı Bone ve Türkiye büyük elçisi Suat Davaz tarafından imzalanmıştır.

İmzayı müteakip, Fransa hariciye nazırı ve Türkiye büyük elçisi, radyo ile neşredilen kısa hitabelerde bulunmuşlardır.

Bone, Türk - Fransız karşılıklı yardım deklarasyonunun 12 mayıs tarihli Türk-İngiliz deklarasyonunun tamamile aynı olduğunu tebarüz ettirdikten sonra "bu Türk - Fransız karşılıklı yardım deklarasyonu, Fransa ile İngiltereyi ve diğer taraftan İngiltere ile Türkiyeyi biribirine bağlayan taahhütleri müvazi bir hale getirmeyi de istihdaf eylemektedir.,, demiştir. Bone, anlaşmanın iki esas noktasına işaret etmiş ve bu anlaşmanın hiç kimsenin aleyhine müteveccih bulunmadığını bilhassa kaydeylemiştir. Fransız hariciye nazırı nihayet, bu suretle sulha yapılmış olan yardımdan dolayı, büyük memnuniyetini izhar etmiştir.

Suat Davaz da, Türkiye ile Fransa arasındaki dostluğun bu suretle bugün temhir edilmesini görmekten duyduğu memnuniyetini bildirmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

"— Bu anlaşmalar hiç kimsenin aleyhine müteveccih değildir. Bunlar, en sulhjerver gayeler için imzalanmıştır. İdealimiz sulhtur ve bu suretle sulhun idamesinde işbirliği yapmış oluyoruz.,,

Fransız Hariciye Nazırının beyanatı

Paris, 23 (A. A.) — Türk - Fransız anlaşmalarının imzası münasebetile hariciye nazırı Bonnet, İntransigeant gazetesine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"— Bugün imzalanan Fransız - Türk anlaşmaları, Türkiye, Fransa, Suriye ve Lübnan arasındaki bağları mes'ut bir surette tesbit eylemekte ve dostane komşuluk münasebetlerini tanzim etmektedir.

Bu anlşmalar, bu suretle, Akdenizin şark havzasının siyasî istikrarına kıymetli bir yardım getirmektedir.

Türk - Fransız anlaşmaaları, son Türk - İngiliz deklârasyonuna muvazi olarak, yakın şarkta ve Avrupada nizamın ve sulhün idamesinde ayni surette alâkadar iki devlet arasında semereli bir işbirliğinin temelini teşkil edecektir.,,

Roma, 23 (A. A.) — Hatayın Türkiyeye terkine dair Fransız gazeteleri tarafından yapılan neşriyat hakkında tefsiratta bulunan Stefani ajansı diyor ki:

"Yarı resmî Fransız gazeteleri dahi Hatayın terkedilmesinin Fransa için muazzam bir kayıp teşkil ettiğini bildiriyorlar. Şimdi, İtalyaya karşı olan borcunu ödemek için toprakların dan bir metre murabbaı yerin terkini umumi bir harb pahasına dahi reddeden Fransa İtalyan isteklerine daha iyi mukavemet için oldukça mühim arazi fedasına tahammül eylemektedir.,,

Millî Zaferimiz

Reisicumhur Hükûmeti tebrik etti

Ankara, 23 (A.A.) — Hatayın anayurda iltihakı münasebetiyle Reisicumhur İsmet İnönüne Başvekil Doktor Refik Saydam tarafından çekilen telgrafa Reisicumhur aşağıdaki cevapla mukabele etmişlerdir:

Başvekil Dr. Refik Saydam

ANKARA

"Hatayın anavatana iltihakını ahden ifade eden mukaveleyi imza etmeğe muvaffak olduğu için cumhuriyet hükûmetini hararetle tebrik ederim. Milletlerarası sulh ve emniyet teminatını, millî şeref ve menfaatle birleştirmek gibi sağlam bir siyaset sayesinde reislik ettiğiniz değerli hükûmet büyük milletimizin halis takdirine hak kazanmıştır...

İsmet İNÖNÜ

Başvekil Doktor Refik Saydam tarafından çekilen telgrafın metni aşağıdadır:.

Reisicumhurumuzun yüce katına

YALOVA

"Şimdi toplanan icra vekilleri heyeti, büyük ve aziz şeflerinin gösterdiği yolda ve yüksek direktifleri dairesinde Hatay davasının Türkiye cumhuriyeti lehine nihayet bularak, yirmi senelik bir ayrılıktan sonra, gene büyük Türk vatanına kavuşmasını intaç eden müzakerelerin neticelendiğini ve hazırlanan mukavelenin ve merbutatının yüksek tasviplerine iktiran eden şekilde Fransa büyük elçisi ile imzalandığını sevinçle arza beni memur etti.

Yüksek itimatlarına mazhar bulunmakla mübahi olan başvekiliniz ve icra vekilleri heyeti azası, tebriklerini ve tazimlerini arzederken, büyük Türkiyenin ve cumhuriyet rejiminin büyük şeflerinin paha biçilmez sevk ve idaresi altında daima ileriye ve daima iyiye gideceğinden emin olarak bir kere daha en kalbî bağlılıklarını sunarlar ve lûtfen kabulünü rica ederler.

Hayatımın en mesut bir hatırası olarak yaptığım bu vazifeden dolayı duyduğum şeref ve huzura nihayet yoktur, büyük şefim.,,

Başvekil
Dr. Refik SAYDAM

HABERİN TARİHİ ROMANI 36 Yazan: Muzaffer Muhittin

Miray, saray çavuşu Tafini omuzladı ve derhal eve soktu

Osman orduları gelirse halimiz ya mandır! Çünkü imparator, Hâkan Osmana fenalık yapmak için hem. şiresi Maryayı bir hediye gibi İlhanıazama gönderdi. Bu Bizans İm - paratoruna yakışır bir hareket mi - dir?

Tafin konuşan genci daha fazla üzdü. Zaten masada hoşuna gitmi. yecek bir hareket başlamıştı. Bu ka darını muvaffakıyetle yapmış ol - manın gururunu gözlerinden sezdi- genç kalkmış ve dışarı çıkmıştı. afin de yavaşça ve kendisini belli etmeden takibe koyulmuştu.

Karilerimiz hiç şüphesiz takdir ederler ki bu güzel delikanlı Afroditidir. Afroditi, kendisinin taki - binden bihaber sahile yakın Miray oturdukları küçük evine sevinçle heyecanla, hafif bir ıslık çalarak gidiyordu.

Eve yaklaşınca, her zaman olduğu gibi keskin bir ıslık öttürdü. Miray pencereye çıktı, fakat derhal köşedeki sokak başından bir gölge gibi sıyrılıp dönen birini görür gibi oldu.

Zaten alçak olan pencereden fırladı ve bir at süratiyle Afroditinin hayretli bakışları önünden koşarak sokağa saptı.

Afroditi de koştu. Önde biri koşuyor, arkadan da Miray ona yetiş - mek istiyordu. Bu oldu. Herif dönerken Mirayın eline geçti. Miray sürüyerek herifi Afroditinin yanı- getirdi ve sordu:

— Bugün hiç böyle **bir** adama rastladın mı Afroditi?

Herif hayretle kızın yüzüne bakıyor. Demek bu bir kızdı. Şimdi her şeyi anlıyordu. Andronikos aleyhine çalışanları ele geçirmişti, mu - hakkak ki bu iki kişiydiler. Fakat ne yazık ki ele geçmişti ve artık mukaddratının ne olduğunu tahmin edemezdi.

Afroditi durdu, düşündü. Filhakika kahvede otururken bu adamın iyice kulak olmuş dinlediğini hatırlar gibi olmuştu.

— Evet, dedi. Kahvede otururken bu da yanımdaki masada beni dinliyordu.

Miray herifi sarsarak sordu:

— Bire deyyus, söyle sen kimsin?

Adamın yarı dili tutulmuştu. Halbuki hiçbir bileğin böyle bir demirgene gibi kendisini kavradığını hesab etmemişti.

Belki şimdiye kadar da hiç böyle bir izbandudun eline geçmemişti. Miray haykırdı:

— Söyle diyorum sana. Burada ve bu kızın arkasında dolaştığına göre sen saraylı mısın mel'un?

— Hayır, ağa, ben halktan biriyim. Dolaşıyordum.

— Beni görünce veyahut evi öğrenince niçin kaçtın?

Ve Miray saray çavuşu Tafini omuzladı ve halkın birikmesinden istifade ederek derhal eve soktu.

— Afroditi. Dedi. İşte elimize bir koz düştü. Bu heriften istifade etmek lâzımdır.

Ve yine adamı iki kolunu arkasına büküp biraz sıkıştırarak sordu:

— Söyle, senin sarayla alâkan var mı?

— Hiç.

Biraz daha sıkıştırdı. Herif kıracak gibi bükülen kollarının acısından inliyordu.

— Dur. Söyliyeceğim. Ben saray hassa çavuşu Tafinim. Andronikosun emriyle böylece etrafa yayılarak sizi aramağa memurduk. Şimdiye kadar kimsecikler bulamadı. Sizi bir tesadüfle anladım, takip ettim.

— Tabii Andronikos mel'ununa söyliyecektin.

— Evet.

— Cezanı kendin tayin et.

Tafin boynunu büktü:

— Ben olsam öldürürdüm, dedi.

— Hayır, seni öldürmiyeceğim.

Afroditi de hayretle Miraya bakıyordu. Bu ne demekti, bunu öldürmemek kendilerini ateşe atmak olurdu. Fakat elbette Miray da bir şey düşünüyordu.

— Bak, dedi. Bunu Andronikosa söylemekle hiçbir şey elde edemezsin. Şimdi vaziyeti hünkâra yazacağız. Neredeyse bunlar Bizansa gireceklerdir. Buna sen de kanisin elbette.

Andronikos gibi artık saltanatı bitmiş, tereddi etmiş, Bizanslılara fenalığı ve zulmü dokunmuş menhus bir hükümdarın yanında birkaç gün çalışıp Osman ordusunun kılıcından kurtulamamak mı iyi, yoksa bize yardım edip hünkâr yanında büyük bir vazifeye geçip müreffeh olmak mı iyi. Ne dersin?

Tafin bir hassa çavuşu olmasına rağmen zeki bir adamdı. Vaziyeti o da takdir etmiyor değildi. Filhakika Bizans en zayıf zamanlarını geçiriyordu. Bilhassa imparatorun Maryayı bir Mogol hakanına sunmasını millet hazmedememiş, fakat vazife icabı hassadan ayrılmağı da Tafin doğru bulmamıştı.

Ama, son günlerde sarayda dönen müzakerelere de vâkıftı. Bunları da düşününce, yarın öbür gün Osman ordularının Bizansı katliam etmelerini hesab etmek en akla yakın iş olurdu. Düşündü. Düşündü. Miray ve Afroditi bekliyorlar.

Tafin başını kaldırıp cevab verdi:

— Belki size emniyet veremem. Fakat ben namuslu bir adamım. Emniyet verebilmek için size karşı deruhte edeceğim vazifenin ilk işini yapmak istiyorum. Evvelki gece Andronikos huzurunda harb erkânı toplandılar. Ben içerdeki odanın duvarlarından dinledim. Bursayı müdafaaya hazırlanan kumandan, Osman ordularının kahir kuvvetlerinden bahsederek halkı Gemliğe indirmek için müsaade istemiş ve sanırım ki Bursanın teslim edilmesinin de daha muvafık olacağını söylemiş.

Andronikos müdafaa etmenin tehlikeli olduğunu söyledi. Bunu kabul ettiler. Sanırım ki Bursa kumandanına tahliye ve teslim emri verilecektir.

Hakikaten saray tefessüh etmiş bulunuyor. Beni öldürmemekle bana hayatımı bağışladın. Bu senin hakkındır da. Ben de olsam, başkası da olsa, yine benim gibi birini bu vaziyette katlederdi.

Hayatımı sana borçluyum. Ayrıca beni büyük hünkâr Osmanın hizmetine kabul ettireceğin vaadi de kıymetli bir mükâfat oldu. Ben ölümü beklerken taltif edildim.

Kabul ederseniz beraber çalışacağım. Size sarayla temasımın neticelerini bildireceğim.

— Yemin eder misin Tafin!

— Yemin ederim.

Miray bu kadarını kâfi görerek Tafini serbest bıraktı. Buluşacakları yerleri tayin ettiler. İki gece sonra da Afroditiyi gizlice saraya sokacağı vaadini aldılar.

Afroditinin saraya girmesi lâzımdı. Bazı vesaiki ve plânları tetkik etmesi icab ediyordu.

Evin önüne dolan halk, gülerek Tafin'in çıktığını ve yani biraz önce sürüklenerek eve sokulanın şimdi böyle gülerek ve neşeyle dönmesini görünce bunun bir arkadaş eğlencesi ve şakası halinde olduğunu sandılar ve dağıldılar.

Bu hâdise Afroditi ile Miraya çok kuvvetli bir arkadaş temin etmiş oldu.

Afroditi vaziyeti tafsilâtile Köse Mihale arzetti. Bu haber Osman ordusunda yeniden bir hız uyandırmış, yakında Bursayı alacakları haberile sevindirmişti.

Padişah Osman Köse Mihali çağırarak Tafinin maiyetindeki alaya çavuş olarak tayin olunduğuna dair bir namei hümayun yazdırdı ve bir tatarla bunu Miraya gönderdiler. Afroditi de saraya girmek hazırlıklarında bulunuyor.

Hayatında bu kadar heyecan duymuş değildi. Andronikosun sarayına girerek en gizli vesaiki araştıracak olan Afroditi bu heyecanında haksız mıydı? Çünkü saraya girdikten sonra bir daha çıkmaması çok mümkündü. Nihayet henüz ne Miraya, ne hayatına doymuştu.

(Devamı var)

Orman insanları arasında: 38

YAZAN: L. Busch 36 Yılını vahşiler arasında geçirmiş bir Alman seyyahı

Zenci reis dişlerini bir sırtlan gibi açan o keskin gülüşile güldü

İhtimal ki bu zavallı avcıların uğradıkları âkibette bu reisin de parmağı vardı. Nitekim onlara ait olan böyle bir tüfeği ne suretle ellerine geçirmiş bulunuyorlardı? Merakla:

— Sen bu silâhı kullanmasını biliyor musun? diye sordum.

— Hayır!

— O halde bu silâh senin elinde ne münasebetle bulunuyor? Onlar mı hediye ettiler?

Zenci reis dişlerini bir sırtlan gibi açan o keskin gülüşile güldü:

— Hayır! hediye etmediler! dedi. Zaten beyazlar hiçbir zaman bize silâh hediye etmezler.

—Peki, o halde, bu silâh senin eline nasıl geçti?

— Hiç! Ormanda bulduk!

— Ormanda mı buldunuz?

— Ormanda bulduk! Hem o avcılar buradan geçtikten birkaç ay sonra!..

Reisin bu ciheti doğru söylediğine pek emin değildim. Esasen yüzü son derece müstehzi bir hal almıştı.

Doğrusu bana öyle geldi ki bu bilmediğim beyaz avcılar mutlaka Ovambolar tarafından kasden bir tuzağa düşürülmüş olsalar gerekti.

Bu ihtimal, beni, birdenbire ciddî surette düşünceye sevketmişti. Ovambo reisinin elinden pek kolay kolay gorillerin esrarını alamıyacağımızı, hattâ ayni âkibetten kurtulamamızın dahi pek kolay olmıyacağını anlıyordum.

Bununla beraber cesaretime hiç bir halel gelmemiş gibi görünmek lâzımdı.

— Ben dedim, biliyorsun ki kendi hesabıma gelmiş değilim! Bir avcı da değilim! Bizim kralın hesabına gorillerin ormanlarına mutlaka gideceğim! Beyaz avcılar bu ormanlara girmişler, dönmemişler! Veya goriller dağlar büyüklüğünde insanı çekirge gibi yiyen müthiş mahlûklar mış! Ben bunların dinlemem! Onları bu ormanlara nasıl götürdünse beni de götürmeni, bana da kılavuzluk etmeni senden büyük Alman kralı namına istiyorum!

Zenci reisi bu kullanamadığı tüfeği elinde evirip çevirerek gayet derin bir halde düşünceye başladı. Galiba beni bu emelimden bir türlü vazgeçiremediğine son derece canı sıkılıyordu. Fakat bu işten kolay kolay vazgeçmiyeceğimi de anlamış gibiydi.

Bestimezaralarda su taşıdıkları destiler işte bu kalın ve içleri boş Bambu ağaçlarıdır.

Sonra, gorillerden daha büyük olarak tahayyül ettiği Alman Kralından da bir felâkete uğramak ihtimalini de hesaba kattığı şüphesizdi.

Birdenbire başını kaldırdı, bana yarı hiddetli, yarı dostça bir tavırla:

— Beyaz adam! dedi. Sana ve reisin olan dostum Alman Kralına son defa söylüyorum: Bu yapmak istediğin iş mutlaka ölümle bitecektir! Fakat mademki sen ölümü de göze aldığını söylüyorsun... Peki!.

Sana bu ormanları göstereceğim. Fakat bundan evvelki beyaz avcılarda kılavuz ben değildim. Burada bize yarım saat kadar mesafede küçük bir kabile vardır. Bu ormanların yerlerini onlar bilirler ve orman ağızladını da onlar tutmuşlardır.

Sizi onların yanına göndereceğim. Sana bu ormanları göstersinler!..

Ovambo reisini nihayet şu dev gorillerin ormanlarına girebilmem için ikna edebilişime son derece memnun oldum.

Beni göndereceği orman kabilesinin kimler olduğunu sordum:

— Bantular!..

Dedi.

Bantular?..

Ben Cenubî Afrikada bulunan bu Bantuları işitmemiş değildim. Bantular cenubî Afrika insanları arasın en zekî ve en cesur insanlardı. Ovambo reisine Bantuların yanına büyük bir memnuniyetle gideceğimi söyledim. Bunları da yakından tanımayı çok merak ettiğimi anlattım. Zira ben bu Bantuların (Bançu) denilen musiki âletinin mucidi olduklarına, tâ Hindistanla Afrika kıtasının müşterek bir kıta halinde bulunduğu pek eski devirlerde Hindistana geçtiklerine ve Hindistanın en eski ahalisi olan (manda) ların bunlar olduğuna tamamile kani idim.

Bunlar (Mançular) ismi altında orta Asyada da Türklerle karışık esmer Türkler neslini meydana getirmiş ve benim kanaatime göre, (Kara Mançu) lar ismi altında bir zaman bütün Avrupayı istilâ etmişlerdir.

Hindistana, Asyaya ve bütün dünyaya binalardaki kubbe şeklini güneşin mukaddes bir timsali olarak bunlar getirmişlerdir. Hâlâ Afrikadaki iptidaî kulübeleri de aynen bizim bildiğimiz kubbeler şeklindedir.

Bantular Orta Asyada (Mançu)] fakat küçük Asyada (Kara Mançu) ve (Karaman), Geram isimlerini almışlar, Avrupaya da Germen yani (Cermen) ırkı halinde gelmişlerdir. Bunlad sarı ve kara iki ırktan müteşekkil olan ve Avrupanın şimalini istilâ eden Germen ırkının esmer soyunu teşkil etmektedirler.

MİKİ İŞ ARAYOR

YAZAN ve ÇİZEN WALT DİSNEY

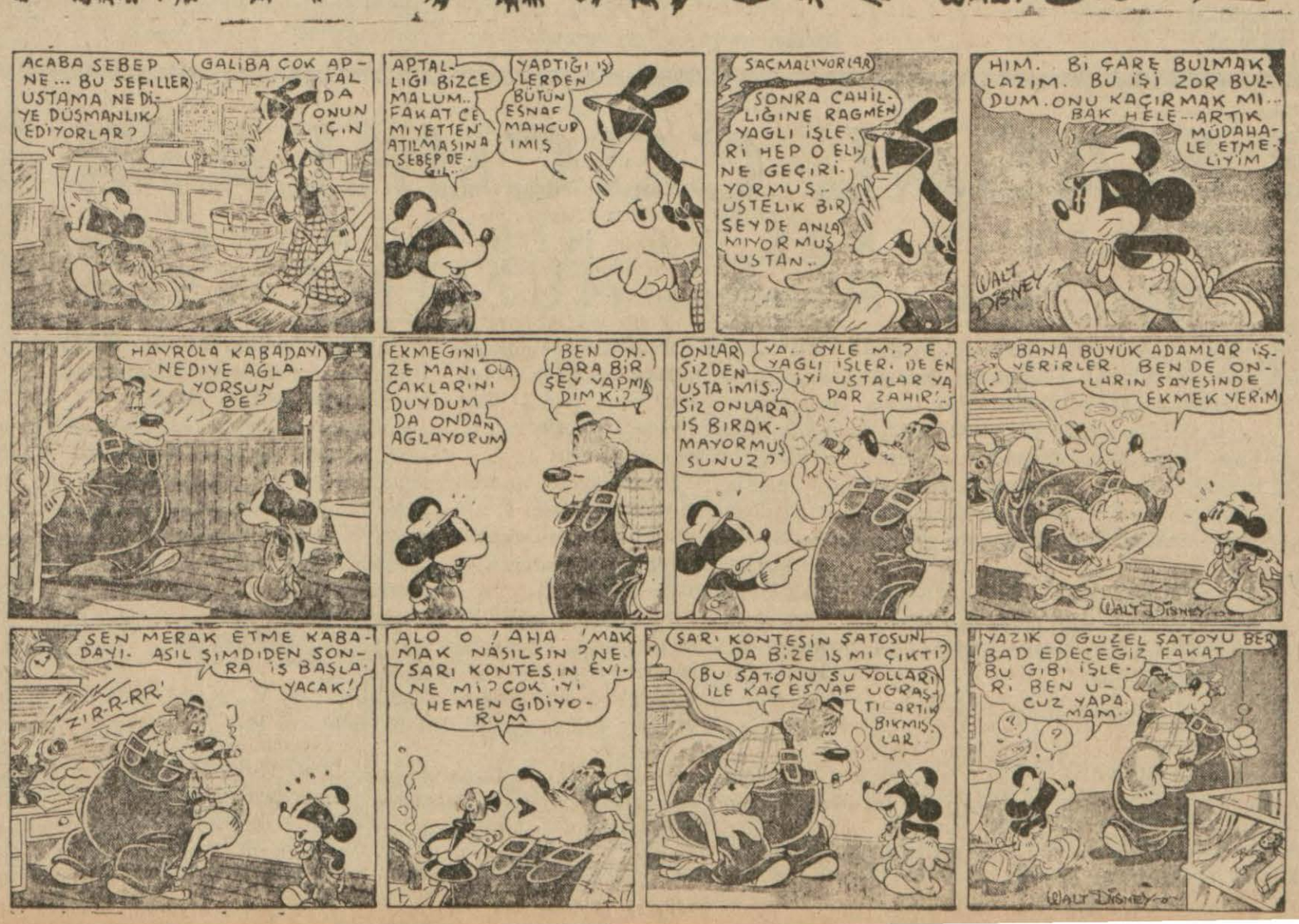

Yazan: PEARL S. BUCK

KAPLAN

Çeviren: VAHDET GÜLTEKİN

— 10 —

Kendisine bir rüya gibi gelen iki gün: Nişan ve düğün günleri arkada kalmıştı. Bu iki gün çalgıların, havai fişeklerin gürültüsü içinde, meş'alelerin ışığı altında geçmişti.

İhtiyar hizmetçi kadın gelinin duvağını takarken, gukgukguk yapan bir tavuk gibi, dudaklarının arasından ona:

— Kimbilir aşağıda, ovadakiler ne diyorlar! dedi. Ateşleri gördükçe, tüfek seslerini işittikçe her halde yataklarında tirtir titrerler... Zaten, Kaplanın adamları ona yalvarıp duruyorlar gidelim bir iki köyü yağma edelim diye. Öyle yiyip içtiler ki deli gibi oldular!

Oradakiler! Babası, bütün ahbapları!

Halbuki Molli buraya Kaplana rica edip onu yağmadan vazgeçirtmek için gelmemiş miydi? Kaplan'a, bu asırda haydutluk eden derebeyleri hakkında nasıl bir fikir beslediğini söyliyecekti...

İhtiyar kadın, Mollinin düşündüklerini yarıda bırakarak:

— Oldu, demişti. Duvağın tamam. Ne güzel oldun bilsen! Bizim genç efendinin evlenmesi hepimizi memnun ediyor doğrusu. Hep bugünü beklemiştik! Fakat kendisine söz geçirmek kabil değildir ki onun! Karısını kendisi intihap etmeye karar vermişti. Ona yüzlerce kız teklif ettiler, hepsi onunla evlenmek için can atıyorlardı. Ovaya inip esir aldığımız kadınların çoğu bir daha geri dönmüyor, hepsi bizim dağlarda kalıyor, ümitlerini bir türlü kesmiyorlar... Halbuki seni adamlarını gönderdi de arattı...

İhtiyar hizmetçi gülüyordu. Sonra:

— Evet, dedi, çok memnunuz! Şimdiye kadar bir tek kadın onun hoşuna gitmemişti zira!

Kaplan, kızı bulup getirin diye emir vererek adamlarını göndermişti. Molli kendi arzusu ile gelmeseydi Kaplan onu kaçırtacak ve yine evlenecekti.

İhtiyar kadın, tekrar lâkırdısına devam ederek:

— Onun gibi bir gencin bir kadına ihtiyacı vardır, dedi. Belki şimdi artık mücadele etmek, dağın şimal taraflarında kaybettiğini tekrar kazanmak hevesi gelir kendisine. Mavi Kurt dağın şimal taraflarına yerleşti zira.

Molli, hayretle:

— Mavi Kurt da ne? dedi. Ben hiç işitmedim böyle bir şey.

— İşitmemiş olabilirsin, herkes söylüyor: Mavi Kurt'un bizim Kaplan kadar namı yokmuş. Zaten Mavi Kurt tam manasile harbci bir derebeyi değil, hattâ, hiç, hiçbir kıymeti yok. Bütün kumanda karısında. Herkes söylüyor: Yaman bir kadınmış o, öyle kolay kolay tesadüf edilmiyen kadınlardan biri... Hadi oldu artık işte! Tamamen hazırlandın!

Molli düşünceelrine dalmış, kendisini giydiren kadının söylediklerini artık duymuyordu bile. Bir makine gibi yürüyerek odasından çıktı, nişanlısının arkasından gitti, bir kalabalığın önünde durdular, baharlı şarab içti ve Kaplan ailesinin hâmisi olan ilâhların önünde diz çöktü.

Kulaklarında kolec müdürünnü o burnundan konuşan, alışık sesi çınlıyordu:

"Mi-li Çu, sana bu edebiyat şubesi diplomasını vermekle bahtiyarım. Zira biliyorum ki, senin pek nadir tesadüf edilir taliin var: Sen, memleketine bugünkü medeniyet, kültür ve ilim ışığını götüreceksin. Bu devirde bu talii kazanmış kadın pek az!,,

Şimdi aradan bir sene geçmişti ve Molli, o sevgili kolecinden 10 bin mil uzakta, vahşi ve sarp bir dağın tepesinde, haydudların, eşkıyaların karşısında, inkâr ettiği ilâhların önünde diz çökmüştü. Kaplan'ın bardağından baharlı şarab içmiş, an'ane icabı, onunla beraber ayni kâseden pirinç yemişti...

Evleneli dört gün olmuştu: Güneşli, güzel dört gün. Kale, vadinin üzerinde, sulh ve sükûn içinde yükseliyor, başı ışıklar arasında görünürken vadide kurşunî sis bulutları dolaşıyordu.

Tahtrevan hamalları gitmişlerdi. Molli nereye gittiklerini sormamıştı. Öğrenmek istemiyordu. Kendisine endişe verebilecek ne varsa hepsini bir kenara atmıştı. Kocasiyle beraber bu sükûnet günlerinin zevkini mümkün olduğu kadar fazla tatmak istiyordu.

Ötede, vadiyi kapıyan sislerin arkasında babası, anası ve daha birçokları vardı. Molli bunları daha düşünmek istemiyordu. Bununla beraber, onları kurtarmayı da árzu ediyordu.

Evlendiği bu adam bir harikaydı. Bir rüya idi: Hem bir ortaçağ baronu, hem de bir genç adam. Konfüçyus gibi eskiydi, fakat onda bir... Mussolini fikirleri kadar yeni fikirler vardı.

Molli, Kaplan bir ihtiras duyup bir isyan ettikçe ondaki bu hisleri tahlile çalışıyor ve kendisinde bir diktatöre benzer birçok noktalar buluyordu. Bu mücadele daha fazla devam edemezdi, Kaplanın muhakkak değişmesi lâzımdı.

İşte, Molli de onu değiştirmek istiyordu. Onda birtakım yüksek meziyetler vardı, bunları devrin icablarına göre kullanmak, yeni bir şekle koymak kabildi.

Fakat, Mollinin bunu yapabilmesi için her şeyden evvel uzaktan müşahedeyi bırakıp onu derinden tanımak, itimadını kazanmak ve kendisini konuşturmak lâzımdı.

Kaplan, nüfuz sahasını genişletmek ve daha fazla vergi toplamak istiyordu.

— Gençlerden mürekkeb kuvvetli bir ordu yapacağım, onları ben kendim talim ettireceğim, tayyare ve silâh kullanmasını öğrenecekler, diyordu.

O zaman Molli:

— Harbden nefret ederim ben! diye haykırdı.

Kocası, hayretle gözlerini tostoparlak açarak:

— Başka ne yapabilirim ki! dedi.

— Meselâ insanları okutur, terbiye edersin, mektebler açarsın, daha iyi olur.

Mekteb açmayı o da düşünmüştü.

— Evet, dedi, ben zaten vergileri sırf kendimiz için toplamıyacağım. Mekteb yapacağım, evet..

Sonra, hiç vakit geçirmeden, Amerikan mektebleri hakkında karısına belki bin şey sordu.

Kaplan'ı görmeye birisi gelmişti, konuşmaları yarım kaldı.

Tekrar karısının yanına geldiği zaman Kaplan'da yurddaşlarına yardım etmek istiyen o medenî Çinliden bir şey kalmamıştı. Hiddetinden köpürüyor:

(Devamı var)

— 3 —

Çeviren: Fethi KARDEŞ

— Sizi, Son ekselâns ordu müfettişi generalin bana bu sabah bildirdiği malûmatı tebliğ etmek üzere çağırdım. Bu malûmat sizleri birinci derecede alâkadar eder.

Kolonel, o sabah kendisini beceriksizlik ve gevşeklikle itham edecek kadar ileri varmış olan generalle mülâkatını hatırlıyarak sinirlendi ve hiddetle sözlerine devam etti:

— Hususî teşkilâtımız, yalnız geçen ay zarfında Sen Korenten'den gelen on dört İngiliz ve Fransız zabit veya askerinin itilâf devletleri cephesine geçtiğini öğrenmiş bulunuyor. Malûm olan on dört, ya malûm olmıyanlar?

Birinci mülâzim Haym; bu vaziyet sizin emrinizdeki teşkilâtın gevşek ve beceriksiz davrandığını isbat etmektedir. Sizin yerinizde başkası olsa istifasını arz ve cepheye gönderilmesini rica ederdi.

Sapsarı kesilen birinci mülâzim gözlerini indirmedi. Kolonel devam etti:

— İşi bizzat benim ele almam icap ediyor. Birinci mülâzim Haym, şimdiye kadar yapılanları bana hulâsa ediniz.

— Şehirde itilâf devletlerine mensup askerlerin gizli olduğu, 1914 ilk teşrininde bir İngilizin tesadüfen tevkifi üzerine anlaşılmıştı. Bunu evinde barındıran sivili müebbet hapse mahkûm ettirdim. Sonra evinde askerî elbise ve malzeme bulunan bir adamı da kurşuna dizdirdim.

İlk umumî tedbirler son teşrinde alındı. Bu ayın sekizinde ve yirmi beşinde şehirde saklı askerlere, ilk kânunun birine kadar teslim olmaları, aksi takdirde casus muamelesi görecekleri afişlerle ilân edildi. Onları saklayanlar da gene ölüm cezasına çarpılacaklardı.

Bu ilânlar üzerine hepsi Fransız kara ordusuna mensup olmak üzere 272 kişi teslim oldu. Ben şehirde daha fazla asker saklı olduğundan şüphe ediyordum. Birkaç gün sonra bir ültimatom daha neşrettim. Halk üzerinde tesir yapmak maksadile saklı askerlerin mikdarını bilirmiş gibi görünerek daha teslim olmamış 267 Fransız ve 100 İngiliz askeri bulunduğunu ilân ve bunları teslim olmağa davet ettim.

Teslim olan çıkmadı. Bunun üzerine sonkânunda evlerinde silâh ve asker elbisesi bulunan üç Fransızı, martta iki İngilizi kurşuna dizdirdim. Tethiş artık para etmiyordu. Verilen mühletleri geçirenler teslim olmamağa karar vermiş ve gittikçe daha ihtiyatlı hareket etmeğe başlamış kimselerdi.

Bu vaziyette yalnız zabıta tedbirlerile iktifaya mecbur kaldık. Şehirde araştırmalar imkân nisbetinde faaliyetle devam ediyor. Fakat bu iş kolay değildir, çünkü teşkilâtımızın adamları mahdut ve elli bin nüfuslu bu şehrin bütün sakinleri bize ellerinden geldiği nisbette müşkülât çıkarmakla meşgul... Yalnız geçen hafta maiyetimdeki arkadaşlar yüzden fazla evde araştırma yaptılar, hiçbir netice alınamadı.

Haym sustu. Odada bir müddet bir sükût hüküm sürdü. Kolonelin Hayma karşı hiddeti yatışır gibi olmuştu.

— Bunlar iyi, güzel ama, dedi, âmirlerimize netice bildirmek zaruretindeyiz. Sizi bu maksatla topladım. Ne düşünüyorsunuz? Aklınıza bir fikir geliyorsa söyleyin. Her fikri, ne kadar aşağıdan gelirse gelsin tetkik edeceğim. Meselâ sen söyle bakalım tercüman, ne dersin? Zeki bir adama benziyorsun. Senin mesleğin neydi?

— Ticaret yapardım efendim.

Ernest Stifel, hayatında ticaret namına ancak kadın ticareti yapmıştı. Maceralı yaşayış onu birkaç sene Parisin aşağı mahallelerinde bulundurmuş, orada gayet kuvvetli külhanbey fransızcası da öğrenmişti.

Bu bilgisi ve becerikliliği, ona harbin ilk günlerinde yakaladığı bir hastalığın tedavisi için bulunduğu hastaneden askerî zabit kadrosuna geçmek imkânlarını vermişti. Bu iş onun hoşuna gidiyor, yeni mesleğini zalim bir zevk ve gayretle yaparak şehrin tüccar ve esnaf ahalisini dehşete salıyordu.

Stifelin filhakika bir fikri vardı:

— Bu adamları yakalamak kabildir, gırtlak meselesi!

— Gırtlak meselesi mi?

— Evet Kolonel. İzah edeyim: Gizlenen askerler yemek yemek mecburiyetindedir. Halbuki şehirde kıtlık başlamak üzere. Civar mıntakalardan az mikdarda gelen bazıları müstesna birçok gıda maddeleri nadirleşti. İaşe vesikası olmasa halk açlıktan ölecek. Bu vaziyette olan bir şehirde dört yüz beş yüz askeri beslemek kolaylıkla gizlenecek bir iş değil, dikkat edilirse işin sırrı anlaşılabilir.

Kolonel Niderstof, evvelâ hiç ehemmiyet vermediği bu tercüman neferin anlattıklarına gittikçe daha fazla alâka duymağa başlıyordu.

— Bu müşkül işi nasıl başarıyorlar dersin?

— Sanırım ki iki suretle... Belediye dairesi şehirde saklı olan askerlere sahte evrak temin ederek iaşe vesikası alıyor. Diğer taraftan rahip ve rahibeler evlerden yiyecek toplayıp dağıtıyorlar. Nazarı dikkati celbetmeden bu işi yapabilecek olan kimseler de sanırım ki rahip ve rahibelerdir.

— Bravo! İyi keşfettin asker!

Binbaşı Ştroberg sordu:

— Ne yapmak lâzım bu vaziyette Kolonel?

— Ne yapmak lâzım? Bunu ben mi düşüneceğim? Tercüman neferin söylediklerinde bir hareket plânının esasları mevcut. Birinci mülâzim Haym, bu hususta icap eden emirleri vererek derhal işe başlayınız. Hepiniz gidebilirsiniz artık.

Haymın maiyetindekiler birer birer selâm vererek dışarı çıktılar. Haym ve Şmit en sona kaldılar. Dışarda Şmit:

— Kolonel pek müphem emirler vermeği pek seviyor, dedi.

Haym söylendi:

— Kendini beğenmiş, beceriksizin biri de ondan... Harpten evvel istifaya mecbur edilmiş olmasının sebebi anlaşılıyor. Fakat neden tekrar muvazzaf hizmete aldılar, bilmem.

Şmit, ihtiyatlı davranarak, işitmemezlikten geldi.

II

(11 Mayıs 1915 Salı)

Ertesi günü, sabahın saat sekizinde, Ednest Stifel, mülâzim Şmitin Şanzelize mahallesindeki evine gitti. Mukaddemeye lüzum görmeksizin:

— Tebdili kıyafet etmek istiyorum efendim, dedi.

Zabit hayret izhar etmeden sordu:

— Niçin?

— Kolonelin dün bize söylediği iş dolayısile bir fikrim var da...

— Nasıl bir tebdili kıyafet istiyorsun?

— Biraz zor bir iş. Evvelâ tanınmayacağım. Sonra da beni görenler bir Fransız "işte kıyafetini değiştirmeğe çalışmış biri,, diyecek...

— Anladım. Hattâ "işte bir Fransız askeri. Kıyafetini değiştirmiş ama, zavallı tehlikede. Kendisine yardım edelim,, demesi de lâzım.

— Beni anlıyacağınızı biliyordum. Evet maksadım bu...

— Fikir fena değil. Sana yardım etmek isterim. Gel bakalım.

(Devamı var)

MASAL ÇOCUKLARI

HABER'İN AŞK VE HİS ROMANI: 10

Nakleden: MUZAFFER ESEN

— Behire senden böyle sözler beklemezdim hiç.. Bana kalırsa bunlar bir takım doğru olmıyan düşünceler.. Niçin Necdete doğru gitmek istiyorsun. Seni Necdete götürecek yol bir masal yoludur. Bu yoldan bazan güneşli bir diyara çıkılır. Fakat ekseriya zebanilerin yaşadığı korkunç iklimlere giden yol da bu yoldur. Halbuki Nihada giden yol, rahat yolu, refah yolu, saadet yoludur. Fakat bu sözlerimin tesirsiz kalacağını biliyorum. Çünkü sen kafanın emrini değil, şımarık kalbinin istediğini yapmak fikrindesin..

Behire tekrar itiraz etti. Sesinden arkadaşına adeta kırılmış olduğu anlaşılıyordu.

— Hiç de böyle değil Neclâ. Nihat bugün nişanlımdır. Nihadın istikbali parlak bir mimar olduğunu biliyorum. Birçok meziyetleri olduğunun da farkındayım. Güzel giyiniyor, her gün tıraş oluyor, saçlarının taranmasında, pantolonunun ütüsünde hiçbir kusur yok. Elbisesine uygun gidecek kravat beğenmesini de biliyor. Spor yapıyor, vücudu mütenasip, adaleleri yerinde. Neşeli, konuşması insanı sıkmıyor.. Sözleri etrafındakileri çekiyor ve eğlendiriyor. İşte bunun içindir ki Nihadın etrafında pervane gibi dönen birçok kızlar var. Doktor Necdete gelince; o, Nihadın aksine, sakin, mutedil ciddî bir adamdır. Üniforması içersinde itinasız zarafeti temsil eder. Zevke, eğ'enceye sarfedecek çok vakti yoktur. Çalışması, mesleği için, ülküsü için, aşkı içindir. İşte bu iki adamı karşılaştırmak, hangisinin beni daha çok mesut edeceğini araştırmak bugün benim için bir vazifedir.

— Beyhude yere muhakeme etmiye, karar vermiye çalışıyorsun.. Sen kararını çoktan vermişsin, fakat verdiğin kararın farkında değilsin,

— Bu sözlerle ne demek istiyorsun Neclâ?

— Ne demek istediğim apaçık meydanda.. Nihadın nişanlısı ne diye Necdeti düşünüyor. Demek ki kendisini mesut edeceğine inanmış değildir. Nihatla yanyana istikbale doğru saadetle yürüyeceğine inansaydı, bugün kendi kendisine "bu iki erkekten hangisi beni daha çok mesut eder,, diye sual sormazdı. O halde sen Necdeti daha çok seviyorsun. Yahut daha doğrusu yalnız Necdetle alâkadarsın..

Behire iyiden iyiye kızmıştı:

—Sözlerin çok mantıksız Neclâ, dedi. Adeta düşünmeden söylüyorsun.

— Bu dakikada taşan hislerin sözlerimin kıymetini takdire mani oluyor. Yoksa söylediklerim çok doğrudur.

— Bu sözlerin doğru olsa vaziyeti yeniden düşünmek lâzım olduğuna dair yeni bir delil olur.

İkisi birden sustular:

Behire ne yapacağını şaşırmış bir vaziyette Necdetle karşılaştığı dakikadanberi kalbinde doğan hisleri düşünüyordu. Bu sırada Neclâ da bütün genç kızları güzelliğinin cazibesine takarak pervane gibi dolaştıran Nihadı hatırlıyor. Delikanlının güzel, mütenasip hayalini dimağında bir daha yaşatıyordu. Neclâ bu dakikada Behirenin yerinde olmağı, Nihadın nişanlısı bulunmağı ne kadar isterdi.

Birdenbire iki genç kız oldukları yerde sıçradı: Sokak kapısı tarafından küfürlerle karışık bir gürültü geliyordu. Bu sesler ikisini de daldıkları hulyadan uyandırdı. Ve oldukça gergin bir hale kadar ilerlemiş olan münakaşa havasını sakinleştirdi.

Behire ve Neclâ koridora atıldılar. Fatma Hanım elinde süpürgesile haykırıp duruyordu.

Neclâ hizmetçisine sordu:

— Ne var, ne oluyor allahaşkına...

— Hiç hanımcığım. O Bulgar sütçünün gözü çıkasıca çırağı Mehmet yok mu? Her gelişinde bana takılır, ileri geri sözler söyler, bu akşam da sütü verdikten sonra yine söylenmeğe başladı. İşi çok azıttı, güzelliğimden, bana vurgun olduğundan bahsa başladı. Benim de kafam kızdı.. Bu yaştan sonra çırak makulesi insanların maskarası olacak değilim ya. Süpürgeyi kaptığım gibi kafasına indirdim.

İki genç kız kahkahalarla gülmeğe başladılar. Ve odaya döndüler.

Neclâ geç vakte kadar Behirenin evinde kaldı. Fakat bu vakadan sonra Necdetten bahsedilmedi, Nihattan da.

III

Nihat Nisuvaza girdiği vakıt Behire henüz gelmemişti. Genç mimar arka taraftaki köşeye gitti. Kapıyı görebilecek bir yerde bir masaya oturdu, ve burada nişanlısile başbaşa geçecek mesut anları düşünmeğe koyuldu.

Nihat oturup kahvesini ısmarladıktan sonra yalnız kalan her erkek gibi etrafındaki masalarda oturan kadınları tetkike başladı. Gözleri kadınlar üzerinde dolaşmaktan yorulunca hükmünü verdi. Buradaki kadınlardan hiçbirisi Behire kadar güzel, ince, Behireden mümtaz değildi. Nihada göre nişanlısı yer yüzünde bir taneydi, ve kendisine mesut bir hayat'a n[illegible]lini idame ettirecek güzel çocuklar va[illegible]diyordu.

(Devamı var)

KORİN LÜŞER Boş vakitlerini nasıl geçirir ?

Yıldıza güldürücü gaz koklatarak apandisit ameliyatı yapmışlar

(Baştarafı 8 incide)

bir köye kadar giderim.. Her halde Luna Parka giderek bol bol dansedeceğim muhakkaktır. ..

Banyoyu severim, sıksık Paristeki yüzme havuzlarına giderim.

Evimin işlerini yapmağa bayılırım. Bitpazarına gidip eski mobilye almak ta hoşuma gider. Yeraltı tramvayına binip gezmek te en büyük zevklerimden birisidir. Parisin her tarafını karış karış bilirim. Sokak sokak yürümek te güzel bir vakit geçirme vasıtasıdır. Hemşiremle beraber fakir bir kadın kılığına girip çarşı, pazarı dolaştığımız da sık sık vakidir. Bu gezintilerde bir sokak satıcısından bir limonata içtiğimiz de olur.

Geçenlerde apandisitten ameliyat oldum. Beni güldürücü bir gaz koklatarak bayılttılar. Gülerek bayılmak çok tatlı bir şey.. Ameliyat olacaksanız size de tavsiye ederim.

İyi bir film çevirmek için bir senaryo arıyorum. Fakat stüdyoların bana teklif ettiği mevzular bayağı geliyor. Düşkün kızların mevzuu gibi içtimaî bir mevzu bulamadım. Şimdilik ele avuca sığmaz, vahşi, ve isyancı bir kız rolü oynamak arzusundayım.. Fakat bu hevesim geçmeden evvel bir senaryo yapılırsa...

Diyanna'nın aşkı bütün ümitleri suya düşürdü

(Baş tarafı 8 incide)

— Halbuki evleneceğinizden bahsediyorlar.

Yıldız güzel elâ gözlerile bana dikdik baktı:

— Bu suali soranlara şimdiye kadar hiçbir cevap vermedim. Fakat bir şeyler söyliyeceğim. Hususî hayatım yalnız bana aittir.

Bu vaziyet karşısında, bu mevzu üzerinde ısrar edemezdim. Dışarı çıktım..,

Muharrir bundan sonra Vohn Pol dan bahsediyor:

Bu adam stüdyonun umumî menajerinin oğludur. Bugün sahne vaziina asistanlık yapıyor. Dürbenle aylardanberi tanışıyorlar. Fakat bir kaç haftadanberi biribirinden hiç ayrılmaz olmuşlardır. Bir otomobille gezintiler yapıyorlar, plâjlara, lokantaya beraber gidiyorlar. Her gece saatlerce dansediyorlar. Biribirlerine âşık oldukları her hareketlerinden anlaşılıyor.

Şimdi yıldızı tanıyan herkes şöyle düşünüyor:

Dürben aşkı mı tercih edecek, yoksa mesleğini, yani parayı mı?

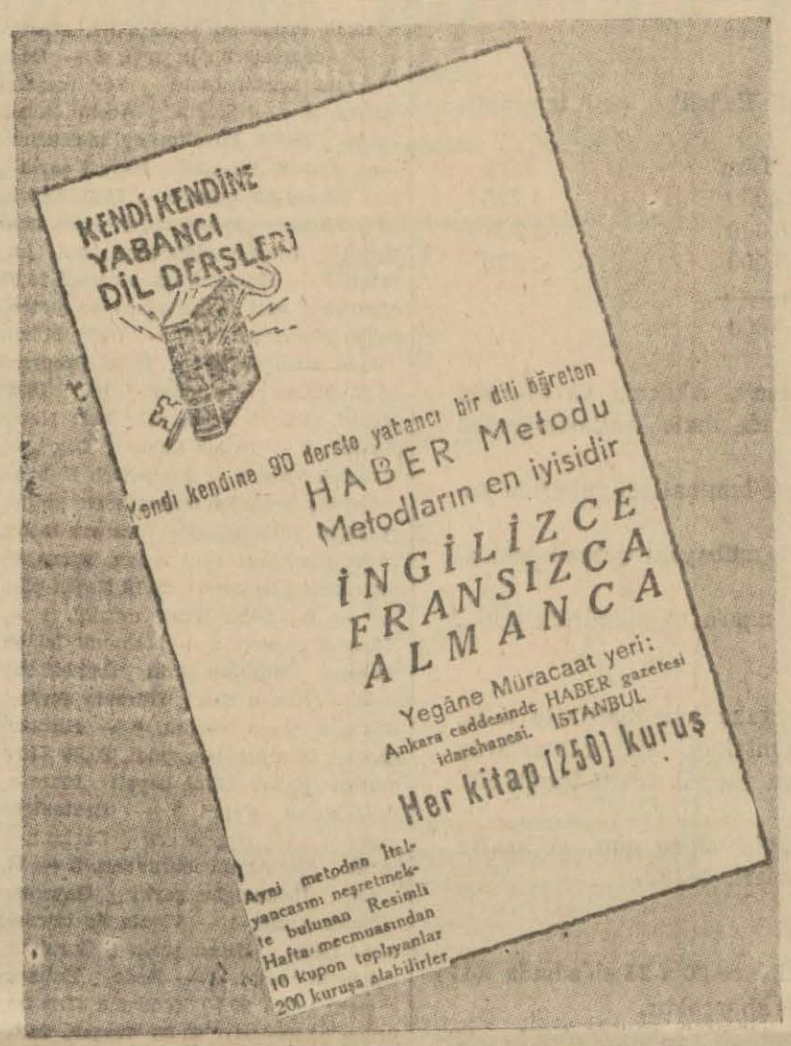

1939 Resimli Hafta

Memleketimizin en güzel ve en ucuz haftalık gazetesidir

VAKIT Kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	41.50 5 ci seri	Kr.
41	Dö Profundis	50
42	Günün hukuki ve içtimai meseleleri	75
43	Eflâtun	35
44	Gizli harpler	75
45	Disraelinin hayatı	100
46	Metafizik nedir?	25
47	Yeni adam	75
48	İrsiyetin tesirleri	75
49	Politika felsefesi	75
50	Estetik	25
		610

Bu serinin fiatı 610 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.88 kurşun 1.88 kuruşu peşin almarak müteakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

Dün ve yarın tercüme külliyatı

7 nci seriden
61-67.7 kitap

61	Vikontun ölümü	30
62	Leneit II.	1.
63	Liza	1.
64	Evlilik	20
65	Gizli Pamuk harbi	50
66	Bizans tarihi	1.
67	Senyolbeos Avrupa	60

HİKAYE

Güzel eser!

Yazan : GLAUDE GEVEL

Horace Larmier, hayatta bütün muvaffakıyetleri kazanmış olan talihli bir insandı.

O, Güzeldi. Kadınlar kendisini pek beğenirlerdi. Gayet iyi danseder. Mükemmel biriç oynardı. Kibar sosyetenin belki yirmi salonunda, o daima büyük bir iştiyakla beklenilirdi.

İyi bir edipti. Değerli sahnelerde müteaddit deflar muvaffakiyet le temsil edilmiş piyesler yazmıştı. Sonra ismini afişler üzerinde görmekten usanarak film diyalogları yazmağı, kısa bir zaman için majüskül harfleriyle yazılıp ismini beyaz perdede, seyretmeği tercih etmişti.

O sahne eserlerinde olduğu gibi film diyaloklarında da beğenilmişti. Bütün bu kolay elde edilen muvaffakıyetler insanı bazan yorarlar.

İşte, Horace Larmier de artık böyle bir bezginlik içinde idi. Elli yaşına gelmişti. Bu yaşta artık böyle geçici muvaffakıyetler kazanan yazılar değil, büyük ve ebedî şöhret getirecek bir eser yazabilmeğe kendisini muktedir hissediyordu.

Artık hiçbir şey onu tatmin edemiyordu. Ancak büyük kıymette bir eser yaratabilmek... İşte ona ihtiyacı vardı.

Buna karar veren edip, hemen çalışmağa başladı. Fakat kendisini çok dağıtmış, çok harcetmiş ve hafif eserler yazmış olan bir muharririn, bir büyük eserin üstünde bütün varlığını teksif etmesine imkân yoktur.

Esasen dostları kendisini rahat bırakmıyorlardı. Eğlenceler davetler, briç partileri, danslar, ziyafetlerden başını alamıyordu.

Bütün bu şeylerden kurtulabilmek için bir çare düşündü. Ve bir sayfiyeye çekildi. Orada eseriyle başbaşa kalacağını ümit etmişti.. Fakat mümkün mü?. Dostlarının mektupları, kendileri velhasıl o güne kadar içinde bulunduğu gürültülü ve tembel hayat, kolay eğlenceler, itiyatları hep onu kovalıyorlardı.

Yani monden bir hayata, bin türlü sathî, fakat güzel şeylere alışık olan eski benliğiyle, çok daha iyi ve çok daha yüksek bir şey yapmak istiyen bugünkü benliği mütemadi bir mücadeel halinde idiler.

Ve şunu itiraf etmek lâzımgelir ki her zaman birinci benliği, ikincisini yenmekteydi.

Kararı, o büyük ve ölmez eserinden başka bir şeyle meşgul olmamaktı.. Halbuki bir tabi, muasır edipler diksiyoneri diye bir kitap çıkarmıştı. Tabiî kitabı eline alır almaz, kendi resminin bulunduğu sayfaya baktı. Orada kendi hakkında birkaç iyi söz yazılmıştı. Fakat üslûbun bütün nezaket ve terbiyesine rağmen ikinci sınıf muharrirler arasına sokuyor ve istikbalde ondan, mazide verdiğinden daha büyük bir eser beklemenin doğru olmadığını söylüyordu.

Bu, sözler ona bir kamçı darbesi tesiri yapmıştı: "Vay terbiyesizler vay, diyordu, istikbalde, hem de pek yakın bir istikbalde onlara kim olduğumu göstereceğim.,,

O bu kararı verdikten iki üç ay sonra büyük bir rezalet oldu. Horace Larmier bankadan bütün parasını çektikten sonra karşılığı bulunmıyan çekler vermişti.

Muhakeme edildi. Bu karşılıksız çeşler dağıtılmadan kısa bir zaman evvel muharririn paralarını bankadan çektiği tesbit edildiği için bu işi daha evvelden düşünerek kasten yaptığı tebeyyün etti. Altı ay hapse mahkûm oldu .

Bu havadisi arkadaşlarının idare ettiği gazeteler, ya onun hatırı için, yahut ta şimdiden onu unutmağa hazırlandıkları için gayet kısa olarak verdiler.

Bu işin nasıl olup ta başına geldiğini soran bir kaç hakikî dostunun karşısına esrarengib bir vaziyet aldı. Onlara cevap vermedi. Fakat bu vaziyetten âdeta memnun görünüyordu.

Ve hakikat halde de memnundu. Çünkü o bu işi nihayet rahat, rahat çalışabilmek için yapmıştı. Ve rahat çalışıyordu. Hapishanenin ufak hücresindeki masanın üstünde el ile yazılmakta olan eseri günden güne şişmekte idi.

Nihayet bir gün kâğıtların altına "Son,, diye yazıldı. Ve altına şunlar ilâve edildi:

"..... tarihinde hapishanede yazılmıştır.,, Bu eser ortaya çıktığı zaman, bunu yazabilmek için müellifin kendisini isteye isteye mahkûm ettirip hapishaneye attırdığı meydana çıkınca herkes bu kitaba karşı ne büyük alâka duyacaktı.

Bu birazda "Amerikan film,, lerine benziyordu. Ama gene eser için iyi bir propaganda olurdu.

Hapishaneden çıkar çıkmaz, gene sayfiyedeki evine gitti, orda ki notere hapishaneye girmesine sebep olan parayı bankadan aldığı zaman yatırmış ve daha o tarihte bir mektup yazarak mühürlemiş, notere vermişti. Bu mektup ta da onun bu kararı yazılıydı

Ve münakaşa kabul etmez bir şekilde hapishaneye yalnız bu sebepten girmek istediği bu mektupla belli olacaktı.

Paralariyle hemen borçlarını te diye edecekti. Bu müthiş bir dönüş olacaktı. Tabiler, gazete direktörleri eseri elinden almak için biribirleriyle rekabet edeceklerdi.

Küçük şehre geldiği zaman noterin yazıhanesini kapalı buldu. Ve bir komşu c lattı. Noter kasasına tevdi e n paraları ve bütün müşterilerinin emanetlerini yanına alarak kaçmış gitmiş ti...

Namusu mahvolumuşu. Yaşayacak parası kalmamıştı. Horace Larmier beyhude yere hapishaneye eser yazmak için girdiğine herkesi inandırmağa çabalıyordu.

Kimse ona inanmıyor. Ona gülüyor ve onu geri çeviriyorlardı.

(Lütfen sayfayi çeviriniz)

PLÂNŞ 21 . 22

2. TAHTA KAPLAMA

2. F: le revêtement en bois
2. İ: weather boarding or weather . boards
2. A: die Holzverkleidung

3. BALKON

3. F: la galerie (le balkon)
3. İ: the gallery or the balcony
3. A: die Galeri

4. TİROLLU GİBİ GİYİNMİŞ BİR SEYYAH

4. F: Le touriste vêtu en tyrolien de salon
4. İ: the summer visitor (dressed up as a Tyrolese)
4. A: der Kurgast (als "Salontiroler" kostümiert)

F Blokhavz (hafta tatilini geçirmek için kulübe, evcik)
F: Le blockhaus (une maisonnette pour le Week . end) İ: The Log Cabin (a Week-End House, a Sammer House) A: Das Blockhaus (ein Wohenenhaus)

1. MERDİVEN
a basamak
b kenar tahtası
1. F: l'escalier *m.*
a la marche (le degré)
b le montant
1. İ: the staircase
a the step
b the string . board
1. A: die Treppe
a die Stufe
b die Wange

2. BAHÇE EŞYASI (mobilyası)

2. F: les meubles *m.* de jardin
2. İ: the garden furniture
2. A: die Gartenmöbel

3. TAŞKIN ÇATI

3. F: le toit surplombant
3. İ: the projecting roof (to protect from rain)
3. A: das Dach mit Regenschutz

4. ARTİST . RESSAM

(artist = sanatkâr, peyzajcı = manzara ressamı)
4. F: l'artiste . peinture *m.* (l'artiste, le paysagiste)
4. İ: the artist (a landscape painter)
4. A: der Kunstmaler (Künstler; ein Freilichtmaler)

Plânş 21 - 22

EV ŞEKİLLERİ Plânş: 22

F: Types (genre) de maison İ: Types of Houses A: Haustypen

A Ucuz evler (akaretler) (bitişik birkaç katlı sıra ev)
F: La colonie d'habitations à bon marché (une rangée de maison à plusieurs etages et se joignant) İ: Rowsof Dwelling - Houses (Flats) A: Die Reichensiedlung (Reichenhäuser im Hochbau)

1. ÇİMEN
1. F: le gazon
1. İ: the grass plot
1. A: die Grünfläche (Rasenfläche)

2. KAPI (methal)
2. F: l'entrée *f.*
2. İ: the entrance
2. A: der Eingang

3. MERDİVEN PENCERESİ
3. F: la fenêtre de la cage de l'escalier
3. İ: the staircase window
3. A: das Fenster des Treppenhauses

4. TARAÇA
4. F: le jardin . terrasse
4. İ: the roof garden
4. A: der Dachgarten

5. SOKAK FENERİ (havagazi lâmbası)
5. F: le réverbère (le bec de gaz)
5. İ: the street lamp (the gas lamp)

6. SÜPRÜNTÜ KUTUSU
6. F: la boite aux ordures (aux immondices)
6. İ: the litter, or refuse, bin (the rubbish basket, the street tidy)
6. A: der Papierkorb (Abfallbehälter)

VAKIT kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	11-20 ikinci seri	Kr.
11	Gorio baba	100
12	Deliliğin psikolojisi	50
13	İlkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasin külliyatı III	75
16	Samimî Saadet	50
17	İstatistik	30
18	Çocuk düşürtenler	60
19	İlim ve felsefe	30
20	Mevcudu kalmadı	. .
		530

Bu serinin fiatı 5.30 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.24 kuruşun 1,24 kuruşu peşin alınarak mütebakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

GÖZ HEKİMİ

Murad Rami Aydın

Pazardan başka her gün saat 2 - 6 ya kadar Taksim - Talimhane Urfa apartıman No. 10. Telefon: 41553.

Bütün çaldığı kapılar, bütün dost ahbap tanıdık kapıları yüzüne örtülmüştü. Eserei her tabiden geri çevriliyordu.

Bugün eserini bir defa da kendi okudu, beğenmedi ve yaktı.

Artık sefalet başlamıştı. Küçük matbaalarda çalıştı. D a h a d ü ş t ü. Hallerde hamballık ve gazete müvezziliği dahi yaptı. Ve işte tam böyle çalışırken birdenbire içinde bir mevzu doğdu. Bu güzel ve kuvvetli bir mevzudu .. Ve o zaman anladı ki, müellif mevzuunu dekordan değil, kendi içinden bulup çıkarır.

Şimdi her gece oturduğu tavan arasında belki de bir şaheser olacak eserini yazıyor.

Çocuk Hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4

Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Telefon: 40127

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Cinsi	Mik.	Muhammen B. Lira K.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme şekli	saati
Kaynak imlâ makinesi	1 adet	500.—	37. 50	Pazarlık	14
Kaynak filitresi	1 „	700.—	52. 50	„	15
Mantar makinesi	1 „ sif	700.—	52. 50	„	15.30
Kaynak tulumbası	2 „ „	1000.—	75. 00	„	16

1 — Şartnameleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 4 kalem malzeme hizalarında yazılı usullerle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları eksiltme saatleri yukarda yazılıdır.

III — Eksiltme 6/VII/939 perşembe günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler hergün sözü geçen şubeden parasız alınabileceği gibi imlâ makinesi numunesi de idaremizin likör fabrikasında görülebilir.

V — Kaynak tulumbası ve mantar makinesi eksiltmesine marmonier, Philipp Hl, Perkeo, Seitz ve Schaffler firmalarından maada firmalar iştirak etmek isterse müskirat fabrikalar şubesinden vesika almaları lâzımdır.

VI — Münasakasaya iştirak edecekler % 7,5 güvenme paralarile eksiltme için tayin edilen günde mezkûr komisyona gelmeleri. (4436)

* * *

Naklolunacak tuz miktarı ton	Sevk mıntakaları	Ton başına nakliye ücreti kuruş	M. Bedeli Lira	teminatı Lira
18.000	Karadeniz mıntakaları	350	63.000	4.725
12.000	Akdeniz „	300	36.000	2.700
10.000	Marmara denizi	150	15.000	1.125
40.000			114.000	

1 — 939 malî senesi zarfında Çamaltı ve Foça tuzlalarından Karadeniz, Akdeniz ve Marmara denizi limanlarına ceman 40.000 ton tuzun nakli işi 5—VI—939 tarihinde ihale edilmediğinden yeniden pazarlık suretile eksiltmeye konmuştur.

II — Her mıntakaya naklolunacak miktar ve muhammen bedellerile teminatları yukarıda yazılıdır.

III — Pazarlık 30—VI—939 günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden 570 kuruş mukabilinde alınabilir.

V — Talipler gerek üç mıntaka için birden ve gerek 1 veya 2 mıntaka için teklifatta bulunabilirler. Bu takdirde verecekleri teminat akçesi teklif edecekleri mıntakaya ait miktarlarda olmalıdır. Fiatlar haddi lâyık görüldüğü takdirde 3 mıntaka için birden yapılan teklif tercih edilir.

VI — İstekliler % 7,5 güvenme paralarile birlikte pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri. (4182)

* * *

I — Şartname ve numunesi mucibince 20 x 25 eb'adında (17) milyon rakı mantarı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher bini sif (358) kuruş hesabile (60.860) lira, muvakkat teminatı (4564.50) liradır.

III — Pazarlık 10 - VII - 939 pazartesi günü saat 15 te Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler ve nümuneler her gün levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden (304) kuruş mukabilinde alınabilir.

V — İstekliler pazarlık için tayin olunan gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralariyle birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. (4325)

Türkkuşu Istanbul İspekterliğinden

1 — Geçen sene ve bu sene Türkkuşuna yazılan üyelere kamp için vesika verileceğinden 26 haziran akşamına kadar (Taşradakilerin mektupla) müracaatları.

2 — İmtihanlarını bitirenler derhal sevkedilecektir. (4506)

RADYO

TÜRKİYE RADYODİFÜZYON

Türkiye Radyosu - Ankara Radyosu

POSTALARI

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw. T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kc/s. 20 Kw. T. A. P. 21,70 m. 9465 Kc/s. 20 Kw.

TÜRKİYE SAATİYLE

25 - 6 - 1939 — 1 - 7 - 1939

24 - 6 - 939 Cumartesi

13,30 Program, 13,35 Türk Müziği, 1 — Acem aşiran peşrevi, 2 — Dede Acem aşiran beste _ Yar meşamı natıra, 3 — Nikoğos _ Acem kürdi şarkı _ Sevdi göynüm ey meleksima seni, 4 — S. Kaynak _ Bayati şarkı _ Her sinede bir gam, 5 — Halk türkü _ Yürükte yaylasında, 6 — Hüzzam türkü _ Akşam oldu yine bastı karalar, 7 — Hüzzam saz semaisi, 14,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroliji haberleri, 14,10 — 15,30 Müzik (Dans müziği _ Pl.), 18,30 Program 18,35 Müzik (Melodiler _ Pl.), 18,45 Müzik (Küçük orkestra _ Şef: Necip Aşkın), 1 — Frans Lehar _ Eva operetinden Vals, 2 — Emmerich Kalman _ Çardaş prensesi operetinden potpuri, 19,15 Türk müziği (İnce saz faslı), 20,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,10 Neşeli plâklar — R., 20,15 Türk müziği, 1 — Hüzzam peşrevi, 2 — Mahmut Celâlettin paşa _ Hüzzam şarkı _ Değildi böyle, 3 — Bimen Şen _ Hüzzam şarkı _ Sükûnla geçer ömrüm, 4 — Hüzzam türkü _ Ata binesim geldi, 20,30 Türk müziği (Erkek küme heyeti), İdare eden: Mesut Cemil, 1 — Bestenigâr peşrevi, 2 — Haşim bey _ Bestenigâr şarkı _ Kaçma mecburundan, 3 — M. Ezet _ Bestenigâr şarkı _ Gayrıdan bulmaz teselli, 4 — Viyola ile taksim, 5 — Lemi _ Hicaz şarkı _ Sorulmasın bana yesim. 6 — Dede _ Baharın zamanı geldi, 20,50 Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 21,05 Temsil, 22,00 Haftalık posta kutusu (Ecnebi dillerde), 22,30 müzik (Oda müziği _ Pl.), 23,00 Son ajans haberleri, ziraat esham, tahvilât, kambiyo _ nukut borsası (fiyat), 23,20 Müzik (Cazbant _ Pl.), 23,55 — 24 Yarınki program.

25 - 6 - 939 - PAZAR

12,30 Program. 12.35 Türk müziği (Klâsik program) İdare eden: Mesut Cemil, küme ses ve saz heyeti. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteroloji haberleri. 13.15 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Ludvig Sied - Sevgilim (İntermezzo). 2 — Berger - Manon (Vals Boston). 3 — Hans Schneider - Meşhur röfrenlerden (potpuri) 4 — Paul Holzner - Saksonya köylü dansları. 5 — Niemann - Zenci dansı. 6 — Bruno Hartmann - Parlak güneş ışığında dans (Entermezzo). 14.15 - 14.30 Müzik (Melodiler - Pl.). 18.30 Program. 18.35 Müzik (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve ateş böcekleri). 19 Çocuk saati. 19.25 Türk müziği (İncesaz faslı). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.10 Neşeli plâklar - R. 20.15 Türk müziği: 1 — Hicaz peşrevi. 2 — Hafız Yusuf - Hicaz şarkı - Sevdayı ruhun aşk eline. 3 — Arif bey - Hicaz şarkı - Benim halim firakımla. 4 — Kemençe taksimi. 5 — Bimen Şen - Hicaz şarkı - Yıllar ne çabuk geçdi. 6 — Hicaz şarkı - Gülşeni hüsnüne. 7 — Hicaz saz semaisi. 8 — Artaki - Kürdili hicazkâr şarkı - Yetmezmi tükenmezmi. 9 — Faize - Nikriz şarkı - Gönül ne için ateşlere yansın. 10 — Nevres bey - Muhayyer şarkı - Gün kavuşdu. 21 Konuşma. 21.15 Müzik (Violo solo - Zeki Berküren tarafından: Fr. Schubert - Aspeggione sonate). 21.35 Müzik (Neşeli müzik - Pl.)). 21.50 Anadolu ajansı (Spor servisi). 22 Müzik (Cazband - Pl.). 22.45 - 23 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Yabancı Radyolardan Seçilmiş Parçalar

Program Türkiye saati üzerine ve öğleden sonraki saat olarak verilmiştir:

OPERALAR VE SENFONİ KONSERLERİ

8.15 Bükreş: Rumen musikisi.
9.10 Frankfurt: "Der Waffen Schmied" (Lortzing).
9.30 Paris (PTT): "Louise" (Charpentier).
10. Torino grupu: "Il Trovatore" (Verdi).
10.50 Roma grupu: Roussel ves.

ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER

7.10 Münih: Şarkı, piyano, keman.
8. Eyfel kulesi: Keman, piyano.
9.30 Eyfel kulesi: Ninon Vallin konseri.
9.30 Beromünster: Koro.
11. Budapeşte: Şarkı.
11.15 Istokholm: Şarkı, piyano.

HAFİF MUSİKİ VE OPERETLER

7. Budapeşte: Çigan orkestrası.
8.10 Kolonya: Halk musikisi.
9.15 Berlin (Uzun d.): Hafif orkestra.
9.15 Münih: Yaz günü programı.
9.15 Stuttgrat: Opera parçaları.
10. Varşova! Stüdyoda operet.
11.15 Bükreş: Hafif orkestra.

DANS MUSİKİSİ

11.20 Münih; 11.30 Napoli grupu, Stuttgart, Londra (N.); 12 Radio Paris; 12.10 Londra (R.); 12.15 Roma grupu.

PİYES, KONFERANS VE KONUŞMALAR

9.30 Lille: "Les Femmes Savantes" (Moliere).
9.30 Napoli grupu: 3 perdelik bir piyes.
10. Monte Ceneri: "Luce" (Lopez).
10.10 Eyfel kulesi: Piyes.

İNGİLİZCE HAVADİS

1.16, 8.18 Roma 1; 11.15 Kolonya, Hamburg; 11.45 Bükreş; 11.15 Budapeşte..

İSTANBUL HALK TİYATROSU
Bu gece: Ortaköy Emek sinemasında
AMCA BEY
Mişel varyetesi

EGE TİYATROSU TEMSİLLERİ
4 Haziran Cumartesi akşamı Narlıkapı Şefak bahçesinde:
KOKAİN - ESRAR

Yaşil Özca - Ertuğrul Sadi Tek birlikte Taksim Altınçepe Aile bahçesinde
Bu gece
HAYRET EFENDİ
Vodvil 3 perde. *(Okuyucu Aysel)*

PLÂNŞ 21 - 22

B Villa (köşk) [konak = Hususî ev] F: La villa (la maison de campagne) [d'hotel particulier] İ: The Self - Contained House (The Villa, The Country House) A: Das Einfamielinhaus (die Villa, das Landhaus)

1. TARAÇA (taraça şeklinde çatı) BAHÇE GİBİ KULLANILAN TARAÇA
1. F: la terrasse (le toit terrasse) servant de jardin (le jardin - terrasse)
1. İ: the flat roof as roof garden
1. A: das Flachdach (flache Dach) als Dachgarten

2. ÜSTÜ DÜZ VE ŞIK PENCERELİ DAM
2. F: le toit plat avec fenêtre du jour
2. İ: the flat roof with a top - light
2. A: das Flachdach mit dem Oberlichtfenster

3. BAHÇE YOLU
3. F: le chemin de jardin
3. İ: the garden path
3. A: der Gartenweg

4. PASAJ (geçit)
4. F: le passage
4. İ: the carriage entrance
4. A: die Durchfahrt

C Çift ev (iki aile oturmasına mahsus ev) F: La maison double (maison destinée à deux familles) İ: Semi - Detached Houses A: Das Doppelhaus

1. TARAÇA
a camlı çatı
1. F: le jardin - terrasse
a le toit vitré
1. İ: the roof garden
a the glass roof
a das Glasdach

2. BÖLME DUVARI
2. F: le mur de séparation
2. İ: the partition wall
2. A: die Trennungswand (Trennwand)

3. TARAÇA

PLÂNŞ 21 - 22

3. F: la terrasse
3. İ: the terrace
3. A: die Terrasse

4. KAPI (medhal)
4. F: l'entrée *f.*
4. İ: the entrance
4. A: der Eingang

D Amele mahallesi (bahçeli sayfiye evleri) [ucuz evler] F: La cité ouvrière (La cité jardin de banlieue) [maison à bon marché] İ: The Stburban Colony (Cottage Style) A: Die Stadtrandsiedlung (im Flac. bau)

1. MEDHAL (evin kapısı)
1. F: l'entrée *f.* (la porte de la maison)
1. İ: the house door or front door
1. A: der Eingang (die Haustür)

2. İLÂVE DAM (sundurma)
2. F: le toit en appentis
2. İ: the pent roof
2. A: das Schleppdach

3. AHIR (dam, kümes)
3. F: l'étable *f.* [l'écurie *f.*, le poulailler]
3. İ: the shed (for goats and small animals)
3. A: die Stallung

4. KORNİŞ, SAÇAK (oluk)
4. F: la corniche [la gouttière]
4. İ: the cornice of the roof
4. A: das Dachgesims

E İsviçre şalesi F: La chalet suisse İ: The Swiss House (The chalet) A: Das Schweizerhaus

1. TAHTAYLA ÖRTÜLMÜŞ VE RÜZGÂRDAN MUHAFAZA İÇİN DİLYE BÜYÜK TAŞLAR KONMUŞ BİR ÇATI
1. F: le toit en bardeaux protégé contre les coups de vent par de grosses pierres
1. İ: the shingle roof with stones to weight against the wind
1. A: das Schindeldach mit Steinen als Windschutz

DİKKAT

FOSFARSOL

En birinci kan, kuvvet, iştiha şurubudur.

FORFARSOL'u, bütün kuvvet şuruplarından ayıran başlıca hassa: Devamlı bir surette Kan, kuvvet ve iştah temin etmesi ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir. Her Eczanede bulunur.

Eminönü Halkevi fakirleri meccanen muayene ettiriyor

Eminönü Halkevinin çok güzel ve içtimaî bir yardım teşkilâtı meydana geirdiğini haber aldık. Evvelce çok dokorlarımızla anlaşmış ve bu dokorlar fakir hasaları parasız muayeneyi kabul emişlerdir. Bunun için halkın Eminönü Halkevine müracaat ederek bir pusula almaları kâfi gelecektir. Gerek Eminönü Halkevi, gerekse fakir halkı parasız muayene edecek olan doktorları takdir ederiz. Muayene günleri şöyle tesbit edilmiştir:

İSMİ	İHTİSASI	GÜNÜ	Saati
Dr. Cevdet Kerim İncedayı	Cild ve Frengi	Perşembe	15 ten 18 ze kadar
Dr. Fahrettin Kerim Gökay	Asabî hastalıklar	Perşembe	10 „ 12 „
Dr. H. Cemal Lokmanhekim	Dahilî hastalıklar	Cumartesi, Salı	9 „ 11 „
Dr. İhya Salih İşanç	Kulak, Boğaz, burun hastalıkları	Salı	14 „ 16 „
Dr. Mehmet Osman Saka	Göğüs ve dahilî hastalıklar	Cuma	13 „ 15 „
Dr. Nadire Sadi Yalın	Doğum ve kadın hastalıkları	Çarşamba	14 „ 18 „
Dr. Nihad Tözge	Cild ve Frengi	Salı	15 „ 17 „
Dr. Osman Şerafettin Çelik	Bakteriyoloğ ve sarî hastalıklar	Pazardan başka her gün	14 „ 18 „
Dr. Pakize İzzet Tarzi	Doğum ve kadın hastalıkları	Çarşamba	14 „ 18 „
Dr. Rabia Rahmeti Arat	Dahilî hastalıklar	Perşembe	14 „ 17 „
Dr. Rüştü Recep Duyar	Sinir hastalıkları	Çarşamba	15 „ 16 „
Dr. Sani Yaver	Kulak, Boğaz, burun hastalıkları	Paazrtesi	Sabahtan akşama kadar

Her şeyde tasarruf caiz olabilir, fakat çocuklarımızın sıhhatinde aslâ!

Çocuklarınıza her zaman en iyi şeyleri veriniz

Üç aylıktan itibaren FOSFATİN vermek başta gelir

FOSFATİN

en mükemmel çocuk gıdasıdır

FOSFATİN

renksiz yanakları pembeleştirir

FOSFATİN

ile beslenen çocuk kanlı, canlı ve daima sıhhatli olur

FOSFATİN Fransadan gelir, FALYER marka sile arayınız.

FOSFATİN FALYER

Bütün eczane ve bütün bakkallarda vardır

Ankara caddesinde kiralık dükkân

Orhanbey hanı altında, caddenin cereffi yerindedir. Tutmak istiyenlerin gazetemiz idaresine müracaatları.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (2) grup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 29.6.939 perşembe günü saat 10.30 on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilinleki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin her grup hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 2000 kilo muhtelif cins ve ebatta altı köşe başlı civata muhammen bedeli 754 lira muvakkat teminatı 56 lira 55 kuruştur.

2 — 8 kalem muhtelif cins ve ebatta zarf muhammen bedeli 2546 lira 12 kuruş ve muvakkat teminatı 190 lira 96 kuruştur.

4158)

Saç Bakımı

Güzelliğin en birinci şartı

Petrol Nizam

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilâçtır

Saraç el işi ve makine kalfası ile makine ile diker erkek ve kadın terzi aranıyor

1 — Tophanede 2. No. lı dikim evi için saraç el işi ve makine kalfası ve ayrıca makine ile elbise diker erkek ve kadın terzi alınacaktır.

2 — Yaş ve askerlik nazarı dikkate alınmıyacaktır.

3 — Ücret haftalık verilmek üzere taliplerin hüsnühal ve tifo aşı kâğıtlarile birlikte hemen dikim evi müdürlüğüne müracaatları.

(5) (4009)

Yatak, yemek ve çalışma odalariyle salon takımları, velhasıl her nevi mobilyalar, avizeler ve kristal takımları BAKER (eski Hayden) mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz fiyat ve müsait şartlarla satılmaktadır.

Dün ve Yarın Tercüme külliyatı

Satış yeri:

VAKIT KİTAPEVİ

1-10 kitaplık birinci seri

Numara		Kuruş
1	Safo	100
2	Aile Çemberi	100
3	Ticaret, Banka, Borsa	75
4	Devlet ve İhtilâl	75
5	Sosyalizm	75
6	J. Rasin külliyatı I	75
7	İşçi sınıfı ihtilâli	60
8	Ruhî hayatta lâşuur	60
9	Isfahana doğru	100
10	J. Rasin külliyatı II	75
		795

Bu serinin fiyatı 795 kuruş dur. Hepsini alanlara % 20 iskonto yapılır. 236 kuruşu peşin alındıktan sonra kalan lirası ayda birer lira ödenmek üzere dört taksite bağlanır.

Dr. İRFAN KAYRA

RÖNTGEN MÜTEHASSISI

Türbe, Bozkurd Kıraathane karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar.

— Evet, diye cevap verdi.

Fakat ayni zamanda tarifi kabil olmıyan bir ıstırap hareketile elini alnına götürdü.

Balsamo sordu:

— Ne oldunuz?.

— Oh! Istırap çekiyorum.....

— Neden ıstırap çekiyorsunuz?.

— Çünkü beni görmeye ve söylemeye zorluyorsunuz..

Balsamo ellerini iki üç defa genç kızın alnı hizasına kaldırdı.

— Hâlâ ıstırap duyuyor musunuz?.

— Daha az.

— Peki; o halde nerede olduğunuza bakınız..

Andrenin gözleri kapalı kaldı. Fakat yüzü kararır gibi oldu ve kuvvetli bir hayret ifadesi aldı.

— Kırmızı odadayım, diye mırıldandı..

— Kiminle beraber?.

Andre titriyerek devam etti:

— Sizinle.. .

— Ne oluyorsunuz?.

— Korkuyorum! Utanıyorum?.

— Neden? Biribirimizle hoşlanarak birleşmedik mi?.

— Evet..

— Sizi temiz maksatlarla buraya getirdiğimi bilmiyor musunuz?.

— Ah! Evet, doğru. .

— Size bir kızkardeş gibi hürmet ettiğimi bilmiyor musunuz?

— Evet, biliyorum.

Genç kızın yüzü sakinleşti. Fakat sonra gene karardı.

Balsamo devam etti:

— Bana her şeyi söylemiyor sunuz. Beni tamamiyle affetmiyorsunuz..

— Şunu görüyorum ki siz benim için fenalık düşünmeseniz bile belki başkaları için istiyorsunuz.

Balsamo:

— Bu mümkündür, diye mırıldandı.

Fakat âmirane bir tavırla ilâve etti:

— Siz bu ciheti düşünmeyiniz..

Andre her vakitki simasını aldı.

— Evde herkes uyuyor mu?

— Bilmiyorum..

— Öyle ise bakınız.

— Ne tarafa bakmamı istiyorsunuz.

— Bakalım.. Evvelâ babanızın tarafına.. O nerede?

— Odasında..

— Ne yapıyor?.

— Yatmış.

— Uyuyor mu?.

— Hayır, okuyor. .

— Ne okuyor?.

bir gürültü, ne bir nefes vardı. İhtiyar Labri yatmış ve şüphesiz uyumuştu. Nikolün tavan arasındaki ışığı sönmüştü..

— Haydi! dedi..

Ve tekrar ilerledi.

Garip şey.. Döşeme bir daha gıcırdadı ve Andre gene hiç kımıldamadı.

Bu tuhaf uykuya şaşan Jilber âdeta korktu.

Bir âşığın, yahut bir alçağın kararını yirmi defa sarsan o düşünce sepatsızlığı ile:

— Uyuyor, Allahım uyuyor, diye tekrar etti.

Jilber biribirini takip eden bu sıtmalı korkular ve ümitler arasında daima ilerleyerek Andrenin iki adım yanına kadar geldi.

Bir büyünün tesiri altında idi. Mümkün olsa kaçmak istiyordu.

Genç kızın merkezini teşkil ettiği cazibe merkezine bir defa girdikten sonra kendisini bağlanmış, mağlûp olmuş hissediyordu.

Dizleri üstüne çöktü.

Andre sessiz ve hareketsizdi; bir heykele benziyordu. Jilber eteğinin ucunu tutarak öptü.

Sonra, nefes almadan ağır ağır başını kaldırdı. Gözleri, Andrenin gözlerini aradı.

Bu gözler tamamiyle açıktı; bununla beraber Andre görmüyordu.

Jilber ne düşüneceğini bilmiyordu. Hayret ve korkunun ağırlığı altında ezilmişti. Bir an kızın ölmesi gibi korkunç bir düşünceye kapıldı. Bundan emin olmak için elini tumıya cesaret etti.

Bu el, ılıktı ve nabız ağır ağır vuruyordu. Fakat Andrenin eli Jilberin avucunda hareketsiz kalmıştı. O zaman bu zevk ve şehvet duyguları veren manzaradan sarhoş olan Jilber, Andrenin baktığını, hissettiğini, ve delice aşkını keşfettiğini düşündü; kendisinin ziyaretini beklediğini, sükûtunun bir muvafakat, hareketsizliğinin bir lûtuf olduğunu zannetti.

O zaman Andrenin elini dudaklarına kadar kaldırdı, uzun ve hararetli bir puse kondurdu.

Andre, bu baygınlık anında birdenbire titredi. Jilber kızın kendisini reddettiğini sandı.

Andrenin elini bırakıp başını döşemelere vurarak:

— Oh! Mahvoldum!. diye mırıldandı.

Andre kalktı. Sanki bir zemberek onu ayaklarının üzerinde doğrultmuştu. Gözleri, utanç ve dehşetten Jilberin uzandığı yere bile inmedi.

Andre, başı dik, boynu gerilmiş, görünmiyen bir hedefe doğru gizli bir kuvvet tarafından

GRİPİN

DİKKAT

Gripin kutularının üzerine resimde gördüğünüz şekilde kabartma pullar ilâve edilmiştir.

Her yerde ısrarla pullu kutuları isteyiniz ve pulsuz kutuları şiddetle reddediniz

TESHİN KOKU

Ankara Memurlar Kooperatif Şirketi tarafından her sene olduğu gibi bu sene de külliyetli miktarda getirilen en iyi cins

ALMAN KOKU

DEPODA teslim

TONU 21 1/2 liradan satılmaktadır.

Kurşun mühürlü çuvallar içinde evlere kadar da teslim edilir

Müracaat yeri:

Ankara Memurlar Kooperatif Şirketi İstanbul irtibat bürosu

Sirkecide Yalıköşkü caddesinde Liman hanı karşısında Mühürdar zade hanında No. 32 Telefon : 23074.

DEPOSU: *Kuruçeşmede Altınçapada 2 No.lu Kooperatif deposu,* Tel: 35/69

Bütün Ada çamlarının ve lâvanta çiçeklerinin sıhhî kokularını terkibinde saklıyan

Venüs Çam Kolonyası

ciğerleri zayıf ve sinirleri bozuk olanların kalbine ferahlık verir ve gönlünü açar. VENÜS ÇAM KOLONYASI'nın formülü bir sırdır. Taklidleri onun yerini tutamaz.

Umumî deposu:
Nureddin Evliyazade, Alât, Ecza ve Itrıyat deposu. İstanbul.

İktisat Vekâletinden:

25-6-939 tarihinden itibaren oksijenin beher metre mikâbının fabrika teslim satış fiyatı 50 kuruş ve 5 metre mikâplık tüplerin fiyatı "tüp depozitosu hariç,, 250 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Fabrikada teslim oksijen tüpünün tazyiki asgarî 130 atmosfer ve oksijen terkibi asgarî yüzde 99 olacaktır.

Fabrikalar asgarî bir tüpe kadar satış yapmağa mecburdur.

(2505 (4555)

Daima genç
Daima güzel

İngiliz Kanzuk eczanesi müstahzaratından

Krem Balsamin
KANZUK
ile
Eksir Balsamin
KANZUK

isimli 2 şaheseri, bütün dünyanın en mükemmel güzellik müstahzarlarıdır. Ötedenberi memleketimizin kibar âleminin takdirine mazhar olmuştur.

Krem Balsamin Kanzuk

Kadın güzelliğinin sihrini terkibinde saklıyan en ciddî ve şayanitimat markadır. Genç ve ihtiyar bütün kadınlar için zarurî bir ihtiyaçtır. Cildin letafet ve taravetini arttırır. Yağlı, yağsız ve badem cinsleri vardır.

Eksir Balsamin Kanzuk

Cildin daimî yumuşaklığını temin eder. Yüzdeki çil ve lekeleri alır. Sivilceleri tamamen izale eder. Traştan sonra cilde lâtif bir serinlik verir.

İNGİLİZ KANZUK eczanesi
BEYOGLU - İSTANBUL

sürünüyormuş gibi geçerken Jilberin omuzuna sürünerek öbür tarafa geçti, zahmetli bir yürüyüşle kapıya doğru gitmiye başladı.

Jilber, onun uzaklaştığını hissedince yattığı yerden doğruldu, yavaş yavaş dönerek şaşkın bir bakışla onu takip etti.

Andre kapıya doğru yürüyüşüne devam etti, kapıyı açarak merdivenin başına geldi.

Jilberin, benzi sararmış, titreyerek dizleri üstünde sürüne sürüne kızın arkasından gitti.

— O kadar nefret ediyor ki, diye düşüdü, bana kızmıya bile tenezzül etmedi. Baronu bulmıya gidiyor, utandırıcı deliliğimi babasına anlatacak ve beni adî bir uşak gibi buradan kovacaklar..

Genç adam, Taverneyden ayrılmak, ziyası, hayatı, ruhu demek olan genç kızı görmekten mahrum kalmak düşüncesiyle aklını kaybetti. Ümitsizlik ona cesaret verdi. Tekrar ayağa kalkarak Andreye doğru ilerledi.

— Oh! Affedersiniz matmazel! Allahaşkına beni affediniz!. diye mırıldandı.

Andre, bu sözleri hiç duymamış gibi göründü, fakat öbür tarafa geçerek babasının yanına girmedi..

Jilber nefes aldı.

Andre ayağını merdivenin ilk basamağına, sonra ikinci basamağına koydu.

— Oh Allahım! Acaba nereye gidebilir? Bu merdiven yabancının oturduğu kırmızı oda ile Labrinin tavan arasından başka yere gitmez. Eğer Labri için olsa çağırır, zil çalardı. Şu halde gittiği yer?.. Oh! mümkün değil! Mümkün değil!..

Jilber, Andrenin Balsamonun odasına gidebileceği düşüncesiyle yumruklarını hiddetle sıkıyordu.

Genç kız misafirin kapısı önünde durdu.

Jilberin alnından soğuk bir ter akıyordu. Aşağı yuvarlanmamak için merdiven parmaklıklarına takıldı, kaldı. Çünkü Andreyi takip etmekte devam etmişti. Ürküyor, ne gibi şeyler keşfettiğini zannediyorsa hepsi ona tabiatın fevkinde gibi geliyordu.

Misafirin kapısı yarı açıktı .. Andre bu kapıyı vurmadan itti. Buradan çıkan ışık çok asil ve çok temiz olan yüzünü aydınlattı, tamam açık olan gözlerinde akisler yaptı.

Odanın ortasında, Jilber yabancıyı farkeder gibi oldu; gözleri bir noktaya dikilmiş, alnı kırışmış, eli bir kumanda hareketiyle uzanmıştı.

Sonra kapı kapandı.

Jilber kuvvetinin tükendiğini hissetti. Ellerinden biri parmaklıktan kurtuldu, ötekini yanan alnına götürdü. Dingilinden fırlayan bir tekerlek gibi kendi etrafında döndü ve kendinden geçerek ilk basamağın soğuk taşı üzerine düştü. Gözleri hâlâ bütün geçmiş rüyasını, bütün şimdiki saadetini, bütün istikbal ümidini yutan bu mel'un kapıya bağlı idi..

— 9 —

GÖREN KADIN

Balsamo, şaşmadan bir müstakim hat üzerinde ve bir heykel gibi dimdik yürüyen genç kızın önüne geçti.

Herkes için çok garip olan bu görünüş, Balsamo da hiçbir hayret uyandırmadı.

— Size uyumanızı emretmiştim, dedi, uyuyor musunuz?,

Andre içini çekti, fakat hiç cevap vermedi. Balsamo genç kıza yaklaşarak onu mıknatısladı .

— Konuşmanızı istiyorum, dedi.

Genç kız titredi.

Yabancı sordu:

— Ne dediğimi duydunuz mu?.

Andre, evet, işareti yaptı.

— Öyle ise neden konuşmıyorsunuz?.

Andre, kelimelerin çıkmadığını anlatmak ister gibi elini boğazına götürdü.

Balsamo:

— Peki, dedi, şuraya oturunuz.

Ve genç kızı, Jilberin öptüğü elinden tuttu. Bu temas Andreyi gene titretti.

Balsamo tarafından sevkedilen genç kız geriye doğru üç adım attı ve bir sandalyeye oturtu.

— Şimdi görüyor musunuz?.

Andrenin gözleri yanan iki mumdan odaya dökülen bütün ışıkları sarmak ister gibi açıldı..

Balsamo devam etti:

— Size gözlerinizle görmenizi söylemiyorum: kalbinizle görünüz.

Ve işlemeli kadife ceketinin cebinden bir çelik çubuk çıkararak ucunu genç kızın helecanlı göğsüne koydu.

Andre, sanki alevden bir mızrak etini delerek kalbine kadar işlemiş gibi sıçradı, gözleri hemen kapandı.

— Güzel, dedi, artık görmiye başlıyorsunuz, değil mi?.

Kız başıyla müsbet bir işaret yaptı..

Balsamo:

— Ve söyleyeceksiniz de değil mi?. dedi.

Andre: